

Programmabegroting 2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Algemeen	4
Bestuurlijke hoofdlijn	4
Financiële hoofdlijn	4
Leeswijzer	9
Programma 1 Samenleving	12
Programma 2 Leefomgeving en duurzaamheid	29
Programma 3 Economie en inkomen	47
Programma 4 Bestuur, inwoners en financiën	54
Paragrafen	66
Lokale heffingen	66
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	73
Onderhoud kapitaalgoederen	77
Financiering	81
Bedrijfsvoering	85
Verbonden partijen	92
Grondbeleid	97
Wet open overheid	108
Taakstellingen, ombuigingen en stelposten	108
Financiële begroting	113
Kerngegevens	113
Overzicht baten en lasten en de toelichting	114
Uiteenzetting financiële positie	121
Baten en lasten per taakveld	131
BBV beleidsindicatoren	133

Algemeen

Bestuurlijke hoofdlijn

In balans vooruit

Voor u ligt de programmabegroting van de gemeente Veldhoven voor de komende periode. Bij het opstellen van deze begroting hebben we de uitgangspunten en ambities uit het coalitieakkoord *In balans vooruit* als leidraad gebruikt.

Veldhoven groeit snel en staat voor grote uitdagingen. Door de sterke ontwikkeling van de Brainportregio ontstaan kansen voor werk, innovatie en economische groei. Tegelijkertijd neemt de druk toe op wonen, voorzieningen, bereikbaarheid, duurzaamheid en sociale samenhang. Daarom is het belangrijk dat we de groei goed begeleiden. Zo blijft Veldhoven een prettige, herkenbare, sociale en toekomstbestendige gemeente. Brede welvaart staat daarbij centraal. We kijken niet alleen naar economische groei, maar ook naar het welzijn van inwoners en de kwaliteit van onze leefomgeving. We willen dat iedereen mee kan doen en gelijke kansen krijgt. Daarom investeren we in gezondheid, preventie, onderwijs, cultuur, ontmoeting, werk, bestaanszekerheid, duurzame woningbouw, mobiliteit, klimaatmaatregelen en toegankelijke voorzieningen. Veel opgaven hangen met elkaar samen. Nieuwe woningen vragen bijvoorbeeld ook om goede bereikbaarheid, voldoende groen, een klimaatbestendige inrichting en ruimte om elkaar te ontmoeten. Economische groei moet bijdragen aan meer kansen op werk, onderwijs en financiële zekerheid. Ook vraagt de groei van Veldhoven om een organisatie die flexibel is, dicht bij inwoners staat en duidelijk communiceert over wat mogelijk is. Met deze begroting kiezen we voor vooruitdenken en samenwerken. We investeren waar dat nodig is en maken keuzes waar geld, ruimte en capaciteit beperkt zijn. Een gezonde financiële basis, realistische ambities, goede dienstverlening, digitalisering, gebiedsgericht werken en samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties vormen hiervoor het uitgangspunt. Zo werken we aan een Veldhoven waar groei in balans is en bijdraagt aan brede welvaart. Een gemeente waar het nu én in de toekomst prettig wonen, werken en leven is.

Afweegkader en meerjarensaldi

De programmabegroting 2027 is gebaseerd op de uitgangspunten van *In balans vooruit*. De groei van Veldhoven vraagt steeds om een goede afweging tussen maatschappelijke doelen, beschikbare middelen en uitvoeringskracht.

Bij de voorbereiding van deze begroting hebben we alle voorstellen in samenhang bekeken. We hebben daarbij gelet op de noodzaak, de maatschappelijke meerwaarde, de uitvoerbaarheid, de planning en de financiële gevolgen. Ook hebben we onderzocht hoe we de opgaven op een realistische en haalbare manier kunnen uitvoeren.

Het college kiest ervoor om de ontwikkeling van Veldhoven voort te zetten binnen de financiële kaders van de Kadernota 2027. Tegelijkertijd blijven we aandacht houden voor de financiële positie op de lange termijn en voor de risico's die daarbij horen.

Financiële hoofdlijn

Inleiding

Met deze programmabegroting stelt de gemeenteraad de beleidsmatige en financiële kaders vast voor de periode 2027 tot en met 2030. In 2027 volgen we de uitvoering van de begroting en sturen we waar nodig bij. Dat doen we via bestuursrapportages en besluiten van de raad.

De financiële uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2027-2030 staan in de Kadernota 2027. Deze uitgangspunten vormen de basis voor de financiële uitwerking van de doelen en activiteiten in deze begroting. Op basis hiervan hebben we bestaande budgetten bijgewerkt, technische aanpassingen verwerkt en nieuwe beleidsvoorstellen opgenomen. In deze financiële hoofdlijn leggen we uit welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden en wat dit betekent voor het financiële beeld van de komende jaren. De programmabegroting 2027-2030 is voor het eerst opgesteld volgens een nieuwe programma-indeling. Daarbij hebben we de uitgangspunten van het coalitieakkoord *In balans vooruit* en het principe van brede welvaart als basis genomen. We bekijken doelen, activiteiten, resultaten en budgetten zoveel mogelijk in samenhang. Zo maken we duidelijk welke middelen nodig zijn om de ambities van de gemeente Veldhoven waar te maken.

Integrale afweging

Veldhoven staat de komende jaren voor grote maatschappelijke uitdagingen. De groei van de gemeente, ontwikkelingen in het sociaal domein, woningbouw, bereikbaarheid en duurzaamheid vragen om duidelijke keuzes. Bij het opstellen van deze begroting hebben we alle voorstellen zorgvuldig beoordeeld. Daarbij hebben we gekeken naar de maatschappelijke meerwaarde, de uitvoerbaarheid en de financiële gevolgen. Zo hebben we gezocht naar een goede balans tussen ambities, beschikbare middelen en de capaciteit van de organisatie.

De uitkomsten van deze afwegingen zijn verwerkt in het meerjarig financieel perspectief van deze begroting. In deze financiële hoofdlijn lichten we eerst het financiële vertrekpunt toe. Daarna gaan we in op de technische en beleidsmatige bijstellingen. Tot slot laten we het uiteindelijke meerjarige financiële perspectief zien. Zo maken we duidelijk hoe we de beschikbare middelen inzetten om de ambities van de gemeente Veldhoven te realiseren.

Actualisatie meerjarenperspectief 2027-2030

In deze paragraaf actualiseren we de begrotingssaldi voor de periode 2027-2030. Zo maken we inzichtelijk hoe het meerjarig financieel perspectief is opgebouwd en hoe deze begroting tot stand is gekomen.

Het vertrekpunt voor deze begroting zijn de saldi uit de meerjarenbegroting 2026-2029. Vervolgens hebben we deze saldi bijgewerkt met de financiële gevolgen van genomen besluiten en nieuwe ontwikkelingen. Hierdoor ontstaat het meerjarig financieel perspectief tot en met de 1e bestuursrapportage 2026.

Begrotingssaldi 2027 t/m 2030 als vertrekpunt

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting 2026 (incl. amendementen)	-673	2.642	5.930	5.930

Vastgestelde raadsvoorstellen

Raadsvoorstel Robuuste aansluiting Heerseweg	-11	-13	-12	-12
Meerjarige doorwerking 3e bestuursrapportage 2025	-611	-232	-730	-730
Spoor 1 uitvoeren resultaat formatieonderzoek	-1.157	-1.179	-1.197	-1.197
Meerjarige doorwerking 1e bestuursrapportage 2026	-777	-780	-963	-404
Meerjarenperspectief 2027-2030 incl. bestuursrapportage I-2026	-3.229	438	3.028	3.587

Vanuit bovenstaand meerjarenperspectief zijn wij het begrotingsproces ingegaan. Naast de eerste bestuursrapportage zijn de technische bijstellingen een belangrijk onderdeel van dit proces. Het gaat bijvoorbeeld om aanpassingen van rentelasten, loon- en prijsontwikkelingen en de kostendekkendheid van riolering en afval. Hieronder laten we zien welk effect deze bijstellingen hebben op het begrotingssaldo.

Geactualiseerd meerjarenperspectief 2027 -2030

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2027	2028	2029	2030
Meerjarenperspectief 2027-2030 incl. bestuursrapportage I-2026	-3.229	438	3.028	3.587

Toekomstige raadsvoorstellen (juli/september/oktober)

HOV4	64	67	-5	-122
Vaststellen zienswijzen op begrotingen 2027 van 5 gemeenschappelijke regelingen	-831	-1.245	-1.039	-1.297

Meerjarenperspectief 2027-2030 incl. raadsvoorstellen	-3.996	-740	1.984	2.168
--	---------------	-------------	--------------	--------------

Technische bijstellingen

De technische bijstellingen hebben invloed op het begrotingssaldo. Dit is vooral het gevolg van de verwerking van de kostendekkende tarieven.

Rente

Nadat alle begrotingswijzigingen zijn verwerkt, inclusief de Kadernota 2027, de investeringen vanaf 2026 en de meerjarenraming van de grondexploitaties, berekenen we hoeveel externe financiering de gemeente in de komende jaren nodig heeft. Op basis daarvan stellen we de verwachte rentelasten bij. Het verschil met de begroting 2026 leidt tot onderstaande bijstellingen.

Nieuwe jaarschijf

De jaarschijf 2030 is nieuw en heeft als basis de structurele budgetten uit de jaarschijf 2029 met daar bovenop de indexering.

Indexering

Voor de jaren 2027 tot en met 2030 passen we de indexering toe zoals vastgesteld in de Kadernota 2027. Daarbij actualiseren we de indexeringen voor 2027 tot en met 2029 ten opzichte van de begroting 2026.

Berekening kostendekkende tarieven

De tarieven voor afval, riolering en leges nemen we kostendekkend op in de begroting. Dit leidt tot deze bijstellingen.

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2027	2028	2029	2030
Meerjarenperspectief 2027-2030 incl. raadsvoorstellen	-3.996	-740	1.984	2.168
Technische bijstellingen volgens uitgangspunten Kadernota 2027	727	-951	-1.378	147
- rente	472	-289	26	-1.206
- nieuwe jaarschijf	0	0	0	4.356
- indexering (prijs, areaal, loon)	-194	-865	-1.464	-3.276
- toerekening loonkosten en overheadkosten	0	0	0	31
- kostendekkende tarieven (afval, riool en leges)	488	209	90	495
- overig	-39	-6	-30	-253
Meerjarenperspectief 2027-2030 incl. technische bijstellingen kadernota 2027	-3.269	-1.691	606	2.315

Nieuw beleid en bijstellingen op bestaand beleid

In deze paragraaf lichten we de voorstellen voor nieuw beleid en de wijzigingen in bestaand beleid toe. Bij de beoordeling hebben we gekeken naar de maatschappelijke meerwaarde, de uitvoerbaarheid en de financiële gevolgen. De opgenomen bijstellingen laten zien welke financiële keuzes zijn verwerkt in de programmabegroting 2027-2030.

Progr	bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting (x € 1.000,-)			
		2027	2028	2029	2030

1	Indexering WMO/jeugdzorg	-192	-600	-615	-913
1	Cultuurhistorisch onderzoek	-77	-79	-81	0
1	GR 10 voor de Jeugd	-25	-25	-25	-25
1	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	2.521	2.633
1	Kosten opvang zwerfdieren	-5	-5	-5	-5
1	Leerlingenvervoer	75	75	75	75
1	Uitvoering opvang Oekraïense ontheemden	-50	-50	0	0
1	Verenigingsruimte honk- en softbalvereniging all-in (investering 2027: € 85)	0	-1	-2	-2
1	Vervangen installatie muziekschool (investering: € 337)	0	-27	-26	-26
1	WMO kwaliteitstoezicht GGD Hart voor Brabant	-10	-10	-10	-10
1	Gratis bibliotheek abonnement voor jongeren tot 27 jaar	-21	-21	-21	-21
1	Integraal Huisvestigingsplan Sport 2027-2040 (investering 2027: € 4769 2028:€ 2011 2029:€ 1151 2030: € 7869)	-180	-350	-706	-813
1	Internationalisering en integratie	-40	0	0	0
1	Opheffen wachtlijst Art4U	-40	-40	-40	-40
1	Wijk- en gebiedsgericht werken	-110	-110	-220	-300
1	Zelf jeugdhulp verlenen	0	-281	-285	-289
1	Taakstelling jeugdzorg	-100	-200	-200	0
1	Digitale middelen tegen huiselijk geweld en femicide	-15	-5	-5	-5
1	Rechtstrekken werkelijke kosten formatieplek SMB	-6	-8	-10	-11
1	Spoor 2: Ombuigingen gekoppeld aan informatisering, slimmer organiseren, digitalisering en datagedreven werken	0	50	100	413
1	Spoor 2: Ombuigingen niet gekoppeld aan informatisering, ombuiging van functies en besparing case trede onderzoek hervormingsagenda jeugd	34	175	175	175
1	Spoor 2: Intensiveringen niet gekoppeld aan informatisering, Stevig lokale teams, beschermde wonen, Wmo en regionale samenwerking	-276	-165	-122	-122
1	Uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd	-195	-195	-195	-195
1	Glow	-50	-50	-50	-50
2	Actualiseren bodemkwaliteitskaart	-45	0	0	0
2	Afvalstoffenbelasting: verhoging en dekking via heffing	0	0	0	0
2	Omzetten SPUK CDOKE naar DU in gemeentefonds (P4)	-805	-805	-805	-805
2	Verduurzamen voertuigen wijkonderhoud (investering 2028: € 130 2029: € 120)	0	0	-18	-34
2	Uitvoeringsprogramma mobiliteit (investering 2027: € 75 2028: € 75)	-80	-59	-60	-32
2	F67 tranche 3 KTM1 (investering 2027: € 947 2028: € 237)	0	-11	-44	-43
2	Gebiedsontwikkeling Citycentrum	0	0	-22	-115
2	Gebiedsontwikkeling de Run	0	-10	-47	-150
2	KTM2 mobiliteit (investering 2027: € 601 2028: € 572)	0	-7	-43	-43
2	Kwaliteit infrastructuur fietsers en voetgangers (investering 2029: € 100 2030: € 100)	0	0	0	-1
2	Omvormingsactie Steenbreek	-84	-84	-84	-84
2	Parkeren woningbouw Magisterstraat	-126	0	0	0
2	Renovatie Meerhoef (investering 2027: € -1292)	0	66	65	65
2	Rotonde ongelijkvloers Dom-Heerbaan (investering 2027 :€ 50 2028: € 50 2029: € 5.000 2030: € 10.450)	0	-1	-21	-81
2	Energietransitie: bijstelling en dekking uit reserve	0	0	0	0
2	Onderhoud wegen Dorpstraat-Provincialeweg	0	0	0	0
2	Doorschuiven Hagendorenseseweg/Mariaplein 2027 → 2029	0	22	156	-2
2	Doorschuiven St Janstraat 2027 → 2028/2029	0	44	3	0
2	Doorschuiven Zandoerleseseweg 2027 → 2028/2029	0	59	3	-1
2	Groen/riolering/wegen hofjes Europalaan 2030 (investering 2030: € 3.800)	0	0	0	0
2	Groen/riolering/wegen Kapelstraat Noord 2030 (investering 2030: € 4.750)	0	0	0	0
2	Groen/riolering/wegen Merefeltstraat-Vroonhovenlaan 2030 (investering 2030: € 4.750)	0	0	0	0

2	Groen/riolering/wegen Oranjebuurt 2030 (investering 2030: € 15.000)	0	0	0	0
2	Grondverkoop (naar algemene reserve) € 2,9 miljoen	0	0	0	0
2	Actualisatie bouwgrondexploitatie woningen	0	0	0	0
2	Kabelgoottegels	26	26	26	26
2	Mobiliteit; bijdrage aan Eindhoven stimuleren deeltweewielers	-160	-160	-160	-160
2	Mutatiesignalering BAG en BGT	-33	-33	-33	-33
2	Bijdrage reserve verbetering fysieke leefomgeving	0	0	0	0
2	Spoor 2: Intensivering niet gekoppeld aan informatisering, capaciteit GIS/GEO en volkshuisvesting	-223	-223	-223	-115
2	Spoor 2: Intensiveringen met dekking, capaciteit klimaat- en energieopgaven	-431	-431	-431	-463
3	Actualisatie bouwgrondexploitatie bedrijven	0	0	0	0
3	Spoor 2: Ombuiging niet gekoppeld aan informatisering, besparing accountmanager evenementenloket	100	100	100	100
4	Kosten bezwaarschriften	-30	-30	-30	-30
4	Algemene uitkering van het gemeentefonds meicirculaire 2026	2.638	2.339	-613	-493
4	Secretariaat Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) (budgettair neutraal)	0	0	0	0
4	Wachtgeldverplichting wethouders	200	205	34	0
4	Positionering gemeente	-20	-5	-5	-5
4	Strategische aankopen	0	-55	-55	-55
4	Opleiding	-275	-277	-279	-288
4	HRM plaatsen vacatures	-60	-60	-60	-60
4	HRM-systeem (salaris en personeel)	-125	-15	-15	-15
4	HRM-systeem Leren en ontwikkelen	-56	-50	-50	-50
4	Mutatiesignalering WOZ	-17	-17	-17	-17
4	OZB niet woningen (bedrijven)	1.450	2.900	2.900	2.900
4	Procesmanagement	-28	-19	-19	-19
4	Recruiter HRM	-116	-119	-120	-122
4	Spoor 2: Informatisering	-968	-781	-701	-661
4	Spoor 2: HR-adviseur en adviseur leren & ontwikkelen	-60	-217	-217	-217
4	Spoor 2: Ombuigingen gekoppeld aan informatisering, besparingen in formatie	91	209	347	417
4	Spoor 2: Door groei extra inkomsten, besparing No-Cure No-Pay en besparing uitvoeringsprogramma dienstverlening	99	99	305	305
4	Woon- werkverkeer	-30	-30	-30	-30
Saldo (- = nadeel)		-451	648	-10	58

Financieel resumé

Uiteindelijk leiden alle voorstellen tot onderstaand overzicht. Dit resumé geeft een beeld van het meerjarenperspectief volgens het raadsbesluit.

Omschrijving	Begroting (x € 1.000)			
	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting 2026 (incl. amendementen)	-673	2.642	5.930	5.930
<i>Vastgestelde raadsvoorstellen</i>				
Raadsvoorstel Robuuste aansluiting Heerseweg	-11	-13	-12	-12
Meerjarige doorwerking 3e bestuursrapportage 2025	-611	-232	-730	-730
Spoor 1 uitvoeren resultaat formatieonderzoek	-1.157	-1.179	-1.197	-1.197
Meerjarige doorwerking 1e bestuursrapportage 2026	-777	-780	-963	-404
Meerjarenperspectief 2027-2030 incl. bestuursrapportage I-2026	-3.229	438	3.028	3.587
Toekomstige raadsvoorstellen (juli/september/oktober)				
HOV4	64	67	-5	-122
Vaststellen zienswijzen op begrotingen 2027 van 5 gemeenschappelijke regelingen	-831	-1.245	-1.039	-1.297
Meerjarenperspectief 2027-2030 incl. raadsvoorstellen	-3.996	-740	1.984	2.168
Technische bijstellingen volgens uitgangspunten Kadernota 2027	727	-951	-1.378	147
- rente	472	-289	26	-1.206
- nieuwe jaarschijf gemeentefonds	0	0	0	4.356
- indexering (prijs, areaal, loon)	-194	-865	-1.464	-3.276
- toerekening loon- en overheadkosten	0	0	0	31
- kostendekkende tarieven (afval, riool, leges en hondenbelasting)	488	209	90	495
- overig	-39	-6	-30	-253
Meerjarenperspectief 2027-2030 incl. technische bijstellingen kadernota 2027	-3.269	-1.691	606	2.315
Bijstellingen bestaand en nieuw beleid	-451	648	-10	58
Meerjarenperspectief 2027-2030 begroting 2027	-3.720	-1.043	596	2.373
Opbouw begrotingssaldo				
Incidentele baten en lasten *	88	21	-173	-423
Structureel saldo 2027 - 2030	-3.808	-1.064	770	2.796

* Baten en lasten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden, voor een toelichting en specificatie verwijzen wij u naar de financiële begroting.

Leeswijzer

Opzet van de begroting

Met de programmabegroting stelt de gemeenteraad de kaders vast voor het beleid en de inzet van gemeentelijke middelen. Binnen deze kaders voert het college het beleid uit. De programmabegroting 2027-2030 is opgesteld volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en bestaat uit:

- bestuurlijke en financiële hoofdlijnen;
- programma's;
- verplichte paragrafen;
- de financiële begroting.

De programma's vormen de kern van de begroting. Per programma laten we zien:

- wat we willen bereiken;
- wat we daarvoor gaan doen;
- wat dat kost.

Daarnaast bevatten de paragrafen informatie over onderwerpen die voor de hele gemeente van belang zijn. Het gaat onder meer om bedrijfsvoering, het weerstandsvermogen, financiering en grondbeleid.

Autorisatie door de Raad op programmaniveau

Met het vaststellen van de programmabegroting autoriseert de gemeenteraad de baten en lasten per programma. Daarmee stelt de raad de financiële kaders vast voor de uitvoering van het beleid.

Het college voert de begroting uit binnen deze kaders. In de onderstaande tabel staat hoe de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de raad en het college zijn verdeeld voor de exploitatie, investeringen en bouwgrondexploitaties.

Gemeenteraad	Exploitatie: Totale (bruto-)lasten en baten per programma	• Programmabegroting • Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale lasten en/of baten van een programma
	Investerings: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten per investeringskrediet	• Programmabegroting • Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale (bruto-)uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten op bge-complexen in totaliteit	• Meerjarenperspectief bouwgrondexploitatie
College B&W	Exploitatie: Totale lasten en baten per taakveld	• Taakveldenraming • Begrotingswijzigingen, die verschuivingen binnen programma's bevatten
	Investerings: (Bruto-) uitgaven en inkomsten binnen totale investeringskrediet	• Taakveldenraming • Begrotingswijzigingen die leiden tot bijstelling van de raming van (bruto-) uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Per complex de totale (bruto-) uitgaven en inkomsten	• Bijstellingen exploitatieopzet per complex

Autorisatie op programmaniveau betekent dat verschuivingen tussen taakvelden binnen één programma door het college kunnen worden vastgesteld, zolang de totale lasten en baten van het programma niet wijzigen. Dergelijke wijzigingen worden ter informatie aan de gemeenteraad aangeboden.

Programmaopbouw

Alle programma's zijn volgens dezelfde opbouw samengesteld:

- Inleiding
- Bronnen
- Doelstellingen (*Wat willen we bereiken?*)
- Activiteiten per doelstelling (*Wat gaan we daarvoor doen?*)
- Meetindicatoren
- Verbonden partijen (indien van toepassing)
- Subsidies (indien van toepassing)
- Lasten en baten (*Wat gaat dat kosten?*) *
- Bijstellingen bestaand en nieuw beleid (indien van toepassing)

Op de programmabladen zijn alle financiële bedragen weergegeven in x € 1.000.

Per programma hebben we meetindicatoren opgenomen. Daarbij gebruiken we de verplichte BBV-indicatoren als basis. Waar aanvullende informatie nodig is, hebben we programma-specifieke indicatoren toegevoegd. Zo kunnen we beter volgen of we onze doelen bereiken.

Op de programmabladen staat in de tabel 'Wat gaat dat kosten?' een kolom met de gewijzigde begroting 2026. Dit is voorgeschreven in het BBV en dient als vergelijkingsbasis. Normaal gesproken bevat deze kolom de begroting 2026 inclusief alle begrotingswijzigingen die de raad heeft vastgesteld. Hetzelfde geldt voor de stand van de reserves en voorzieningen per 1 januari 2027.

In de Nota P&C-cyclus Veldhoven 2026 (vastgesteld op 9 september 2025) heeft de raad besloten het aantal bestuursrapportages terug te brengen van drie naar twee. Daardoor kunnen enkele begrotingswijzigingen voor 2026 niet meer vóór de vaststelling van de begroting 2027 aan de raad worden voorgelegd.

Om toch een juist en volledig financieel beeld te geven, hebben we deze wijzigingen al verwerkt in de vergelijkende cijfers van 2026 en in de stand van de reserves en voorzieningen per 1 januari 2027. Zonder deze verwerking zou een vertekend beeld ontstaan. Bijvoorbeeld doordat wijzigingen in winstnemingen uit grondexploitaties tijdelijk een onjuist effect hebben op de algemene reserve.

De betreffende wijzigingen worden alsnog ter vaststelling opgenomen in Bestuursrapportage II 2026. Het gaat om:

- de actualisatie van de bouwgrondexploitaties;
- de onttrekking aan de voorziening vervanging riolering;
- de bijstelling van de omslagrente.

Met de nieuwe programma-indeling is een belangrijke stap gezet in de verdere ontwikkeling van de programmabegroting. De komende jaren verbeteren we de samenhang tussen doelen, activiteiten, indicatoren en maatschappelijke effecten. De raad wordt hierbij betrokken. Voor de meetindicatoren zijn de verplichte BBV-indicatoren als basis gehanteerd. Aanvullende indicatoren zijn alleen opgenomen wanneer deze extra inzicht geven in de voortgang van doelstellingen of maatschappelijke effecten. Voor een aantal indicatoren zijn nog geen streefwaarden opgenomen. De komende periode werken we deze verder uit, waarbij we samen met de raad bepalen welke indicatoren en streefwaarden het beste aansluiten bij de gemeentelijke doelen en de informatiebehoefte van de raad.

Programma 1 | Samenleving

Inleiding

Omschrijving (toelichting)

Het programma Samenleving gaat over alles wat inwoners helpt om gezond, veilig en actief mee te doen in de samenleving. Het programma omvat onder meer zorg en ondersteuning, gezondheid, onderwijs, sport, cultuur, erfgoed, sociale samenhang en openbare orde en veiligheid.

Er wordt gebouwd aan een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen, zich veilig voelt, gezond kan ontwikkelen, toegang heeft tot goed onderwijs en cultuur, en zich verbonden weet met de omgeving. Inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers en de gemeente dragen hier gezamenlijk verantwoordelijkheid voor.

De kern van de maatschappelijk opgave is het in balans laten groeien van de samenleving. Want de komende jaren groeit Veldhoven en verandert de samenstelling van de bevolking (schaalsprong). Deze ontwikkeling zorgt voor druk op voorzieningen en ondersteuning, onder andere door vergrijzing, internationalisering, een toenemende zorgvraag en schaarste op de arbeidsmarkt. Voorzieningen moeten bijvoorbeeld niet alleen meegroeien met het inwonertal, maar ook bijdragen aan gezondheid, ontwikkeling en verbinding, dichtbij in de wijk en toegankelijk voor alle doelgroepen.

Dit vraagt om het maken van keuzes en een integrale, toekomstgerichte aanpak, waarbij we blijven investeren in wat onze samenleving sterk maakt. Daarom kijken we hiernaar vanuit het perspectief van brede welvaart. **Gezondheid, veiligheid, onderwijs, cultuur, sociale samenhang** en persoonlijk **welbevinden** zijn namelijk onlosmakelijk met elkaar verbonden. We sturen niet alleen op het oplossen van knelpunten van vandaag, maar ook op het voorkomen van problemen in de toekomst.

Samen maken we de beweging naar voren. Dat betekent dat we in Veldhoven investeren in preventie en focussen op normaliseren. Door preventief te werken op bijvoorbeeld het gebied van gezondheid en toegankelijk maken van onze voorzieningen bevorderen we de gelijke kansen en participatie van onze inwoners. We stimuleren het volwaardig deelnemen aan het sociale, culturele en economische leven door een laagdrempelige toegang tot **onderwijs**, werk, sport, **cultuur** en ontmoeting en het versterken van de **sociale samenhang** (sociale cohesie). Met normaliseren werken we aan de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners en bouwen we aan een inclusieve en veerkrachtige gemeenschap. Een gezonde, groene en veilige leefomgeving, gecombineerd met een sterke sociale basis en goede samenwerking tussen zorg en veiligheid, vormt de randvoorwaarde voor een samenleving waarin inwoners zich kunnen ontwikkelen en meedoen. Op deze wijze blijven ook in de toekomst onze inwoners de (tijdelijk) ondersteuning krijgen vanuit het vangnet wanneer ze deze nodig hebben.

Bronnen

Omschrijving (toelichting)

- www.waarstaatjegemeente.nl
- [Visie op gemeente Veldhoven Groeiend & Trots](#)
- [Visie op sociaal maatschappelijk ontwikkeling 'Samen \(goed\) voor elkaar 2024-2040](#)
- [Programma uitvoeringsagenda sociaal maatschappelijke ontwikkeling 2025-2026](#) (nieuw plan 2027-2028 wordt dit jaar vastgesteld)
- [Verordening Sociaal Domein](#)
- [Regionaal veiligheidsplan Oost-Brabant 2023-2026](#)
- [Integraal Veiligheidsplan Basisteam de Kempen 2023-2026](#)
- [Programma Voorzieningen](#)
- [Kadernota Focus op alle Jeugd](#)
- [Uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd 2024-2025](#) (verlengd in 2026, nieuw plan 2027-2028 wordt dit jaar vastgesteld)
- [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Veldhoven \(IHP\)](#) (Addendum IHP Onderwijs 2026 wordt juli 2026 vastgesteld door college)

- [Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Veldhoven 2022](#)
- [Integraal Huisvestingsplan Sport. Veldhoven kiest voor beweging](#)
- [Visiedocument Veldhoven Beweegt](#)
- [Lokaal Sportakkoord Veldhoven](#)
- [Lokaal Preventieakkoord Veldhoven](#)
- [Visiedocument Cultuur verbindt Veldhoven](#)
- [Visie op Volwaardige Bibliotheek](#)
- [Erfgoednota 'Stad van vele gezichten' 2025-2030](#)
- [Algemene subsidieverordening](#)
- [Subsidieregeling Goed Woon- en Leefklimaat 2021](#)
- [Subsidieregeling Vitale Samenleving 2021](#)
- [Lokale Inclusieagenda Veldhoven](#)
- [Goed wonen in een groeiend Veldhoven Woon\(zorg\)visie 2023-2027](#)
- [Regiovisie Beschermd Wonen 2022-2026](#)
- [Actieplan Dakloosheid regio Eindhoven 2024-2030](#)

Doelstellingen

1.01 Een vitale, sociale, gezonde, veilige en inspirerende leefomgeving voor alle inwoners en bezoekers

De ontwikkeling van Veldhoven bekijken we vanuit een breed perspectief, waarbij niet alleen verstedelijking centraal staat, maar juist ook de kwaliteit en het functioneren van de bestaande omgeving. Daarbij hebben we nadrukkelijk aandacht voor het maatschappelijk belang. We zorgen voor een samenhangende en toegankelijke infrastructuur op het gebied van maatschappelijke voorzieningen, waaronder wijkgebouwen, en huisvesting voor onderwijs, sport, cultuur. Cultuur en erfgoed spelen hierbij een belangrijke rol als dragers van identiteit en inspiratie: ze geven betekenis aan onze leefomgeving en versterken het gevoel van verbondenheid.

Bij de inrichting van het openbaar gebied houden we rekening met het belang van inclusie en veilig voelen, de mogelijkheid om te bewegen, gezondheid en om elkaar te ontmoeten. Daarnaast hebben we aandacht voor het behoud van ons erfgoed. Met deze aanpak versterken we de sociale samenhang: inwoners ontmoeten elkaar, voelen zich meer verbonden met hun omgeving en elkaar, en kunnen elkaar ondersteunen. Daarnaast stimuleert een toegankelijke openbare ruimte waarin bewegen centraal staat een gezonde leefstijl en voorkomt het (zorg)problemen op langere termijn.

Activiteit(en)

1.01.01 We zorgen voor integratie van sociaal-maatschappelijke voorwaarden bij ruimtelijke ontwikkelingen.

We zorgen voor integratie van sociaal-maatschappelijke voorwaarden bij ruimtelijke ontwikkelingen: Vanuit het maatschappelijk domein werken we structureel samen met het fysieke domein bij ruimtelijke projecten en beleidsontwikkeling. Doel is dat bij elke nieuwe ontwikkeling de behoeften van inwoners op het gebied van maatschappelijke voorzieningen, bewegen, ontmoeten, gezondheid, inclusie cultuur en erfgoed vroegtijdig worden meegewogen.

- We participeren actief in de gemeentelijke werktafel Voorzieningen en brengen een sociaal-maatschappelijk advies uit bij elk project dat via de intake tafel wordt ingediend.
- We stellen in 2027 richtlijnen op voor een toegankelijke, gezonde en sociale inrichting van de openbare ruimte, vastgesteld door het college.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

1.01.02 We zorgen voor adequate en multifunctionele huisvesting voor scholen in redelijke nabijheid van hun leerlingen.

We zorgen dat jeugdigen de mogelijkheid krijgen om dicht bij huis naar school te gaan. Het liefst in de buurt waar zij opgroeien. De gemeente zorgt voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting. We voeren de voor 2027 vastgestelde projecten uit conform het in 2024 geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs.

1. We starten in 2027 met de renovatie dan wel vervangende nieuwbouw van basisschool Zeelsterhof.
2. We starten de bouwvoorbereiding voor de renovatie van basisschool Sint Jan Baptist.
3. We onderzoeken of schoolgebouwen meer multifunctioneel inzetbaar zijn, zodat zij als spil in de wijk kunnen functioneren en bijdragen aan de sociale samenhang in buurten en wijken.
4. We monitoren aan de hand van de jaarlijks op te stellen leerlingenprognoses de vraag en het aanbod van onderwijshuisvesting.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

1.01.03 We zorgen voor een functionele en toekomstbestendige sportinfrastructuur.

We voeren de in het Integraal Huisvestingsplan Sport vastgestelde investeringen uit, gericht op het behoud, de vernieuwing en uitbreiding van gemeentelijke sport- en beweegvoorzieningen. Een sportparkmanager bewaakt samenhang en gebruik over sportlocaties heen.

- We realiseren de upgrade van vier gymnastieklokalen conform het vastgestelde uitvoeringsplan en opleverschema.
- We stellen een sportparkmanager aan die per 1 september 2027 operationeel is.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

1.01.04 We realiseren de opdracht voor vluchtelingen, Oekraïense ontheemden en statushouders.

We doen dit door uitvoering te geven aan de wettelijke verplichtingen rondom de opvang van asielzoekers, Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders. De bestuursovereenkomst voor opvanglocatie De Buitenjan is verlengd tot eind 2027.

- We realiseren minstens 267 opvangplekken conform de opdracht uit de Spreidingswet op locatie De Buitenjan (capaciteit is 300).
- We bieden gemeentelijke opvang aan circa 80 Oekraïense ontheemden verdeeld over maximaal 13 panden in gemeentelijke opvang (GOO).
- We realiseren de huisvestingstaakstelling van circa 80 statushouders via passende woonruimte.
- We bereiden in 2027 het langetermijnbeleid voor Oekraïense ontheemden voor, anticiperend op het aflopen van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) in maart 2027, inclusief een plan van aanpak voor huisvesting, inkomen, participatie en zorg.

Portefeuillehouder

- Marcel Delhez
- Paul van Liempd

Doelstellingen

1.02 Gelijkwaardige ontwikkelkansen en een gezond, betekenisvol leven voor meer inwoners van Veldhoven

We vinden het belangrijk dat Veldhoven een gemeente blijft waar zo veel mogelijk inwoners de kans krijgen zich te ontwikkelen, gezond, zelfstandig en betekenisvol te kunnen leven. Inwoners moeten zich onderdeel voelen van de samenleving, naar vermogen kunnen meedoen en het gevoel hebben van waarde te zijn. Dit vraagt om ruimte voor eigen regie, het versterken van zelf- en samenredzaamheid en het bieden van passende ondersteuning waar nodig, zodat iedereen kan bijdragen en tot zijn recht komt. Jeugdigen moeten de kans krijgen kansrijk op te groeien en zich kunnen

ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen. Dit betekent ook dat we oog hebben voor verschillen in uitgangsposities en extra ondersteuning bieden waar dat nodig is om kansenongelijkheid te verkleinen. Onderwijs speelt hierin een belangrijke rol. Ook zetten wij ons ervoor in dat (kwetsbare) volwassenen (zoals ouderen, mensen met psychische en psychosociale problemen en mensen met een beperking) mee kunnen doen en zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. We doen dit onder andere door preventie, vroegtijdige hulp en het versterken van de eigen kracht van inwoners. Het doel is dat inwoners zo veel mogelijk zelf- en samenredzaam zijn en de eigen regie voeren over hun leven, verantwoordelijkheid nemen waar dat kan, en ondersteuning krijgen waar dat nodig is.

Activiteit(en)

1.02.01 We versterken en vergroten de kansengelijkheid door te investeren in onderwijs, ontwikkeling en participatie.

We vergroten de kansengelijkheid in Veldhoven door gericht in te zetten op vroege educatie, schoolaanwezigheid en actieve deelname aan sport en cultuur voor inwoners in kwetsbare posities.

- We verhogen het bereik van peuterwerk en voor- en vroegschoolse educatie ten opzichte van 2026 en monitoren dit bereik.
- We verlagen het percentage schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten via gerichte samenwerking met onderwijs en leerplicht.
- We voeren het uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd 2027-2028 uit om jeugdigen en hun ouders tijdig en passend te ondersteunen.
- Samen met het onderwijs en de combinatiefunctionarissen sport en cultuur vergroten we de deelname aan sport- en cultuuractiviteiten onder jeugdigen die dit het meest nodig hebben.
- We verbeteren het bereik en vergroten het gebruik van het DigiTaalhuis, o.a. door vroegtijdige signalering vanuit partners, waardoor de (digitale) taalvaardigheden van inwoners verbeteren. In 2027 zijn meer inwoners actief geleid naar passende taal- en digitale trajecten dan in 2026.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks
- Ron Dillen

1.02.02 We versterken de opvoedkracht van ouders en voorkomen jeugdcriminaliteit.

We ondersteunen ouders bij de opvoeding door in te zetten op de pedagogische basis en het versterken van eigen kracht, vanuit het principe van normaliseren. We werken daarbij nauw samen met onderwijs, kinderopvang, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), politie en welzijn

- We voeren het uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd 2027 – 2028 uit. Daarin opgenomen activiteiten zijn gericht op het voorkomen, waar mogelijk, van inzet van zwaardere en specialistische jeugdhulp.
- We voeren de aanpak van jonge aanwas uit met als doel (beginnende) criminaliteit onder jongeren te voorkomen. We organiseren workshops en trainingen voor professionals en versterken de samenwerking tussen scholen, zorg, politie en welzijn. Hierdoor worden signalen eerder herkend en kunnen ouders tijdig en beter worden ondersteund in de opvoeding.

Portefeuillehouder

- Marcel Delhez
- Huub Stroeks

1.02.03 We ondersteunen het (langer) zelfstandig thuis wonen door de samenwerking met zorg- en welzijnspartners te verstevigen.

We ondersteunen inwoners bij het (langer) zelfstandig thuis wonen door het aanbieden van passende voorzieningen, maatwerkondersteuning en preventieve diensten. De samenwerking met zorg- en welzijnspartners is hiervoor essentieel. Zo kunnen we tijdig signalen opvangen en ondersteuning bieden.

- In 2027 bouwen we voort op de ingezette koers van 2026, waarbij we het aanbod – dat nu nog versnipperd is – meer samenbrengen en overzichtelijker en toegankelijker maken voor inwoners en professionals.
- De welzijnsorganisatie SWOVE groeit daarbij verder uit tot een kennis- en expertisecentrum.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

1.02.04 We organiseren preventieve, effectieve en efficiënte ondersteuning in het 'normale leven', het op orde houden of herstel daarvan dichtbij jongeren.

We organiseren ondersteuning van jongeren gericht op het op orde houden van hun 'normale leven' of herstel daarvan dichtbij de jongeren zelf.

1. We geven uitvoering aan het in 2026 geformuleerde plan van aanpak [\[IB1\]](#).
2. We geven voorlichting over maatschappelijke risico's, zoals digitale criminaliteit, ondermijning en radicalisering onder jongeren en ouderen.

[\[IB1\]](#) Welk plan van aanpak betreft dit?

Portefeuillehouder

- Marcel Delhez
- Huub Stroeks

1.02.05 We implementeren het Stevig Lokaal Team.

De Landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 bevat veel maatregelen om de jeugdzorg te verbeteren en betaalbaar te houden. Dit vraagt zowel regionaal als lokaal om een gedegen implementatietraject, samen met alle betrokkenen.

- In 2027 implementeren we het Stevig Lokaal Team (SLT), gevormd door het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de gemeentelijke toegang welke op 1 januari 2028 wettelijk georganiseerd moet zijn.
- In 2027 zorgen we dat de randvoorwaarden van de netwerkorganisatie CJG worden aangescherpt. Ook ontwikkelen we een goede doorlopende lijn tussen het CJG en de gemeentelijke toegang. Om dit te kunnen uitvoeren dient er tijdelijk een kwartiermaker te worden aangesteld voor het implementeren van het SLT.
- Per 1 januari 2028 gaan we zelf beschikkingsvrij jeugdhulp verlenen (startend met 3 fte). De aansturing van het SLT moet met de aanstelling van een coördinator per 1 januari 2028 structureel worden ingebed.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

1.02.06 We versterken de mentale en fysieke gezondheid/leefstijl van onze inwoners door uitvoering te geven aan het lokaal gezondheidsbeleid en aan AZWA.

We versterken de mentale en fysieke gezondheid van inwoners door uitvoering te geven aan de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). De nadruk ligt op preventie, vroege signalering en samenwerking met eerstelijnspartners.

- We voeren de in 2026 gemaakte plannen op het gebied van de integrale aanpak suïcidepreventie uit.
- De ketenaanpakken Kansrijke Start, Welzijn op Recept en Valpreventie worden gecontinueerd en doorontwikkeld.

- We starten met de uitvoering van het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) zoals deze eind 2026 is ingevuld en opgeleverd. Gemeenten, zorgverzekeraars en aanbieders van zorg organiseren basisfunctionaliteiten op het snijvlak van zorg, sociaal domein en publieke gezondheid. Concreet gaat het over Mentale gezondheid, Kansrijk opgroeien, Gezonde leefstijl, Vitaal ouder worden en het Voorkomen en verminderen van gezondheidsachterstanden.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

Doelstellingen

1.03 Een sterke, verbonden en weerbare gemeenschap waarin inwoners meedoen en ertoe doen

We willen sociale samenhang, inclusie en weerbaarheid versterken, zodat inwoners zich verbonden voelen en mee kunnen doen. We investeren in vrijwilligerswerk, sociale netwerken in de wijk, kunst, cultuur en sport als verbindende krachten en de verbinding tussen bestaande en nieuwe inwoners. Inclusie is geen apart thema maar een integraal uitgangspunt in alle beleidsvelden. Samen met inwoners, verenigingen, vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke partners bouwen we aan laagdrempelige voorzieningen, informele hulpstructuren en een veilige, weerbare samenleving.

Activiteit(en)

1.03.01 We verbeteren de zichtbaarheid, vindbaarheid en wijkgerichte inzet van vrijwilligerswerk.

We verbeteren in 2027 de herkenbaarheid van het vrijwilligersplatform en brengen de ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen samen in een integrale werkwijze. We verbinden vrijwilligers gericht aan activiteiten in hun eigen wijk.

- Het gebruik van het vrijwilligersplatform stijgt met minimaal 10% ten opzichte van 2026, gemeten in actieve gebruikers of gekoppelde vraag-en-aanbodmatches.
- We richten een gezamenlijk werkproces in dat vraag en aanbod tussen verenigingen en vrijwilligers met elkaar verbindt. In dit proces werken de verenigingsondersteuner en de vrijwilligersmakelaar nauw samen. Zij benutten daarbij de kennis, expertise en landelijke ondersteuning van NLvoorelkaar, waarvan Veldhovenvoorelkaar de lokale variant is.
We brengen per wijk de beschikbare vrijwilligers en hun aanbod in beeld via wijkregistratie. In minimaal 2 wijken heeft dit geleid tot inzet bij lokale initiatieven en activiteiten.
- De wijkmakelaars van Cordaad maken gebruik van vrijwilligers voor de wijkgerichte aanpak.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

1.03.02 We investeren in een inclusieve samenleving door de Lokale Inclusie Agenda te herijken en uit te voeren.

Met het nieuwe coalitieakkoord wordt inclusie geen op zichzelf staand thema meer, maar een integraal uitgangspunt in alle beleidsdomeinen. De bestaande Lokale Inclusie Agenda wordt in 2027 herijkt en vertaald naar samenhangend uitvoerbaar beleid.

- We stellen een herijkt kader van de Inclusie Agenda op dat de ambitie van integrale inclusie vertaalt naar concrete uitgangspunten per beleidsdomein en inzicht geeft in haalbaarheid en uitvoerbaarheid van deze ambitie.
- We voeren de resterende acties uit het uitvoeringsplan Lokale Inclusie Agenda 2026 uit en rapporteren over de realisatie hiervan.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

1.03.03 We stimuleren kunst, cultuur en erfgoed door uitvoering te geven aan programma Cultuur Verbindt Veldhoven!

We stimuleren kunst en cultuur en spannen ons in om het erfgoed te behouden om bij te dragen aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat.

- We voeren het Uitvoeringsprogramma Cultuur verbindt Veldhoven! 2025-2028 uit. We ondersteunen GLOW Veldhoven als meerjarig lichtkunstfestival en realiseren daarmee een gratis toegankelijk evenement voor alle inwoners en bezoekers.
- We starten in 2027 met een nieuwe visie op het kunst- en cultuurbeleid, aansluitend op de groei van Veldhoven en de sociale leefomgeving. Projectopdracht en plan zijn in 2027 gereed. Dit beleid wordt in Q3 2028 aangeboden aan de gemeenteraad.
- We wijzen maximaal 10 gemeentelijke monumenten aan en voeren cultuurhistorische onderzoeken uit als input voor gebiedsontwikkelingen, waaronder De Run.
- We zetten het project Sjors Creatief voort om cultuurdeelname voor iedereen dichterbij te brengen en bereiken minimaal het aantal deelnemers van 2026.
- We zorgen voor het toegankelijk blijven van de muziekschool voor Veldhovenaren.
- We ontwikkelen de website Veldhoven Actief door, zodat het cultuuraanbod beter vindbaar is en meten het gebruik via paginabezoeken.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

1.03.04 We versterken de sociale netwerken in de wijk zodat meer inwoners naar elkaar om kijken en zich thuis voelen in de wijk.

Met het nieuwe coalitieakkoord ligt er een nadrukkelijk aandacht om meer de wijken in te gaan. We werken in 2027 wijkgericht in Heikant de Kelen, Cobbeek en D'Ekker. Daarbij kiezen we voor een differentiatie in inzet passend bij de beschikbare middelen. Heikant / De Kelen is de wijk waar we het meest intensief en wijkgericht werken. In Cobbeek en D'Ekker werken we eveneens wijkgericht, maar in een lichtere vorm. De evaluatie van deze wijkgerichte aanpak in Q4 2027 geeft input voor beleid die kaders biedt voor de wijkgerichte aanpak van Veldhoven in de verdere toekomst.

- We stellen per focuswijk een wijkplan op hoofdlijnen op, waarin de belangrijkste opgaven en behoeften thematisch zijn uitgewerkt. Dit plan biedt richting, maar blijft adaptief zodat kan worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen in de wijk (gereed Q1 2027).
- In Heikant / De Kelen realiseren we minimaal drie concrete activiteiten of initiatieven gericht op ontmoeting en sociale binding, in samenwerking met inwoners en partners. We maken hiervoor gebruik van de uitbreiding in inzet van wijkmakelaars.
- We versterken de verbinding met het IHP Onderwijs (scholen als wijkspil) en het IHP Sport (sportlocaties als ontmoetingsplaats), met als doel deze waar mogelijk te benutten als laagdrempelige plekken voor ontmoeting en sociale binding in de wijk.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

1.03.05 We stimuleren sport en bewegen als bijdrage aan vitaliteit en sociale binding .

We stimuleren sport en bewegen om bij te dragen aan de gezondheid, vitaliteit en sociale binding van inwoners.

- We voeren het Uitvoeringsprogramma Veldhoven Beweegt! 2025-2028 uit.
- We realiseren gezondheid bevorderende activiteiten, zoals rookvrije sportaccommodaties en organiseren twee fittesten.
- In 2027 zijn alle sportaccommodaties in Veldhoven rook en vape vrij.
- We zetten het project Uniek Sporten in de regio voort om sportdeelname voor iedereen mogelijk te maken.

- We ontwikkelen de website Veldhoven Actief door, zodat voor inwoners het sport- en beweegaanbod beter vindbaar is. We meten het gebruik via paginabezoeken.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

1.03.06 We vergroten de bewustwording en hulpstructuren van inwoners en bedrijven op veiligheid en weerbaarheid.

We zetten in op bewustwording, informele hulpstructuren en het voorkomen van huiselijk geweld. We faciliteren noodsteunpunten en brengen lokale structuren en initiatieven samen in een gemeenschappelijk netwerk.

- We stimuleren het gebruik van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat doen we zowel intern als bij onze netwerkpartners. Zo zorgen we voor uitvoeringsprotocollen voor de week tegen kindermishandeling en Orange the World.
- We sluiten aan bij de pilot preventieve pleger opvang van gemeente Eindhoven, zodat plegers van huiselijk geweld die een tijdelijk huisverbod hebben, vrijwillig kunnen worden begeleid. We rapporteren in Q4 2027 over de bevindingen.
- We implementeren de app van EviSafe, zodat inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld laagdrempelig informatie kunnen vinden over de verschillende hulpverleningsinstanties.
- We richten minimaal twee functionele noodsteunpunten in, verbonden aan lokale initiatieven en bestaande structuren, operationeel per Q4 2027. Zo bouwen we aan een weerbare samenleving wanneer omstandigheden hierom vragen.

Portefeuillehouder

- Marcel Delhez
- Huub Stroeks

1.03.07 We ontwikkelen de gemeentelijke crisisorganisatie door en maken deze operationeel.

We richten de gemeentelijke crisisorganisatie in zodat deze aansluit op de regionale crisisstructuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg. We zorgen voor continuïteit via opleiding, training en oefening.

- We dragen zorg voor het opleiden, trainen en oefenen van onze medewerkers zodat zij adequaat kunnen handelen in geval van een crisis of ramp. In 2027 zijn alle medewerkers, die een rol hebben in de crisisorganisatie, opgeleid.
- We stellen een continuïteitsplan op voor de uitvoering van Bevolkingszorgtaken bij diverse Crisisscenario's, gereed per Q2 2027.

Portefeuillehouder

- Marcel Delhez

1.03.08 We ontwikkelen Internationaliseringsbeleid en geven uitvoering aan de subsidieregeling Internationalisering.

Veldhoven groeit en wordt steeds internationaler. We ontwikkelen in 2027 beleid gericht op het versterken van de verbinding tussen internationals en bestaande inwoners en de positie van de gemeente in een internationaal georiënteerde regio. De nieuwe subsidieregeling Internationalisering biedt daarvoor concrete handvaten.

- We stellen per Q3 2027 Internationaliseringsbeleid vast, gericht op integratie en verbinding in een internationaal georiënteerde regio.
- In 2026 is een nieuwe subsidieregeling Internationalisering ingevoerd die beter aansluit bij de ambitie op het versterken van de verbinding tussen nieuwkomers en bestaande inwoners. Deze regeling biedt duidelijke kaders en criteria voor het verstrekken van subsidies, met extra aandacht voor initiatieven die bijdragen aan internationalisering en verbinding. We voeren deze regeling uit en monitoren hoe deze initiatieven bijdragen aan de ambitie.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

Doelstellingen

1.04 Een stevig vangnet met verbinding naar de sociale basis voor alle inwoners die dat nodig hebben

Er zijn altijd inwoners die extra (tijdelijke) ondersteuning en hulp nodig hebben. Een vangnet zorgt ervoor dat niemand tussen wal en schip valt en dat er altijd ondersteuning en/of hulp beschikbaar is voor degenen die dat (tijdelijk) niet zelfstandig of in het netwerk kunnen regelen. Waar mogelijk schalen we deze hulp weer af en zorgen we dat de inwoner het weer zelf kan. We zorgen dat we gedrag of situaties niet onnodig medicaliseren, problematiseren of formaliseren. Problemen en uitdagingen, zoals lichte gezondheidsklachten of opvoedproblemen, zien we als normale levensomstandigheden. Daarom kijken we in beginsel naar wat de inwoner nog zelf kan, welke mogelijkheden er zijn binnen het eigen netwerk en de sociale omgeving, ook wanneer inzet van het vangnet nodig is.

Activiteit(en)

1.04.01 We bieden Wmo-maatwerkvoorzieningen aan en behouden de toegankelijkheid.

We zorgen in 2027 voor een kwalitatief goed, toekomstbestendig en betaalbaar aanbod van Wmo-maatwerkvoorzieningen. Onder andere door aanbestedingstrajecten tijdig voor te bereiden, uit te voeren en af te ronden en alternatieve algemene voorzieningen te onderzoeken.

- We voeren alle voor 2027 geplande aanbestedingstrajecten Wmo-maatwerkvoorzieningen tijdig uit en sluiten nieuwe contracten af zonder onderbreking in de dienstverlening aan inwoners.
- We onderzoeken de haalbaarheid van nieuwe algemene voorzieningen, zoals scootmobiel pools, robotstofzuigers en wasservice, en leggen een advies met financiële onderbouwing voor aan het college per Q3 2027.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

1.04.02 We voorkomen dak- en thuisloosheid en versterken de regionale opvang.

We werken samen met regiogemeenten aan een toekomstbestendige aanpak voor dak- en thuisloosheid. We zetten in op het voorkomen van dak- en thuisloosheid en bereiden de decentralisatie van maatschappelijke opvang (inclusief veilige- en gezinsopvang) voor.

- We werken de regionale uitvoeringsagenda, het financieel kader en de bestuurlijke afspraken voor de decentralisatie van maatschappelijke opvang verder uit en leggen deze uiterlijk Q4 2027 ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.
- Samen met partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn onderzoeken we hoe inwoners met een verhoogd risico eerder en beter ondersteund kunnen worden en komen met een verbeterplan.
- We vullen de regionale preventiescanner dakloosheid in en stellen op basis van de uitkomsten een plan van aanpak preventie op.
- We starten in 2027 met het uitvoeren van ten minste twee verbetermaatregelen uit het preventieplan dakloosheid.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

1.04.03 We bieden jeugdhulp aan en behouden de toegankelijkheid door minder instroom in geïndiceerde jeugdhulp via beschikkingsvrije alternatieven.

We zorgen voor een kwalitatief goed, toegankelijk en toekomstbestendig aanbod van jeugdhulp. We zetten in op minder instroom in gespecialiseerde en gesloten jeugdzorg door (beschikkingsvrije) alternatieven te versterken. Hiervoor werken we regionaal en lokaal samen.

- We realiseren een daling van meer dan 10% in het gebruik van gesloten jeugdzorgplekken ten opzichte van 2026.

- We vergroten het aantal plekken Kleinschalig Verblijf als alternatief voor gesloten jeugdzorg.
- We starten met Zorg in Onderwijstijd, waardoor kinderen snel en indicatievrij hulp ontvangen op school.
- We werken met het lokale dashboard om meer inzicht in de problematiek achter de indicaties te krijgen, bijvoorbeeld mentaal welzijn. Deze indicaties kunnen dan (gefaseerd) worden afgeschaald naar beschikingsvrije ondersteuning van het Stevig Lokaal Team.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

1.04.04 We bieden adequaat leerlingenvervoer aan met meer inzet op reizen met het openbaar vervoer.

We voeren het leerlingenvervoer uit conform de verordening sociaal domein. Leerlingen die het nodig hebben, en hier op basis van de verordening recht op hebben, kunnen met behulp van leerlingenvervoer voor hen passend onderwijs volgen.

- We onderzoeken of jongeren, al dan niet met passende begeleiding, vaker gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer in plaats van taxivervoer. Dit geldt met name voor leerlingen die qua leeftijd en ontwikkeling in staat zijn om de overstap te maken van gemeentelijk geregeld vervoer naar zelfstandig reizen met openbaar vervoer. Hiervoor bieden we producten aan die deze overstap stimuleren.
- We realiseren voor minimaal vijf leerlingen een succesvolle overstap van taxivervoer naar (begeleid) zelfstandig reizen in 2027.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

1.04.05 We implementeren datagedreven werken via een datastrategie en een dashboard.

Datagedreven werken is een randvoorwaarde voor effectieve sturing op zowel kwaliteit als kosten binnen het sociaal domein. In 2027 implementeren we de datastrategie en bouwen we het dashboard sociaal domein verder uit.

- In 2026 is de basis van een dashboard sociaal domein ontwikkeld. Dit dashboard wordt in 2027 verder ontwikkeld en gaat ook de (toekomstige) meetindicatoren van de begroting faciliteren.
- We stellen een datastrategie op met een data koers. Data gedreven werken vraagt om een nieuwe werkwijze en adaptatie van dit onderdeel in het dagelijks werk. In 2027 implementeren we de werkwijze uit de datastrategie en koers binnen het sociaal domein.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

Meetindicatoren

Omschrijving (toelichting)

Nr.d oel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
					N L	Verge lijk	Vh vn	202 6	2027	2028	2029	2030
1.3	Uitbreiden/vervangen /upgraden sportaccommodaties	Aantal Gymzalen	IHP sport	2026				0	Upgr de 4 gymza len	1 kunstgra sveld		1 nieuw e sport hal
1.3	Aanstellen sportpark managers	Aantal sport managers	IHP sport	2026				0	1	1	1	2

3.5	Fittesten	Aantal fittesten	Cordaad Welzijn en diverse andere organisaties	2023				2	2	2	2	2
3.5	Kennismakingslessen	Aantal kennismakingslessen	Visie Veldhoven beweegt + basisonderwijs	2022				8	Minimaal 8	Minimaal 8	Minimaal 8	Minimaal 8
3.1	Taalachterstand peuters	% Doelgroep bereik voorschoolse educatie	VE-monitor	2025			58 %	>58 %	> dan 2026	> dan 2027	> dan 2028	> dan 2029
3.1	Het aantal deelnemers aan Sjors Sportief en Sjors Creatief	Aantal deelnemende kinderen per schooljaar	Gemeente	schooljaar 2025-2026			101	1	> dan 2026	> dan 2027	> dan 2028	> dan 2029

De verplichte BBV-indicatoren vormen de basis voor de meetindicatoren in deze begroting. Aanvullende indicatoren zijn alleen opgenomen wanneer deze extra inzicht geven in de voortgang van doelstellingen of maatschappelijke effecten. De indicatorenset en de daarbij behorende streefwaarden worden de komende jaren samen met de raad verder doorontwikkeld. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de leeswijzer.

Subsidies in dit programma

Excel-tabel

Onderstaande subsidies zijn opgenomen in het Welzijnsbudgetplan voor dit programma.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	WPB bedrag
Basissubsidies:	8.655
- Volwasseneducatie	16
- Sportstimulering	11
- Zwemsport	486
- Muziekschool	827
- Theater	1.396
- Evenementen	99
- Emancipatie	17
- Cultureel historie	304
- Bibliotheek	1.443
- Lokale omroep	38
- Maatschappelijke participatie	3.003
- Lokale toegang	908
- Gezondheid	107
Koren	29
Orkesten	60
Theater en toneel	5
Vrije tijd, kunst en fotografie	2
Wijk- en buurtactiviteiten	15
Belangenorganisaties	73
Speeltuinen	34
Jeugd- en jongerenbelangen	90
Scouting	61
Jeugdsport	104

Verbonden partijen

Omschrijving (toelichting)

Bij dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- GGD Brabant Zuidoost
- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
- Veiligheidshuis
- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
- Jeugdregio een 10 voor de jeugd

Wat gaat dat kosten ?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting + wijzigingen 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten	66.865	70.450	72.833	71.889	71.012	72.215
Baten	8.156	7.578	6.456	6.755	6.778	6.878
Saldo (- = nadeel)	-58.709	-62.871	-66.378	-65.134	-64.234	-65.337

Bijstelling bestand en nieuw beleid

Bijstelling bestand en nieuw beleid	Begroting			
	2027	2028	2029	2030
Indexering WMO/jeugdzorg	-192	-600	-615	-913
Cultuurhistorisch onderzoek	-77	-79	-81	0
GR 10 voor de Jeugd	-25	-25	-25	-25
Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	2521	2633
Kosten opvang zwerfdieren	-5	-5	-5	-5
Leerlingenvervoer	75	75	75	75
Uitvoering opvang Oekraïense ontheemden	-50	-50	0	0
Verenigingsruimte honk- en softbalvereniging all-in (investering 2027: € 85)	0	-1	-2	-2
Vervangen installatie muziekschool (investering: € 337)	0	-27	-26	-26
WMO kwaliteitstoezicht GGD Hart voor Brabant	-10	-10	-10	-10
Gratis bibliotheek abonnement voor jongeren tot 27 jaar	-21	-21	-21	-21
Integraal Huisvestigingsplan Sport 2027-2040 (investering 2027: € 4769 2028:€ 2011 2029:€ 1151 2030: € 7869)	-180	-350	-706	-813
Internationalisering en integratie	-40	0	0	0
Opheffen wachtlijst Art4U	-40	-40	-40	-40
Wijk- en gebiedsgericht werken	-110	-110	-220	-300
Zelf jeugdhulp verlenen	0	-281	-285	-289
Taakstelling jeugdzorg	-100	-200	-200	0
Digitale middelen tegen huiselijk geweld en femicide	-15	-5	-5	-5
Rechtstrekken werkelijke kosten formatieplek SMB	-6	-8	-10	-11
Spoor 2: Ombuigingen gekoppeld aan informatisering, slimmer organiseren, digitalisering en datagedreven werken	0	50	100	413
Spoor 2: Ombuigingen niet gekoppeld aan informatisering, ombuiging van functies en besparing case trede onderzoek hervormingsagenda jeugd	34	175	175	175
Spoor 2: Intensiveringen niet gekoppeld aan informatisering, Stevig lokale teams, beschermd wonen, Wmo en regionale samenwerking	-276	-165	-122	-122
Uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd	-195	-195	-195	-195
Glow	-50	-50	-50	-50
Saldo (- = nadeel)	-1.283	-1.922	253	469

Indexering WMO/jeugdzorg (€ 192 nadeel)

We actualiseren de budgetten voor Wmo-begeleiding, hulp bij het huishouden en jeugdzorg op basis van de jaarlijkse indexering van de tarieven. Hiervoor gebruiken we de OVA- en PPC-indexen die het ministerie van VWS vaststelt. Voor de begroting 2027 gaan we uit van de gemiddeld gerealiseerde index over de periode 2024-2026. Deze bijstelling heeft alleen betrekking op prijsontwikkeling. Het aantal cliënten, de omvang van de ondersteuning en de zorginzet blijven gelijk. Zo sluiten de budgetten aan bij de verwachte contractuele lasten in de komende jaren. Voor hulp bij het huishouden actualiseren we daarnaast de eerder gedeeltelijk verwerkte indexatie. Dit leidt tot een nadelen van € 192 in 2027, € 600 in 2028, € 615 in 2029 en € 913 in 2030.

Cultuurhistorisch onderzoek (€ 77 nadeel)

We stellen voor de periode 2027-2029 budget beschikbaar voor cultuurhistorisch onderzoek. Hiermee brengen we cultuurhistorische waarden in Veldhoven in kaart. Zo kunnen we ruimtelijke plannen tijdig beoordelen en voorkomen we vertraging in vergunningprocedures. Met deze onderzoeken geven we uitvoering aan de Erfgoednota 2026-2029 en werken we aan een actuele cultuurhistorische waardenkaart.

GR10 voor de jeugd (€ 25 nadeel)

We nemen deel aan de jeugdregio GR Een 10 voor de Jeugd. Gemeenten zijn op grond van de Jeugdwet en de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg verplicht om samen te werken in een jeugdregio voor de gezamenlijke inkoop en contractering van jeugdhulp. Deze begrotingspost betreft het aandeel van Veldhoven in de organisatiekosten van de jeugdregio, zoals personele inzet, inkoop, contractmanagement, bedrijfsvoering en externe kosten.

Hulp bij huishouden (WMO) (€ 2.521 nadeel in 2029 en € 2.633 nadeel in 2030)

We houden vanaf 2029 rekening met een structurele korting op het gemeentefonds door rijksmaatregelen voor huishoudelijke hulp. Deze korting ontstaat doordat een deel van de huishoudelijke hulp wettelijk vervalt en alleen beschikbaar blijft voor een beperkte doelgroep. Conform de afspraken met de toezichthouder verwerken we deze taakstelling in de begroting.

Kosten opvang zwerfdieren (€ 5 nadeel)

We houden vanaf 2027 rekening met hogere kosten voor dierenopvang door indexering en de verwachte groei van het aantal inwoners. De kosten voor Trap Neuter Return (TNR) blijven naar verwachting gelijk.

Leerlingenvervoer (€ 75 voordeel)

We verlagen het budget voor leerlingenvervoer vanaf 2027 structureel met € 75.000 per jaar. De eerder verwachte kostenstijging blijkt lager uit te vallen dan voorzien.

Uitvoering opvang Oekraïense ontheemden (€ 50 nadeel)

We zetten in 2027 en 2028 extra capaciteit in voor de uitvoering van de wettelijke taken rond leefgeld en de eigen bijdrage voor Oekraïense ontheemden. Met deze extra capaciteit richten we de werkprocessen voor de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) in en versterken we deze. Zo zorgen we voor een rechtmatige en doelmatige uitvoering. Hiervoor ontvangen we middelen via een SPUK regeling van het Rijk.

Verenigingsruimte honk- en softbalvereniging All-in (€ 2 nadeel)

We stellen eenmalig € 85.000 beschikbaar voor de aanleg van een eigen verenigingsruimte voor honk- en softbalvereniging All In. All In is momenteel de enige buitensportvereniging zonder eigen accommodatie. Conform de gebruikelijke werkwijze bij sportverenigingen verzorgt de gemeente de voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg van nutsvoorzieningen en riolering.

Vervangen klimaatinstallatie muziekschool (€ 26 nadeel)

We vervangen en verduurzamen de klimaatinstallatie van de muziekschool. De huidige installatie heeft het einde van de technische levensduur bereikt. Daarom vragen we een investeringskrediet van € 569.217 aan. Met deze investering verbeteren we de energie-efficiëntie en dragen we bij aan de gemeentelijke klimaatdoelstellingen. Voor de uitvoering hebben we een DUMAVA-subsidie van € 232.000 ontvangen. Dit dekt een deel van de investering. De investering leidt vanaf 2028 tot structurele kapitaallasten van circa € 26.000 per jaar.

WMO kwaliteitstoezicht GGD Hart voor Brabant (€ 10 nadeel)

We houden toezicht op de kwaliteit van Wmo-voorzieningen. Gemeenten zijn wettelijk verplicht om dit toezicht uit te voeren. Naast toezicht op calamiteiten zetten we steeds meer in op proactief kwaliteitstoezicht om risico's en zorgfraude te voorkomen.

Veldhoven koopt dit toezicht samen met de gemeenten in de BOV-Kempenregio in bij GGD Hart voor Brabant. Daarom verhogen we het budget vanaf 2027 structureel met € 10.428 per jaar.

Gratis bibliotheek abonnement voor jongeren tot 27 jaar (€ 21 nadeel)

We stellen voor om vanaf 2027 een gratis bibliotheekabonnement beschikbaar te stellen voor jongeren tot 27 jaar. Hiermee geven we uitvoering aan een afspraak uit het coalitieprogramma en aan de unaniem aangenomen motie bij de begroting 2026. Zo stimuleren we lezen en taalontwikkeling en vergroten we de toegang tot kennis en cultuur voor jongeren.

Integraal Huisvestingsplan Sport 2027-2040 (€ 180 nadeel)

We voeren het door de gemeenteraad vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Sport (IHP Sport) 2027-2040 uit. Daarom nemen we voor de periode 2027-2030 een investeringsprogramma van € 15,8 miljoen op. Met deze investering zorgen we voor voldoende en toekomstbestendige sportaccommodaties voor de groeiende gemeente, die naar verwachting groeit naar ongeveer 58.000 inwoners in 2040. De investeringen leiden tot oplopende kapitaallasten van circa € 180.000 in 2027, € 350.000 in 2028, € 706.000 in 2029 en € 814.000 in 2030. Bij de investeringsraming is rekening gehouden met de aard en de verwachte levensduur van de verschillende investeringsonderdelen, zodat de kapitaallasten aansluiten bij het gebruik van de voorzieningen in de praktijk.

Internationalisering en integratie (€ 40 nadeel)

We starten in 2026 met de subsidieregeling Internationalisering & Integratie. Met deze regeling ondersteunen we initiatieven die ontmoeting, taalontwikkeling, participatie en verbinding tussen inwoners en nieuwkomers stimuleren. Voor 2027 verhogen we het budget eenmalig met € 40.000. Hiermee geven we uitvoering aan het coalitieprogramma en aan het eerder door de raad vastgestelde budget van € 100.000 per jaar. Op basis van een evaluatie besluiten we eind 2027 over de verdere voortzetting van de regeling.

Opheffen wachtlijst Art4U (€ 40 nadeel)

We verhogen het subsidiebudget voor de muziekschool vanaf 2027 structureel met € 40.000 per jaar. Hiermee spelen we in op de groei van het aantal inwoners van Veldhoven en de toenemende vraag naar muziekonderwijs. Daarnaast ondersteunen we de regionale functie van de muziekschool binnen het aanbod van culturele voorzieningen.

Wijk- en gebiedsgericht werken (€ 110 nadeel)

We versterken vanaf 2027 de leefbaarheid en sociale cohesie in wijken met extra budget voor wijk- en gebiedsgericht werken. Hiermee versterken we de wijkregie, ondersteunen we bewonersinitiatieven en verbeteren we de mogelijkheden voor ontmoeting in de wijk. In de periode 2027-2029 ontwikkelen en evalueren we deze aanpak stapsgewijs. Vanaf 2030 verankeren we deze structureel.

Zelf jeugdhulp verlenen (€ 0 nadeel)

Deze formatie-uitbreiding ondersteunt de beweging naar voren en de uitvoering van de wettelijk verplichte Hervormingsagenda Jeugd en het Stevig Lokaal Team. Door zelf beschikkingsvrije jeugdhulp te bieden, kunnen zwaardere en duurdere vormen van jeugdhulp worden voorkomen of eerder worden afgeschaald. Dit draagt bij aan de taakstelling jeugd en borgt de toegankelijkheid van ondersteuning voor jeugdigen en opvoeders. Deze uitbreiding leidt tot een structureel nadeel van € 281 in 2028, € 285 in 2029 en € 289 in 2030.

Taakstelling jeugdzorg (€ 100 nadeel)

We stellen voor de jaarschijven van de taakstelling Jeugd met één jaar op te schuiven. De taakstelling uit de begroting 2026 bestaat uit vier onderdelen: Zorg in Onderwijstijd, Kleinschalig Verblijf, Focus op alle Jeugd / Hervormingsagenda Jeugd en controle op herindicaties. De uitvoering en effecten hiervan zijn nog onvoldoende zichtbaar. Zorg in Onderwijstijd start in 2027, voor Kleinschalig Verblijf geldt een gewijzigde bekostiging en de Hervormingsagenda Jeugd en nieuwe werkwijzen zijn nog in ontwikkeling. Ook kunnen de afbouw van de gesloten jeugdzorg en de ontwikkeling van Onderwijsknooppunten financiële gevolgen hebben. Dit leidt tot een nadeel van € 100 in 2027 en € 200 in 2028 en 2029.

Digitale middelen tegen huiselijk geweld en femicide (€ 15 nadeel)

De motie 'Digitale middelen tegen huiselijk geweld en femicide' is omarmd. Daarom hebben we onderzocht welke digitale middelen kunnen bijdragen aan vroegsignalering, preventie en ondersteuning van slachtoffers. Evisafe kan vooral preventief worden ingezet door inwoners laagdrempelig toegang te geven tot lokale hulpinformatie. De functionaliteit voor bewijsopbouw is nog onvoldoende doorontwikkeld en wordt nog niet breed gebruikt door politie en justitie. Dit leidt tot een nadeel van € 15 in 2027 en € 5 per jaar in de periode 2028-2030.

Rechtstrekken werkelijke kosten formatieplek SMB (€ 6 nadeel)

De structurele formatie-uitbreiding voor een beleidsadviseur nieuwkomers is in de begroting 2026 opgenomen voor € 110.713. De werkelijke kosten voor deze formatieplaats vallen hoger uit. Met deze bijstelling brengen we het budget in overeenstemming met de verwachte kosten.

Spoor 2| Ombuigingen gekoppeld aan informatisering - besparingen door slimmer organiseren, digitalisering en datagedreven werken (€ 0 voordeel)

We realiseren binnen het Maatschappelijk Domein vanaf 2028 besparingen door werkzaamheden slimmer te organiseren en meer gebruik te maken van digitalisering en datagedreven werken. Hiermee houden we de groeiende vraag naar zorg en ondersteuning beheersbaar en realiseren we efficiencyvoordelen, met behoud van goede dienstverlening aan inwoners. In 2027 levert dit nog geen voordeel op. Vanaf 2028 bedraagt het voordeel € 50, in 2029 € 100 en in 2030 € 413.

Spoor 2| Ombuigingen niet gekoppeld aan Informatisering - Ombuiging van functies en besparing door business case trede onderzoek hervormingsagenda jeugd (€ 34 voordeel)

We realiseren deze besparing binnen het Maatschappelijk Domein door de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd en de uitkomsten van lopende businesscases en onderzoeken naar de inrichting van taken en functies. Door werkzaamheden anders te organiseren, rollen en verantwoordelijkheden opnieuw te bekijken en doelmatiger te werken, behalen we structurele efficiencyvoordelen. Daarmee houden we de uitgaven binnen het sociaal domein beheersbaar, terwijl passende ondersteuning voor inwoners beschikbaar blijft. Dit levert een voordeel op van € 34 in 2027 en € 175 per jaar vanaf 2028.

Spoor 2| Intensiveringen niet gekoppeld aan Informatisering - Intensivering Maatschappelijk Domein: Stevige Lokale Teams, Beschermd Wonen, Wmo en Regionale Samenwerking (€ 276 nadeel)

We versterken de capaciteit binnen het Maatschappelijk Domein voor belangrijke wettelijke en regionale opgaven. Het gaat onder meer om de voorbereiding van Stevige Lokale Teams en het CJG, de doordecentralisatie van beschermd wonen, wijzigingen binnen de Wmo en een sterkere regionale sturing op voorzieningen. Deze tijdelijke en structurele inzet is nodig om deze opgaven uit te voeren, de ondersteuning aan inwoners toekomstbestendig te organiseren en de groeiende uitdagingen binnen het sociaal domein beheersbaar te houden. Dit leidt tot een nadeel van € 276 in 2027, € 165 in 2028 en € 122 in 2029 en 2030.

Uitvoeringsplan focus op alle jeugd (€ 195 nadeel)

We stellen voor om drie activiteiten uit het Uitvoeringsplan Focus op alle Jeugd 2024-2025 structureel voort te zetten: Buurtgezinnen, extra uren van CJG-contactpersonen op basisscholen en extra inzet van jeugdmaatschappelijk werk op het Sondervick College. Uit monitoring en evaluatie blijkt dat deze activiteiten effectief zijn. Door vroegsignalering en laagdrempelige ondersteuning pakken we hulpvragen eerder op en kunnen we zwaardere, specialistische jeugdhulp vaker voorkomen. Daarom stellen we voor deze activiteiten vanaf 2027 structureel op te nemen in de begroting. Zonder structurele financiering blijven deze activiteiten drukken op het uitvoeringsplan Jeugd en ontstaat vanaf 2027/2028 minder ruimte voor nieuwe initiatieven. Dit leidt tot een structureel nadeel van € 195.

Glow (€ 50 nadeel)

We stellen vanaf 2027 jaarlijks € 50.000 beschikbaar voor de structurele ondersteuning van GLOW. Hiermee borgen we de continuïteit van het evenement, verminderen we de jaarlijkse administratieve lasten en kan GLOW blijven bijdragen aan sociale cohesie, een aantrekkelijk cultureel aanbod en de lokale economie. Deze ondersteuning sluit aan bij het uitvoeringsprogramma Cultuur 2026-2027.

Programma 2 | Leefomgeving en duurzaamheid

Inleiding

Het programma Leefomgeving omvat het geheel van gemeentelijke taken gericht op de fysieke leefomgeving, waaronder wonen, ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit, openbare ruimte, milieu en klimaat, energie, afvalbeheer, ecosystemen en biodiversiteit.

Het programma richt zich op een samenhangende, duurzame en leefbare inrichting van onze gemeente.

Veldhoven staat in het fysiek-ruimtelijk domein voor een omvangrijke en samenhangende opgave, gedreven door de schaa sprong in de regio. De groei van inwoners en werkgelegenheid vraagt om een zorgvuldige ruimtelijke ontwikkeling, waarbij **woningbouw**, voorzieningen en kwaliteit van de leefomgeving in balans blijven. De nadruk ligt op verdichting binnen de bestaande structuur, met name in het Citycentrum en op De Run, waarbij wordt ingezet op een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod in groene, leefbare wijken.

Deze groei legt ook druk op **mobiliteit** en bereikbaarheid. Het versterken van het openbaar vervoer, veilige fietsverbindingen en een goede autoverbinding is essentieel om de stad bereikbaar en leefbaar te houden. Tegelijk vraagt dit om slimme keuzes in de inrichting van de openbare ruimte, waarin ontmoeten, bewegen en verblijven centraal staan.

Op het gebied van duurzaamheid en **milieu** ligt een stevige opgave. Veldhoven werkt toe naar een **klimaat**- en energieneutrale gemeente in 2040, met ruimte voor duurzame energie, energiebesparing en circulair grondstoffengebruik. Netcongestie vormt daarbij een belangrijke uitdaging, net als de noodzaak om afvalstromen te verminderen en hergebruik te stimuleren.

Daarnaast vraagt klimaatverandering om een robuuste inrichting van groen, water en openbare ruimte. Het versterken van **biodiversiteit**, het tegengaan van hittestress en wateroverlast en het behouden van de groene identiteit van Veldhoven zijn cruciaal. De opgave is om deze transitie integraal op te pakken, zodat Veldhoven groeit op een manier die duurzaam, leefbaar en herkenbaar blijft voor haar inwoners.

Bronnen

- [Omgevingsvisie](#)
- [Integraal Maatschappelijk Beheerkader \(IMBK\)](#)
- [Vastgoed beheerplan 2025](#)
- [Beleidskader hernieuwbare elektriciteit en besparing](#)
- [Mobiliteitsvisie](#)

Doelstellingen

2.1 Een meer groene en gezonde leefomgeving

We werken aan een gezonde, veilige, groene en klimaatbestendige leefomgeving. Dit betekent dat we de kwaliteit van de fysieke omgeving behouden en waar mogelijk versterken, met aandacht voor groen, biodiversiteit, water en een schone en gezonde leefomgeving. Tegelijk maken we de leefomgeving beter bestand tegen hitte, droogte en wateroverlast. De gemeente stuurt integraal op inrichting en beheer van de openbare ruimte, stelt kaders bij gebiedsontwikkeling en werkt samen met inwoners en partners.

Activiteit(en)

2.1.1 We geven richting aan een toekomstbestendige, groene en gezonde leefomgeving

In 2026 zijn we gestart met het maken van twee samenhangende beleidskaders: één voor groen en klimaatbestendigheid en één voor milieu (schoon, gezond en veilig). Deze kaders geven richting aan het versterken van natuur, biodiversiteit en groen. Voor bomen werken we het bomenbeleid uit waarin we het uitgangspunt "1 boom eruit, 2 bomen terug" concretiseren. We vergroten de klimaatbestendigheid van Veldhoven en

borgen een schone, gezonde en veilige leefomgeving, passend bij de groei van de gemeente. Omdat de thema's samenhangen, benutten we kansen om werk te combineren. In 2027 worden deze afgerond en de vervolgstappen bepaald. Na vaststelling zorgen we dat het beleid goed wordt toegepast via de instrumenten van de Omgevingswet.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden
- Paul van Liempd

2.1.2 We onderhouden onze eigendommen op het afgesproken kwaliteitsniveau

We onderhouden onze eigendommen (wegen, riolering, civiele kunstwerken, openbare verlichting, verkeersregelininstallaties, groen en gemeentelijk vastgoed) op de afgesproken onderhoudsniveaus. Dit doen we vanuit het Integraal Maatschappelijk Beheerkader Openbare ruimte (IMBK) en de verschillende beheerplannen.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

Doelstellingen

2.2 Een klimaatneutrale en circulaire gemeente in 2040

We streven naar een klimaat- en energieneutrale, circulaire gemeente in 2040, als stap om te voldoen aan het Klimaatakkoord in 2050. We vinden het hierbij belangrijk dat inwoners en ondernemers toegang hebben tot betaalbare en duurzame energie, die zo veel mogelijk lokaal of regionaal wordt opgewekt en efficiënt wordt benut, binnen een toekomstbestendig energiesysteem. Tegelijk vragen knelpunten zoals netcongestie om oplossingen om de ontwikkeling van woningen en bedrijvigheid mogelijk te houden. Verder streven we naar verantwoord gebruik van grondstoffen en materialen, door deze te verminderen, hergebruiken en recyclen. Zo blijven grondstoffen beschikbaar, blijven kosten beheersbaar en ontstaat er ruimte voor duurzame economische ontwikkeling.

Activiteit(en)

2.2.1 We voeren regie op de energietransitie

De gemeente voert regie op de energietransitie door kaders te ontwikkelen en samenhang aan te brengen. We hebben daarbij aandacht voor betaalbaarheid, toegankelijkheid en een eerlijke verdeling van kosten en baten. Met deze kaders geven we richting aan een toekomstbestendig energiesysteem en bieden we duidelijkheid aan inwoners, bedrijven en partners. Hiervoor wordt een integraal energieperspectief uitgewerkt, waarin keuzes voor elektriciteit, warmte en energie-infrastructuur in samenhang worden gezien met andere opgaven. Ook wordt gewerkt aan een warmteprogramma, dat wordt vertaald in wijkuitvoeringsplannen. Daarnaast vindt samenwerking plaats op regionaal niveau in de Regionale Energiestrategie MRE. Deze strategie wordt in 2027 geactualiseerd en in besluitvorming gebracht.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

2.2.2 We brengen de energietransitie in de praktijk

Via het uitvoeringsprogramma Energietransitie nemen we maatregelen gericht op energiebesparing, duurzame warmte, energie opwek en een toekomstbestendig energiesysteem. We ondersteunen inwoners en bedrijven bij het verduurzamen van gebouwen en energiegebruik, bijvoorbeeld via de Veldhovense Kluskar, isolatieaanpak en ondersteuning van VvE's en verduurzamen het maatschappelijk vastgoed. Ook werken we samen met bedrijven aan energiebesparing en slimmer energiegebruik, onder andere via initiatieven zoals energy hubs. Daarnaast zetten we samen met Enexis en de regio in op oplossingen voor netcongestie. Dit doen we door uitbreiding van het energienet, beter

benutten van de bestaande capaciteit en het maken van keuzes in het gebruik van schaarse netruimte. Tegelijk stimuleren en faciliteren we duurzame energie opwek.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

2.2.3 We sturen op een circulair gebruik van grondstoffen

We werken aan de overgang naar een circulaire gemeente, waarin grondstoffen en materialen zuiniger, langer en opnieuw worden gebruikt. In 2026 hebben we verkend wat dit betekent voor Veldhoven, in samenhang met de verstedelijkingsopgave. In 2027 ontwikkelen en actualiseren we kaders en beleid voor circulariteit en vertalen deze naar uitvoering. Daarnaast stellen we een nieuw uitvoeringsplan voor huishoudelijk afval op, inclusief de verdere uitwerking van de toekomst van de afvalinzameling.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

2.2.4 We werken aan een toekomstbestendige milieustraat

We onderzoeken hoe de milieustraat toekomstbestendig kan worden ingericht, zodat deze beter kan bijdragen aan het scheiden, hergebruiken en verwerken van materialen en grondstoffen, passend bij de groei van Veldhoven. Dit doen we in samenhang met de verplaatsing van de gemeentewerf en de ontwikkeling van een regionale grondbank, zodat keuzes op elkaar aansluiten en elkaar versterken. In 2027 ronden we deze verkenningen af en vertalen deze naar de uitvoering.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

Doelstellingen

2.3 Veldhoven blijft bereikbaar en leefbaar door een meer toekomstbestendig mobiliteitssysteem

We werken aan een toekomstbestendig, veilig en inclusief mobiliteitssysteem dat bijdraagt aan een bereikbare en leefbare gemeente. We geven meer prioriteit aan actieve mobiliteit (lopen en fietsen) en vervoerswijzen die weinig ruimte nodig hebben (openbaar vervoer en deelmobiliteit). Voor lange afstanden en vervoer van boodschappen of goederen blijft de auto belangrijk. De gemeente zorgt voor goede ontsluitende wegen. We zorgen ook dat de bedrijfslocaties goed bereikbaar zijn, met aandacht voor de logistiek naar onze toplocaties. We hebben aandacht voor doelgroepen en gedrag. Bij dit alles gebruiken wij beschikbare data en moderne technieken (Smart Mobility), die ons helpen bij de opgaven waar we voor staan. Daarnaast helpen ze ons bij een objectieve monitoring en/of toetsing.

Activiteit(en)

2.3.1 We werken het mobiliteitsprogramma uit in beleid

We geven invulling aan de mobiliteitsvisie en het mobiliteitsprogramma door deze te vertalen in beleidskaders en instrumenten voor de uitvoering. Daarmee concretiseren we de gewenste mobiliteitstransitie, waarin lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit meer ruimte krijgen en de auto een passende plek houdt. We ontwikkelen beleid voor onder andere deelmobiliteit en hubs, parkeren en smart mobility. Ook werken we de aanpak voor mobiliteitstransitie, doelgroepen en gedrag verder uit.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

2.3.2 We voeren mobiliteitsmaatregelen uit

In de openbare ruimte worden maatregelen uitgevoerd, zoals de wegcategorisering, de aanleg van laadinfrastructuur, slimme verkeersregelininstallaties (iVRI's) en parkeermaatregelen. Daarbij worden knelpunten onderzocht of aangepakt, waaronder de rotonde Dom-Heerbaan. Daarnaast wordt gewerkt aan het loop- en fietsnetwerk,

waaronder de F67 en de aantakking naar de Slowlane, evenals aan voorzieningen voor gedeelde mobiliteit. Ook binnen gebiedsontwikkelingen, zoals het Citycentrum en De Run, krijgen passende mobiliteitsoplossingen vorm. Verder worden gerichte campagnes en acties ingezet voor inwoners en specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld op het gebied van verkeersveiligheid. Tegelijkertijd wordt smart mobility toegepast via projecten en wordt ervoor gezorgd dat de mobiliteitsdata op orde komt.

Bij de uitvoering van de wegcategorisering in het mobiliteitsprogramma wegen we per weg zaken als verkeersveiligheid, leefbaarheid en gewenste verkeersrotatie af in verhouding tot de doorstroming. Voor de gebiedsontsluitingswegen die al robuust zijn ingericht met een vrijliggend fietspad, toetsen we zorgvuldig de gewenste snelheid. Om de plannen financieel haalbaar te houden, stemmen we ingrepen af op de beschikbare budgetten en koppelen we aanpassingen aan regulier (weg)onderhoud. Zo komen we tot een logische fasering: we voeren de snelheid in die logisch is en leveren maatwerk waar nodig

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

2.3.3 We werken aan de realisatie van HOV4

We bereiden de uitvoering van HOV4 voor en starten met de realisatie van deze hoogwaardige openbaarvervoerbinding, inclusief een multimodale hub. Daarbij zorgen we voor een goede afstemming met de gebiedsontwikkeling van De Run.

2.3.4 We werken samen in de regio om onze mobiliteitsdoelen te realiseren

Mobiliteit stopt niet bij de gemeentegrens. Samenwerking in de regio is noodzakelijk. Dit doen we onder andere via deelname aan regionale samenwerkingsverbanden binnen de MRE, zoals in de subregio's en met Brainport Bereikbaar, en op provinciaal niveau over bijvoorbeeld gedeelde mobiliteit en in Smartwayz.nl. Daarnaast werken we mee aan regionale programma's, projecten en beleid, zoals de regionale mobiliteitsvisie, het MMMP, maatregelpakketten (zoals KTM1 en KTM2), de Brainporthubs en in de gezamenlijke concessie voor deelmobiliteitstweewielers. Verder nemen we deel aan MIRT-onderzoeken en verkenningen, zoals de A2/N2 en regionale verkenningen zoals de Brainportlijnen.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

Doelstellingen

2.4. Behoud van kwaliteit van leven in een meer stedelijk Veldhoven

We sturen op een evenwichtige groei van Veldhoven, waarbij verstedelijking hand in hand gaat met kwaliteit van leven. Deze verstedelijking vindt plaats binnen het bestaand stedelijk gebied, waarbij de ontwikkeling van De Run, Citycentrum en de Sterk Stedelijke Structuur prioriteit heeft. We borgen een goede balans tussen wonen, werken, groen, voorzieningen en ruimte voor ontmoeting en versterken daarmee de leefkwaliteit en sociale samenhang.

Activiteit(en)

2.4.1. We maken het Citycentrum het kloppend hart van Veldhoven

Voor het Citycentrum heeft de gemeenteraad een Masterplan Citycentrum en een beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Dit zijn belangrijke stappen in de transformatie van het centrumgebied naar een levendige, aantrekkelijke en multifunctionele plek, waar wonen, werken, winkelen en ontmoeten samenkomen. Hier werken we verder aan door het opstellen van een gebiedsontwikkelingsprogramma, dat in 2027 wordt vastgesteld. In dit programma werken we de ambities voor het Citycentrum verder uit en benoemen we de maatregelen die nodig zijn om deze te realiseren. Het gebiedsontwikkelingsprogramma vormt daarmee de basis om initiatieven en ontwikkelingen in het Citycentrum

planologisch en juridisch mogelijk te maken en gericht uitvoering te geven aan de gewenste ontwikkeling van het gebied.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

2.4.2. We geven richting aan de transformatie van De Run

Voor de transformatie van De Run heeft de gemeenteraad de Gebiedsvisie De Run op hoofdlijnen vastgesteld. Deze gebiedsvisie vormt het kader voor de transformatie van het gebied. Voor de WorkBase (De Run 2000 en 4000) voeren we in 2027 de eerste verkennende onderzoeken uit en voor het onderdeel HomeBase (De Run 3000 en 5000) werken we de visie verder uit in een gebiedsontwikkelingsprogramma, inclusief een planMER. Hiermee leggen we de basis voor de gefaseerde ontwikkeling van De Run. Met dit gebiedsontwikkelingsprogramma gaan we verder dan bouwen en herinrichten alleen. Samen werken we aan een nieuw stedelijk woon- en werkmilieu dat volop leeft en verbindt, met aandacht voor groen, wonen, werken, mobiliteit en ontmoeting.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

2.4.3. We stellen kaders voor de verdere verstedelijking van Veldhoven

Veldhoven bevindt zich in een schaa sprong, met een toenemende dynamiek en opgaven die steeds omvangrijker en complexer worden. Verdere verstedelijking vraagt om duidelijke keuzes en sturing, waarbij we inzetten op groei in balans en het borgen van leefkwaliteit. We werken daarom aan het opstellen van een Ontwikkelperspectief en een Ontwikkelstrategie voor Veldhoven. Hiermee brengen we op hoofdlijnen de samenhang tussen de verschillende belangen in beeld en verkennen we hoe de verschillende belangen elkaar kunnen versterken. Dit vormt de basis voor een gedragen koers en richting voor een verantwoorde verstedelijking. Daarnaast pakken we deze opgave ook in regionaal verband op. Samen met de regionale partners werken we aan de verdere uitwerking van de verstedelijking en bijbehorende keuzes, onder andere via de Gebiedsvisie Westflank en de actualisering van de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

2.4.4. We ontwikkelen de instrumenten van de Omgevingswet verder door

Met de invoering van de Omgevingswet beschikken we over nieuwe instrumenten voor de fysieke leefomgeving, zoals de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma en het omgevingsplan. We onderzoeken hoe we deze instrumenten samenhangend, integraal en doelgericht kunnen inzetten. In 2027 beoordelen we of een actualisatie van (onderdelen van) de omgevingsvisie nodig is om goed aan te kunnen sluiten bij de dynamiek en groei van Veldhoven. Ook kijken we naar de rol en toegevoegde waarde van omgevingsprogramma's als instrument om beleid en uitvoering dicht bij elkaar te brengen en gericht te sturen op opgaven.

Voor het omgevingsplan is voor Zonderwijk een eerste invulling gegeven aan het gebiedstype woonwijk, die we uitbreiden naar andere woonwijken. Daarnaast treffen we voorbereidingen om met het omgevingsplan goed in te kunnen spelen op de transformaties in het Citycentrum en De Run. Stapsgewijs werken we toe naar een gebiedsdekkend omgevingsplan voor 2032.

Portefeuillehouder

- Paul van Liempd

Doelstellingen

2.5. De woningvoorraad groeit en sluit beter aan bij de toekomstige behoefte

We zetten in op meer differentiatie en toekomstbestendigheid van de Veldhovense woningvoorraad. Daarom sturen we op de realisatie van voldoende passende woningen. We bouwen vooral betaalbare woningen in woningtypen die aansluiten op de huidige en

toekomstige behoeften van verschillende huishoudenstypen, doelgroepen en de wettelijke aandachtsgroepen. Denk aan starters en ouderen, mensen met een zorgbehoefte en nieuwe inwoners van diverse nationaliteiten. Zo komen er meer passende woningen voor iedereen en faciliteren we doorstroming op de woningmarkt. Voor deze opgave werken we samen met o.a. rijk, provincie, regio, corporaties, zorginstellingen en marktpartijen.

Activiteit(en)

2.5.1. We voeren regie op de Volkshuisvesting

Met de invoering van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting moeten gemeenten actiever sturen op de woonopgave binnen vaste kaders. Het college stelt daarom het verplichte Volkshuisvestingsprogramma vast, ter vervanging van de Woon(zorg)visie, waarin ook afspraken met Rijk en regio worden opgenomen. De gemeente werkt hier in 2026 en 2027 aan, met regionale afstemming. In 2027 wordt beleid uitgewerkt rond wonen en zorg, huisvesting van arbeidsmigranten, beter benutten van de bestaande voorraad (bv. optoppen en splitsen) en wordt noodzaak voor voorrang voor eigen inwoners onderzocht. Het woonbehoefteonderzoek onder woonwageneigenaren wordt uitgewerkt in een plan van aanpak. Tegelijk wordt de wetgeving rond huisvesting van statushouders gevolgd en zo nodig beleid ontwikkeld. Het financiële instrumentarium, waaronder Starters- en Stimuleringsleningen en de reserve woningbouwstimulans, wordt voortgezet en verder uitgewerkt. Deze thema's worden ook regionaal afgestemd binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven en de Metropoolregio Eindhoven, samen met woon-, zorg- en welzijnspartners via prestatieafspraken en de samenwerkingstafel wonen en zorg.

2.5.2. We zetten de aanpak woningbouwversnelling voort

In 2025 is de vervolgaanpak woningbouwversnelling vastgesteld. Het doel is om tussen 2020 en 2032 op een kwalitatief goede manier 5.000 woningen toe te voegen (gemiddeld 400 per jaar). In 2027 zetten we de afgesproken aanpak door. We brengen risico's en kansen, zoals netcongestie en subsidiemogelijkheden, in beeld.

Meetindicatoren

Nr.doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
					NL	Vergelijk	Vhvn	2026	2027	2028	2029	2030
2.1	m2 groen per inwoner	m2	Waarstaatjegemeente.nl	2024		Houten 164m2 Barendrecht 145m2 Dronten 1.182m2	219m2	>219	>219	>219	>219	>219
2.2	Totaal bekende CO ₂ -uitstoot (in 2030 min. 55% reductie tov 1990)	kiloton	regionaleklimaatmonitor.nl	2024			202					<86
2.2	Temperatuur gecorrigeerd aardgasverbruik gebouwde omgeving (in 2030 -25% tov 2019)	TJ	regionaleklimaatmonitor.nl	2024		2019						<359
2.2	Opwek hernieuwbare	TJ	regionaleklimaatmonitor.nl	2024								>252

	energie in Veldhoven											
2.2	Totaal huishoudelijk afval per inwoner	kg	CBS/ waarstaatjegemeente.nl									
2.3	Publieke laadpunten	aantal	regionaleklimaatmonitor.nl	2025			422	558	739	955	1181	1419

De verplichte BBV-indicatoren vormen de basis voor de meetindicatoren in deze begroting. Aanvullende indicatoren zijn alleen opgenomen wanneer deze extra inzicht geven in de voortgang van doelstellingen of maatschappelijke effecten. De indicatorenset en de daarbij behorende streefwaarden worden de komende jaren samen met de raad verder doorontwikkeld. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de leeswijzer.

Meetindicatoren

Verbonden partijen

Bij dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- MRE
- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
- NV Brabant Water

Wat gaat dat kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting + wijzigingen 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten	46.625	62.270	68.764	78.911	52.564	58.318
Baten	34.599	46.314	50.978	59.804	32.198	37.306
Saldo (- = nadeel)	-12.027	-15.956	-17.786	-19.108	-20.366	-21.013
Gerealiseerd resultaat	-12.027	-15.956	-17.786	-19.108	-20.366	-21.013

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Excel-tabel

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2027	2028	2029	2030
Actualiseren bodemkwaliteitskaart	-45	0	0	0
Afvalstoffenbelasting: verhoging en dekking via heffing	0	0	0	0
Omzetten SPUK CDOKE naar DU in gemeentefonds (P4)	-805	-805	-805	-805
Verduurzamen voertuigen wijkonderhoud (investering 2028: € 130 2029: € 120)	0	0	-18	-34
Uitvoeringsprogramma mobiliteit (investering 2027: € 75 2028: € 75)	-80	-59	-60	-32
F67 tranche 3 KTM1 (investering 2027: € 947 2028: € 237)	0	-11	-44	-43
Gebiedsontwikkeling Citycentrum	0	0	-22	-115
Gebiedsontwikkeling de Run	0	-10	-47	-150
KTM2 mobiliteit (investering 2027: € 601 2028: € 572)	0	-7	-43	-43
Kwaliteit infrastructuur fietsers en voetgangers (investering 2029: € 100 2030: € 100)	0	0	0	-1
Omvormingsactie Steenbreek	-84	-84	-84	-84
Parkeren woningbouw Magisterstraat	-126	0	0	0
Renovatie Meerhoef (investering 2027: € -1292)	0	66	65	65
Rotonde ongelijkvloers Dom-Heerbaan (investering 2027 :€ 50 2028: € 50 2029: € 5.000 2030: € 10.450)	0	-1	-21	-81
Energietransitie: bijstelling en dekking uit reserve	0	0	0	0
Onderhoud wegen Dorpstraat-Provincialeweg	0	0	0	0
Doorschuiven Hagendoreseweg/Mariaplein 2027 → 2029	0	22	156	-2
Doorschuiven St Janstraat 2027 → 2028/2029	0	44	3	0
Doorschuiven Zandoerleseweg 2027 → 2028/2029	0	59	3	-1
Groen/riolering/wegen hofjes Europalaan 2030 (investering 2030: € 3.800)	0	0	0	0
Groen/riolering/wegen Kapelstraat Noord 2030 (investering 2030: € 4.750)	0	0	0	0
Groen/riolering/wegen Merefeltstraat-Vroonhovenlaan 2030 (investering 2030: € 4.750)	0	0	0	0
Groen/riolering/wegen Oranjebuurt 2030 (investering 2030: € 15.000)	0	0	0	0
Grondverkoop (naar algemene reserve) € 2,9 miljoen	0	0	0	0
Actualisatie bouwgrondexploitatie woningen	0	0	0	0
Kabelgoottegels	26	26	26	26
Mobiliteit; bijdrage aan Eindhoven stimuleren deeltweewielers	-160	-160	-160	-160
Mutatiesignalering BAG en BGT	-33	-33	-33	-33
Bijdrage reserve verbetering fysieke leefomgeving	0	0	0	0
Spoor 2: Intensivering niet gekoppeld aan informatisering, capaciteit GIS/GEO en volkshuisvesting	-223	-223	-223	-115
Spoor 2: Intensiveringen met dekking, capaciteit klimaat- en energieopgaven	-431	-431	-431	-463
Saldo (- = nadeel)	-1.961	-1.607	-1.738	-2.071

Omschrijving (toelichting)

Actualiseren bodemkwaliteitskaart (€ 45 nadeel)

We actualiseren in 2027 de bodemkwaliteitskaart volgens de Nota bodembeheer. Zo maken we duurzaam bodembeheer en doelmatig grondverzet binnen de gemeente mogelijk.

Afvalstoffenbelasting (budgettair neutraal)

Het Rijk verhoogt de belasting op het storten en verbranden van afval. Deze belasting stijgt met € 120 in 2027, € 270 in 2028, € 287 in 2029 en € 307 in 2030. Zo verwerken we de hogere kosten in de afvalstoffenheffing.

Omzetten SPUK CDOKE naar DU (€ 805 nadeel)

We ontvangen van het Rijk middelen voor de uitvoering van de energietransitie. Het Rijk heeft deze bijdrage omgezet van een specifieke uitkering (SPUK) naar een decentralisatie-uitkering (DU) via het gemeentefonds. Daarom ramen we de SPUK-middelen van € 805 per jaar af binnen programma 2. Daar staat een DU-bijdrage van € 1.453 per jaar tegenover binnen programma 4.

Verduurzamen voertuigen wijkonderhoud (€ 18 nadeel)

We verduurzamen ons wagenpark verder vanwege de regeling Bevordering schone werkvoertuigen. Daardoor vallen de vervangingsinvesteringen € 130 hoger uit in 2028 en € 120 in 2029. Dit leidt tot € 18 hogere kapitaallasten in 2029 en € 34 per jaar vanaf 2030.

Uitvoeringsprogramma mobiliteit (€ 80 nadeel)

We werken het mobiliteitsprogramma verder uit. Hiervoor is € 80 nodig in 2027, € 58 in 2028, € 53 in 2029 en € 25 in 2030. Daarnaast investeren we € 300 in een pilot met zelfrijdend vervoer vanuit Smart Mobility. Hiervoor passen we een deel van de wegen en verkeersregelininstallaties aan. We verwachten dat het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat 50% van de kosten bijdraagt. Dit leidt tot kapitaallasten van € 1 in 2028 en € 7 in 2029 en 2030.

F67 tranche 3 KTM1 (oplopend naar nadeel van € 43 in 2030)

We leggen extra delen van de F67 aan als snelfietspad met een bijdrage uit de Brainportdeal (KTM1). Het gaat om de trajecten Steensel-N69, N69-de Locht en de F67 langs de Kempenbaan. Deze delen zijn goedgekeurd in de derde tranche van KTM1 en kunnen we dankzij deze bijdrage uitvoeren.

Gebiedsontwikkeling Citycentrum (oplopend naar nadeel van € 115 in 2030)

We werken de plannen voor de gebiedsontwikkeling van het Citycentrum verder uit. In oktober 2025 heeft de raad het haalbaarheidsonderzoek vastgesteld. Hiervoor is een bestemmingsreserve van € 6 miljoen beschikbaar gesteld voor de aanleg van een parkeergarage en voor mogelijke verliezen en nadelen binnen een grondexploitatie of via kostenverhaal. Niet alle investeringen binnen de gebiedsontwikkeling kunnen echter op deze manier worden gedekt. Dit geldt bijvoorbeeld voor vervangingsinvesteringen in de bestaande openbare ruimte en het vastgoed. Daarom nemen we vanaf 2029 een eerste inschatting van de bijbehorende kapitaallasten op, vooruitlopend op de definitieve businesscase en de financiële besluitvorming.

Gebiedsontwikkeling de Run (oplopend naar nadeel van € 150 in 2030)

We investeren in de gebiedsontwikkeling van De Run. Een deel van deze investeringen kunnen we niet dekken via een grondexploitatie of kostenverhaal. Dit geldt onder meer voor investeringen in de openbare ruimte die nodig zijn voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Daarom reserveren we in de meerjarenbegroting 2027-2030 budget voor de eerste financiële effecten van deze gebiedsontwikkeling. Vanaf 2028 nemen we een eerste inschatting van de bijbehorende kapitaallasten op, vooruitlopend op de definitieve businesscase en de financiële besluitvorming.

KTM2 mobiliteit (oplopend naar nadeel van €43 in 2030)

We voeren maatregelen uit uit het Korte Termijn Maatregelenpakket 2 (KTM2), dat onderdeel is van het Beethovenconvenant. Hiervoor leveren we een eenmalige regionale bijdrage van € 1,3 miljoen aan het Regionaal Bereikbaarheidsfonds. Daarnaast financieren we mee aan twee projecten in Veldhoven: F2 F67 De Kempen (afrondding KTM1) en F4 Verbinding Slowlane-F67 / ongelijkvloerse LV-kruising De Run 4200. Zo dragen we bij aan een betere bereikbaarheid en toekomstbestendige mobiliteit in de regio.

Kwaliteit infrastructuur fietsers en voetgangers (oplopend naar nadeel van € 1 in 2030)

We investeren in betere infrastructuur en meer kwaliteit en comfort voor fietsers en voetgangers. Hiervoor investeren we € 100 in 2029 en € 100 in 2030. Dit leidt tot € 1 aan kapitaallasten in 2030.

Omvormingsactie steenbreek (€ 84 nadeel)

We stimuleren inwoners om met het plan van aanpak Steenbreek maatregelen te nemen die bijdragen aan een beter klimaat. Bijvoorbeeld door minder tegels in de tuin te leggen. Voor deze subsidieregeling is € 84 per jaar nodig.

Parkeren woningbouw Magisterstraat

We zorgen bij woningbouwontwikkelingen voor voldoende parkeergelegenheid. Ontwikkelaars betalen in principe zelf de aanleg van de benodigde parkeerplaatsen. Voor dit project is met de woningcorporatie afgesproken dat de gemeente de financiering van de benodigde parkeerplaatsen voor haar rekening neemt.

Renovatie en nieuwbouw Meerhoef

We renoveren een deel van De Meerhoef en vervangen het laagbouwgedeelte door nieuwbouw. We verwachten dat het totale project financieel gunstiger uitvalt, vooral doordat we minder tijdelijke units hoeven in te zetten. Hierdoor dalen de kapitaallasten structureel met € 66 vanaf 2028.

Rotonde ongelijkvloers Dom-Heerbaan (oplopend naar nadeel van € 81 in 2030)

We verbeteren de doorstroming van het verkeer en de verkeersveiligheid bij de rotonde De Dom-Heerbaan. Hiervoor is een herinrichting nodig, omdat kleine ingrepen hiervoor niet voldoende zijn. In 2027 starten we met een variantenonderzoek. Op basis daarvan kiezen we een voorkeursvariant, voeren we de benodigde vooronderzoeken uit en starten we de aanbesteding. Het investeringsplan ziet er als volgt uit:

2027 € 50

2028 € 50

2029 € 5.000

2030 € 10.450

2031 € 10.450

De kapitaallasten hiervan zijn 2028 € 1, 2029 € 21, 2030 € 81.

Energietransitie (budgettair neutraal)

We voeren de energietransitie uit in een omgeving die voortdurend verandert. Daarom houden we een bestemmingsreserve beschikbaar, zodat we kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en financiële onzekerheden. Deze reserve heeft zich de afgelopen jaren bewezen, bijvoorbeeld bij vraagstukken rond het Soortenmanagementplan (SMP) en netcongestie.

We versnellen de uitvoering van de energietransitie om de gestelde doelen te behalen. Daarbij werken we aan de warmtetransitie, ondersteunen we VvE's bij het verduurzamen van hun complexen en starten we met de subsidieregeling Samen Sterk voor Duurzaam Veldhoven (SSDV). Ook geven we vervolg aan het SMP en houden we ruimte voor onderzoeken en maatregelen rond netcongestie. Hiervoor is in 2027 € 600 nodig boven op de reguliere uitvoeringsbudgetten. We dekken deze kosten uit de bestemmingsreserve energietransitie.

We verwachten ook na 2027 extra middelen nodig te hebben voor onder meer netcongestie, de warmtetransitie en nieuwe ontwikkelingen. Daarom houden we de bestemmingsreserve beschikbaar. Daarnaast stellen we een bestedingsplan op voor de reserve en leggen we dit voor aan de raad.

Onderhoud wegen Dorpstraat en Provincialeweg (budgettair neutraal)

We voeren extra onderhoud uit aan de Dorpstraat en Provincialeweg. Uit technische visuele wegininspecties blijkt dat de kwaliteit van deze wegen onvoldoende is. Daarom is in 2027 € 750 nodig voor incidenteel onderhoud. We dekken deze kosten uit de voorziening onderhoud wegen. Een volledige reconstructie voeren we uit zodra er meer duidelijkheid is over de ontwikkelingen in het gebied.

Doorschuiven Investerings

We voeren een deel van de werkzaamheden later uit dan eerder gepland. We hebben inmiddels beter zicht op voorbereidingsactiviteiten die meer tijd vragen, zoals de afstemming met nutsbedrijven en onderzoeken naar flora en fauna. Daarom hebben we een deel van het investeringsbudget later nodig dan geraamd. Dit leidt tot de volgende aanpassing van de investeringsbudgetten en kapitaallasten:

Onderwerp	2027	2028	2029	2030	Investerings	Van -> naar
Weg Hagendorenseweg/Mariaplein		€ 22	€ 146	- € 2	€ 1.000	2027 -> 2029

Bomen Hagendorensesweg	€ 5	€ 5	€ 420	2027 - > 2029
Groenvoorziening Hagendorensesweg	€ 5	€ 5	€ 454	2027 - > 2029
Riolering Hagendorensesweg			€ 3.000	2027 - > 2029
Weg St Janstraat	€ 41		€ 500	2027 - > 2028
Groenvoorziening St Janstraat	€ 3	€ 3	€ 240	2027 - > 2029
Riolering St Janstraat			€ 1.000	2027 - > 2028
Weg Zandoerlesesweg	€ 55	€ 1	- € 1 € 500	2027 - > 2028
Groenvoorziening Zandoerlesesweg	€ 4	€ 4	€ 335	2027 - > 2029
Riolering Zandoerlesesweg			€ 1.000	2027 - > 2029

We passen de investeringen in riolering aan op de actuele planning. Hierdoor vallen de kapitaallasten lager uit. We verwerken deze lagere kapitaallasten in het tarief van de rioolheffing. Dit heeft per saldo geen effect op het exploitatiesaldo. Daarom zijn deze bedragen niet opgenomen in de tabel.

Investeringsriolering, wegen en groen

We voeren op vier locaties een volledige reconstructie uit. Uit een kwaliteitstoets op basis van de uitgangspunten van het IMBK blijkt dat dit noodzakelijk is. Daarbij vervangen we de riolering, wegen en groenvoorzieningen volledig. Waar mogelijk nemen we ook klimaatadaptieve maatregelen mee.

Het gaat om de volgende investeringen en plaatsen:

Onderwerp	Investeringsjaar	Investering
Riolering Hofjes Europaan	2030	€ 2.000

Wegen Hofjes Europalaan	2030	€ 1.600
Groenvoorziening Hofjes Europalaan	2030	€ 200
Groenvoorziening Hofjes Europalaan	2031	€ 200
Riolering Kapelstraat Noord	2030	€ 2.500
Wegen Kapelstraat Noord	2030	€ 2.000
Groenvoorziening Kapelstraat Noord	2030	€ 250
Groenvoorziening Kapelstraat Noord	2031	€ 250
Riolering Merefeltstraat - Van Vroonhovenlaan	2030	€ 2.500
Wegen Merefeltstraat - Van Vroonhovenlaan	2030	€ 2.000
Groenvoorziening Merefeltstraat - Van Vroonhovenlaan	2030	€ 250
Groenvoorziening Merefeltstraat - Van Vroonhovenlaan	2031	€ 250
Riolering Oranjestraat	2030	€ 8.000
Wegen Oranjestraat	2030	€ 6.500
Groenvoorziening Oranjestraat	2030	€ 500

Deze nieuwe investeringen hebben geen effect op het exploitatiesaldo. De bijbehorende kapitaallasten ontstaan pas vanaf 2031. De investering in groenvoorzieningen is het laatste onderdeel van een reconstructie. Bij drie projecten loopt deze investering daarom door tot 2031.

Grondverkoop (budgettair neutraal)

We verkopen de grond aan De Run 7000 naar verwachting in 2028 voor € 2.851. De verkoop is in 2025 niet doorgegaan. Conform het beleid voegen we de opbrengst toe aan de vrije reserve. Daarom heeft deze bijstelling geen effect op het exploitatiesaldo.

Actualisatie bouwgrondexploitatie woningen (budgettair neutraal)

We actualiseren de resultaatprognose van de bouwgrondexploitaties op basis van de doorrekening bij de begroting 2027. Dit leidt tot een voordeel van € 102 in 2027. De bijstellingen zijn als volgt:

Mutatie woningen	2027	2028	2029	2030
9111 Kasteel Zuiderwijck/ Springplank	85	0	0	0
9114 Slot-Oost	10	-23	0	0
9177 Djept	7	10	21	0
	102	-13	21	0

We voegen de resultaten uit de bouwgrondexploitaties volgens het vastgestelde beleid toe aan de vrije reserve. Daarom heeft deze bijstelling geen effect op het exploitatiesaldo.

Kabelgoottegels (€ 26 voordeel)

We maken het voor inwoners makkelijker om een elektrische auto op te laden met eigen stroom, ook als zij geen eigen oprit hebben. Dit sluit aan bij het coalitieakkoord 2026-2030 'In balans vooruit'. Daarom voeren we een regeling in voor veilige oplossingen in de openbare ruimte, zoals kabelgoottegels. Inwoners kunnen een kabelgoot aanvragen bij de gemeente en betalen hiervoor een tarief inclusief aanleg. De gemeente zorgt vervolgens voor de aanleg van de kabelgoot.

Mobiliteit, bijdrage stimuleren deeltweewielers (€ 160 nadeel)

We stimuleren het gebruik van deeltweewielers samen met de gemeente Eindhoven. Hiervoor betalen we een bijdrage per gebruik. De kosten voor Veldhoven zijn gebaseerd op het aantal inwoners. Met deze stimulering vergroten we het gebruik van deeltweewielers. Dat past binnen het beleid uit de mobiliteitsvisie en het mobiliteitsprogramma.

Mutatiesignalering BAG en BGT (€ 33 nadeel)

We maken gebruik van een raamovereenkomst voor mutatiesignalering om de toename van vergunningsvrije panden en verblijfsobjecten te blijven detecteren en op te voeren in de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie). Hiermee detecteren we mutaties met luchtfoto's. Door deze toename is structureel extra budget nodig.

Bijdrage reservering verbetering fysieke leefomgeving (budgettair neutraal)

Naar aanleiding van de actualisatie van het Omgevingsprogramma Kostenverhaal en financiële bijdragen Veldhoven (juni 2026) wordt bij de begroting 2027 voorgesteld een bestemmingsreserve Bijdrage Verbetering Fysieke Leefomgeving in te stellen. Deze reserve zorgt voor een transparante financiële verwerking van ontvangen bijdragen en de daarmee samenhangende investeringen. Ontvangen bijdragen worden op deze manier gereserveerd tot het moment waarop de bijbehorende investeringen worden gerealiseerd.

Spoor 2| Intensivering niet gekoppeld aan Informatisering - Capaciteit GIS/GEO en Volkshuisvesting (€ 223 nadeel)

We versterken de capaciteit binnen het Fysiek Domein voor GIS/GEO en volkshuisvesting. Met de extra inzet op GIS/GEO kunnen we het omgevingsplan

structureel beheren, digitaliseren en actueel houden volgens de eisen van de Omgevingswet. Daarnaast zetten we extra capaciteit in voor volkshuisvesting om de groeiende woningbouwopgave, nieuwe wettelijke taken en de regionale samenwerking binnen de Brainportregio goed uit te voeren. Zo blijven we de groei van Veldhoven begeleiden en voldoen we tijdig aan wettelijke en regionale verplichtingen. Dit leidt in de periode 2027 tot en met 2029 tot extra kosten van € 223 per jaar. Vanaf 2030 vervalt de capaciteit voor GIS/GEO en bedragen de extra kosten voor volkshuisvesting € 115 per jaar.

Spoor 2| Intensivering met dekking - Capaciteit Klimaat- en Energieopgaven (€ 431 nadeel)

We versterken de uitvoeringskracht binnen het Fysiek Domein voor de klimaat- en energieopgaven van de gemeente. Hiervoor zetten we 4 fte in, volledig gedekt uit de beschikbare CDOKE-middelen. Deze capaciteit is nodig voor de voorbereiding, uitvoering en coördinatie van beleid, projecten, participatie en communicatie binnen de energietransitie. Zo blijven we voldoen aan wettelijke verplichtingen, geven we uitvoering aan regionale afspraken en realiseren we onze ambities op het gebied van klimaat en energie op een beheerste manier.

Programma 3 | Economie en inkomen

Inleiding

Het programma Economie en Inkomen omvat het geheel van gemeentelijke taken gericht op het versterken van de economische ontwikkeling en het vestigingsklimaat, evenals het bevorderen van arbeidsparticipatie en het bieden van inkomensondersteuning.

Het programma richt zich op een duurzame en innovatieve economie én op bestaanszekerheid voor inwoners via werk en inkomen.

Veldhoven staat de komende jaren voor de opgave om de **sterke economische groei** van de Brainportregio in goede banen te leiden, en deze nadrukkelijk te verbinden aan brede welvaart voor alle inwoners. De positie in de Brainportregio biedt grote kansen, maar vraagt tegelijkertijd om een toekomstbestendig vestigingsklimaat, waarin ruimte, bereikbaarheid en energievoorzieningen op orde zijn. Het versterken van een aantrekkelijk en toekomstbestendig ondernemersklimaat – met voldoende ruimte voor zowel hightech als lokaal MKB – vraagt scherpe keuzes, onder meer in de doorontwikkeling van De Run, Habraken en het Citycentrum.

Tegelijk vraagt de krappe arbeidsmarkt om een inclusieve benadering van arbeidsparticipatie. De inzet richt zich op het beter benutten van talent, het verkleinen van mismatches en het vergroten van kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, in combinatie met scholing en integratie van nieuwkomers. Dit vraagt om een aanpak die uitgaat van vertrouwen, maatwerk en ontwikkeling, in lijn met de uitgangspunten van de Participatiewet in Balans. **Arbeid** is daarbij niet alleen economisch, maar ook sociaal van betekenis: het biedt perspectief, structuur en deelname aan de samenleving.

De groei legt bovendien extra druk op inkomen en bestaanszekerheid. Door stijgende kosten en de toenemende complexiteit van hulpvragen rond schulden en **armoede** komt de kansengelijkheid verder onder spanning te staan. De opgave ligt in het versterken van preventie, toegankelijke inkomensondersteuning en het voorkomen van problematische schulden, met maatwerk en vertrouwen als uitgangspunt.

Tot slot biedt de doorontwikkeling van het Citycentrum en De Run kansen voor een levendige economie met ruimte voor werken, voorzieningen, ontmoeting en **vrije tijd**.

Het versterken van deze gebieden tot aantrekkelijke, gemengde locaties draagt bij aan een vitale lokale economie én aan sociale samenhang, passend bij de ambitie van een inclusieve en 'vijftien-minuten'-gemeente.

Bronnen

- [Ambitiedocument Habraken](#)
- [Programma Voorzieningen](#)
- [Visie op gemeente Veldhoven Groeiend & Trots](#)
- [Visie op sociaal maatschappelijk ontwikkeling 'Samen \(goed\) voor elkaar 2024-2040](#)
- [Programma uitvoeringsagenda sociaal maatschappelijke ontwikkeling 2025-2026](#)
- [Verordening Sociaal Domein](#)
- [Armoede Agenda Veldhoven](#)
- [Beleidsplan Schulddienstverlening 2026-2029: Samen redzaam bij schulden](#)
- [Ergon-Strategische-Koers-2027-2032.pdf](#)

Doelstellingen

3.1 Toekomstbestendige werklocaties die aansluiten bij de behoeften van ondernemers en werknemers.

De economische groei vraagt om voldoende en passende ruimte voor bedrijven, in samenhang met andere ruimtelijke functies zoals wonen en voorzieningen. Daarom zetten we in op het ontwikkelen én optimaal benutten van werklocaties die aansluiten bij de huidige en toekomstige behoeften van bedrijvigheid en tegelijkertijd bijdragen aan een duurzame en leefbare omgeving. We zorgen daarbij voor voldoende passende vestigings- en groei ruimte voor (lokale) bedrijven.

Als essentiële randvoorwaarden stimuleren we een goede bereikbaarheid, slimme en duurzame energieoplossingen, evenals samenwerking op het gebied van energie. Daarnaast zetten we in op de verduurzaming en vergroening van werklocaties, onder meer via een klimaatadaptieve inrichting en het versterken van biodiversiteit.

Activiteit(en)

3.1.1 We bevorderen het efficiënt en meervoudig ruimtegebruik op werklocaties

We zetten in op het beter benutten van bestaande bedrijventerreinen door intensiever en meervoudig gebruik van de beschikbare ruimte te stimuleren. Dit draagt bij aan een duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Initiatieven zoals verdichting, functiemenging en gedeeld gebruik van voorzieningen worden actief ondersteund.

Om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden op onze bestaande werklocaties, onderzoeken we de intensiveringskansen op de Run 2000 en 4000.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

3.1.2 We bereiden de toekomstige uitgifte van het laatste deel van Habraken voor

Om bedrijven ontwikkelruimte te bieden en tegelijkertijd ruimte te creëren voor verplaatsing van bedrijven, wordt werklocatie Habraken gereedgemaakt voor toekomstige uitgifte. Dit doen we onder andere door het opstellen van een uitgiftebeleid en onderzoek naar passende energieoplossingen. Hiermee leggen we de basis voor een zorgvuldige en toekomstige uitgifte van bedrijfskavels.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

3.1.3 We initiëren en ondersteunen de energiehubssamenwerking op werklocaties de Run en Habraken.

Door toenemende netcongestie staan de vestiging, uitbreiding en verduurzaming van bedrijven onder druk. Dit beperkt bedrijven in hun groeimogelijkheden en remt de economische groei. We stimuleren en ondersteunen de ontwikkeling van energiehubs op werklocaties Habraken en de Run. Binnen deze energiehubs werken bedrijven aan gezamenlijke oplossingen voor het delen en optimaliseren van energiegebruik, -opwek en -opslag. Hierdoor wordt de beschikbare netcapaciteit beter benut en creëren we ruimte voor de uitbreiding en verduurzaming van bedrijven in tijden van netcongestie.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

Doelstellingen

3.2 Duurzame economische groei met een sterk ondernemersklimaat en een vitale arbeidsmarkt.

De toenemende economische dynamiek vraagt om samenhangende randvoorwaarden voor een goed functionerend economisch systeem. Hierbij gaat het onder meer om de beschikbaarheid van gekwalificeerde arbeidskrachten, toekomstgericht onderwijs dat aansluit op de arbeidsmarkt, en een aantrekkelijk en concurrerend vestigingsklimaat. Veldhoven biedt een gunstig klimaat voor ondernemers, waarin ruimte is voor groei en innovatie. Ondernemers kunnen rekenen op een gemeente die actief meedenkt, initiatieven ondersteunt en onderlinge samenwerking stimuleert. We benutten hierbij sterke lokale en regionale netwerken tussen bedrijven, overheden en kennis- en onderwijsinstellingen binnen de Regio Zuidoost-Brabant, zoals het Werkcentrum en Brainport Development.

Met name het midden- en kleinbedrijf (MKB) wordt ondersteund in toekomstbestendig ondernemen door hen te verbinden met partners en een ondersteuningsaanbod dat aansluit op hun behoefte aan kennis, advies en dienstverlening.

Activiteit(en)

3.2.1 We voeren actief accountmanagement, ondernemers- en werkgeversdienstverlening uit

We onderhouden actief contact met ondernemers, werkgevers en bedrijven in Veldhoven en bieden ondersteuning bij vragen, ontwikkelingen en knelpunten waar ondernemers tegenaan lopen. Tegelijkertijd zetten we in op het signaleren en benutten van kansen, bijvoorbeeld op het gebied van groei, vestiging, innovatie en verduurzaming en vertalen deze in beleid, projecten en concrete acties. Daarnaast neemt Veldhoven een actieve rol in het Werkcentrum Zuidoost Brabant. Werkgevers kunnen hier terecht voor informatie en advies over arbeidsmarktvraagstukken en het aantrekken van talent.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

3.2.2 We versterken de samenwerking met ondernemers- en onderwijsnetwerken

We stimuleren samenwerking door actieve deelname aan lokale en regionale ondernemers- en onderwijsnetwerken, het organiseren van bijeenkomsten en het ondersteunen van collectieve initiatieven waaronder park- en centrummanagement. Door een proactieve en betrokken werkwijze dragen we bij aan een sterk ondernemersklimaat.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

3.2.3 We stellen een economisch programma op

Op basis van een actueel economisch profiel werken we aan een toekomstgerichte economische visie met een uitvoeringsagenda. Het economisch profiel biedt inzicht in de huidige structuur, sterktes en kansen van de (lokale) economie. Het programma geeft richting aan de toekomst, met een duidelijk profiel en concrete prioriteiten. Zij vormt de basis voor (beleids)keuzes, samenwerking met partners en gerichte ruimtelijk economische sturing, activiteiten en investeringen.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

Doelstellingen

3.3 Vitale centrumgebieden die bijdragen aan brede welvaart.

Vitale centra bieden ruimte voor ontmoeting, werk, voorzieningen en evenementen. Ze versterken de lokale economie, dragen bij aan verbondenheid, een levendige, inclusieve gemeenschap en aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Veldhoven heeft verschillende centra met winkels, horeca en andere voorzieningen met ieder een eigen functie en kwaliteit. Het aanbod moet (blijven) passen bij de groei en verandering van de bevolking. Flexibiliteit en diversiteit zijn essentieel voor vitale centra. Daarom verschuift de functie van de centra van puur praktisch naar divers, waarbij de verblijfs- en ontmoetingsfunctie een steeds belangrijker plek inneemt. Centra verschuiven van place tot buy naar place to be.

Activiteit(en)

3.3.1 We stimuleren en ondersteunen (kleinschalige) evenementen.

Evenementen dragen bij aan de levendigheid, ontmoeting en sociale cohesie in zowel de centra als de wijken. We ondersteunen bij de voorbereiding van (kleinschalige) evenementen voor wat betreft het vergunningsproces. Daarnaast stellen we in 2027 een evenementenlocatiebeleid op waarmee we inzicht bieden in beschikbare locaties voor evenementen de inclusief de bijbehorende faciliteiten en randvoorwaarden. Hierdoor kunnen organisatoren een betere locatiekeuze kunnen maken en ontstaat meer duidelijkheid over de mogelijkheden voor evenementen in de gemeente.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

3.3.2 We voorkomen en verminderen leegstand

We werken samen met centrumorganisaties en vastgoedeigenaren aan het voorkomen van leegstand en het versterken van aantrekkelijke, veilige en levendige centra. Samen zetten we in op een flexibele invulling van leegstaande panden en stimuleren het gebruik van tijdelijke functies, zoals pop-up winkels en andere commerciële of maatschappelijke initiatieven.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

Doelstellingen

3.4 Meer inwoners die economisch en maatschappelijk meedoen.

'Meedoen' is belangrijk omdat deelname aan de samenleving en de arbeidsmarkt bijdraagt aan het welzijn, zelfredzaamheid en financiële stabiliteit van inwoners. Wanneer mensen actief meedoen, ervaren zij meer eigenwaarde, gezondheid en sociale verbondenheid. Daar waar inwoners geen of onvoldoende eigen inkomen hebben, zetten we in op het duurzaam re-integreren op de arbeidsmarkt en waar dat (nog) niet mogelijk is op maatschappelijke participatie. Voor anderstalige inwoners is het belangrijk dat zij ondersteund worden bij hun inburgering. In de tussentijd is er een vangnet in de vorm van inkomensregelingen voor de periode die de inwoner nodig heeft. We monitoren hierbij of een inwoner recht heeft op deze ondersteuning en alles op alles zet om weer over een eigen inkomen te kunnen beschikken.

Het voorkomen en aanpakken van financiële problemen helpt om grotere schulden en sociale problematiek te vermijden. Vroegsignalering en begeleiding zorgen ervoor dat inwoners minder snel in langdurige armoede terechtkomen en beter grip krijgen op hun situatie. Het hebben van een laag inkomen mag geen reden zijn, om niet mee te kunnen doen.

Zo versterken we, samen met onze maatschappelijke partners, bestaanszekerheid als sociale basis en deelname aan de samenleving en arbeidsmarkt.

Activiteit(en)

3.4.1 We voeren de armoede agenda uit.

Met de Armoede Agenda Veldhoven werken we aan een samenhangende aanpak voor bestaanszekerheid en armoedebestrijding. De armoede agenda sluit aan op de Visie op sociaal-maatschappelijke ontwikkeling, waarin Veldhoven toewerkt naar een inclusieve, gezonde, zelf- en samenredzame gemeenschap waarin iedereen mee kan doen en zich kan ontwikkelen. Vanuit die basis verbindt de Armoede Agenda financiële redzaamheid, inkomensondersteuning en het armoedenetwerk, met preventie en communicatie als rode draad. Door jaarlijks acties te actualiseren en de samenwerking met partners te versterken, vergroten we de toegankelijkheid van ondersteuning en helpen we inwoners eerder en gerichter om economisch en maatschappelijk mee te doen.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

3.4.2 We vinden en ondersteunen inwoners met (beginnende) betaalproblemen.

Inwoners met een (beginnende) financiële hulpvraag kunnen laagdrempelig en vroegtijdig bij ons en onze ketenpartners terecht. Geldfit Veldhoven is een eerste landingsplaats voor inwoners met een hulpvraag. Binnen Geldfit Veldhoven werken onze partners uit het armoede netwerk BSR, Stichting Leergeld, en de Voedselbank, samen met onze klantmanagers werk & inkomen en schulddienstverlening. Op basis van de hulpvraag van de inwoner wordt ondersteuning aangeboden, waarbij de eigen redzaamheid van de inwoner, en ondersteuning van voorliggende voorzieningen zo veel als mogelijk worden benut.

Via vroegsignalering en actieve communicatie gaan wij actief op zoek naar inwoners met beginnende betaalproblemen. We proberen hen vroegtijdig in contact te brengen met

Geldfit Veldhoven of de gemeente. Dit doen we door middel van communicatiecampagnes, flyers, telefonisch contact, en huisbezoeken.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

3.4.3 We stimuleren het gebruik van onze minimaregelingen, en benaderen de doelgroep proactief

Gemeente Veldhoven heeft verschillende minimaregelingen, zoals de meedoen-voorziening, een collectieve ziektekostenverzekering en bijzondere bijstand. Deze minimaregelingen dragen bij aan het economisch en maatschappelijk meedoen van de minima doelgroep in de Veldhovense samenleving. Niet alle minima van Veldhoven maken gebruik van deze regelingen. We stimuleren het gebruik, zodat we inwoners op tijd kunnen helpen en problemen kunnen voorkomen. Daarom informeren we op basis van een communicatieplan via de communicatiekanalen van de gemeente en zetten we in op normaliseren door geldzorgen meer bespreekbaar te maken. Dit doen we onder andere door aandacht te besteden aan de 'potjes-check', een online tool van Geldfit. De potjes-check geeft aan op welke landelijke voorzieningen inwoners recht hebben, naast de lokale minimaregelingen.

Portefeuillehouder

- Huub Stroeks

3.4.4 We begeleiden inwoners met een uitkering naar betaald werk

We maken gebruik van een diagnosetool om de competenties van de inwoners in beeld te brengen. De input die daaruit komt is de basis voor de gesprekken om de inwoner te ondersteunen in zijn of haar weg naar werk. Ook maken we gebruik van de inzet van onze samenwerkingspartner Ergon om de inwoners zo veel mogelijk arbeidsfit te maken. Het uitgangspunt is dat ieder inwoner met een uitkering participeert, waarbij duurzame uitstroom door een betaalde baan het streven is. In 2027 gebruiken we de diagnosetool om voor groepen met een zelfde (soort) arbeidsbelemmering gerichte ondersteuning te bieden. Hierbij denken we aan o.a. taalondersteuning of ondersteuning voor werkzoekenden met een psychische kwetsbaarheid.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

3.4.5 We ondersteunen inburgeraars bij hun inburgeringstraject

Op basis van de Wet inburgering 2021 begeleiden we nieuwkomers bij hun inburgeringstraject, zodat ze binnen de daarvoor gestelde termijn succesvol inburgeren. Naast taallessen zijn maatschappelijke en economische participatie een belangrijk onderdeel van het inburgeringstraject. In 2027 sluiten we nieuwe contracten met taalaanbieders omdat de oude contracten aflopen.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

Meetindicatoren

Nr.doel	Naam	Eenheid	Bron	Peiljaar	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
					NL	Vergelijk	Vhvn	2026	2027	2028	2029	2030

De verplichte BBV-indicatoren vormen de basis voor de meetindicatoren in deze begroting. Aanvullende indicatoren zijn alleen opgenomen wanneer deze extra inzicht geven in de voortgang van doelstellingen of maatschappelijke effecten. De indicatorenset en de daarbij behorende streefwaarden worden de komende jaren samen met de raad verder doorontwikkeld. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de leeswijzer. Voor dit programma zijn geen aanvullende indicatoren opgenomen, omdat op dit moment geen aanvullende indicatoren beschikbaar zijn die extra inzicht geven in de voortgang van de doelstellingen binnen dit programma.

Verbonden partijen

Bij dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- GRWRE Ergon
- Brainport Development NV
- MRE
- Stichting ROW

Subsidies in dit programma

Excel-tabel

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	WBP bedrag
Basissubsidies:	285
- Volksfeesten	30
- Minimabeleid	255
Belangenorganisaties	0.8

Wat gaat dat kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting + wijzigingen 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten	30.471	47.058	37.276	30.459	30.339	41.692
Baten	18.295	33.732	23.814	16.919	16.578	27.152
Saldo (- = nadeel)	-12.177	-13.326	-13.462	-13.540	-13.761	-14.540
Gerealiseerd resultaat	-12.177	-13.326	-13.462	-13.540	-13.761	-14.540

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2027	2028	2029	2030
Actualisatie bouwgrondexploitatie bedrijven	0	0	0	0
Spoor 2: Ombuiging niet gekoppeld aan informatisering, besparing accountmanager evenementenloket	100	100	100	100
Saldo (- = nadeel)	100	100	100	100

Actualisatie bouwgrondexploitatie bedrijven (budgettair neutraal)

We actualiseren de resultaatprognose van de bouwgrondexploitaties voor bedrijven op basis van de doorrekening bij de begroting 2027. Dit leidt tot een voordeel van € 615 in 2027. De bijstellingen zijn als volgt:

Mutatie bedrijven	2027	2028	2029	2030
9082 Habraken	615	325	285	4.300

Zoals vastgelegd in het beleid, voegen we de resultaten bouwgrondexploitatie toe aan de vrije reserve. Daarom heeft deze bijstelling geen invloed op het exploitatiesaldo.

Spoor 2| Ombuiging niet gekoppeld aan informatisering - besparing accountmanager evenementenloket (€ 100 voordeel)

De ambitie om organisatoren van evenementen goed te ondersteunen blijft onverminderd van kracht. Door processen te optimaliseren, informatievoorziening te verbeteren en verder te digitaliseren, wordt gewerkt aan een toegankelijk en goed functionerend evenementenloket. Hierdoor kan deze dienstverlening binnen de bestaande organisatie worden gerealiseerd, zonder aanvullende structurele formatie. De beschikbare middelen kunnen daardoor worden ingezet voor informatisering, dienstverlening en het versterken van de organisatorische basis. Dit leidt tot een structureel financieel voordeel van € 100 per jaar.

Programma 4 | Bestuur, inwoners en financiën

Inleiding

Het programma Bestuur, inwoners en financiën omvat het geheel van gemeentelijke taken gericht op goed bestuur, democratische besluitvorming, communicatie, dienstverlening aan inwoners, regionale samenwerking en een solide financiële huishouding. Het programma bevat de algemene middelen, belastingen en financiële sturing en vormt daarmee de randvoorwaardelijke basis voor de uitvoering van alle overige programma's.

Veldhoven staat de komende jaren voor de opgave om, in een periode van groei en toenemende complexiteit, het bestuur en de organisatie toekomstbestendig te maken en tegelijkertijd dichtbij inwoners te blijven. De schaa sprong vraagt om een krachtig en wendbaar bestuur dat scherpe keuzes maakt, prioriteiten stelt en duidelijk communiceert wat wel en niet kan. Niet alles kan tegelijk; het vraagt om het bewust bijstellen van ambities en het maken van integrale afwegingen tussen opgaven, middelen en uitvoeringskracht.

Een belangrijke opgave ligt in het verder versterken van de gemeentelijke organisatie. De groei van taken, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende verwachtingen van inwoners zorgen voor druk op dienstverlening en uitvoeringskracht. Veldhoven kiest daarom voor een stevig digitaal fundament, met inzet op informatisering, datagedreven werken en betere sturing. Dit is nodig om efficiënter te werken, de kwaliteit te borgen en de regie te versterken, maar vraagt ook om investeringen, nieuwe vaardigheden en het maken van scherpe keuzes in tempo en serviceniveau.

Daarnaast blijft het van belang om inwoners actief te betrekken en de dienstverlening toegankelijk en inclusief te houden. De beweging naar gebiedsgericht werken en zichtbaarheid in wijken draagt bij aan vertrouwen en betrokkenheid, juist in een gemeente die snel groeit en diverser wordt.

Tegelijkertijd staat de financiële positie onder druk. De combinatie van groeiende opgaven, beperkte middelen en noodzakelijke investeringen vraagt om solide financieel beheer, realistische begrotingen en continue monitoring. Het bewaken van de balans tussen ambities en beschikbare capaciteit vormt daarmee de randvoorwaarde voor het realiseren van alle andere opgaven in Veldhoven.

Bronnen

[Visie Dienstverlening gemeente Veldhoven](#)

[Groeiend en Trots - visie op Gemeente Veldhoven maart 2025](#)

[Strategische agenda Brainport](#)

[Organisatievisie Gelukkig in Veldhoven](#)

[Bestuurlijke toekomstvisie gemeente Veldhoven](#)

[In goede banen – Samenwerkingsakkoord 2023-2026 - MRE](#)

[Samenwerkingsagenda SGE 2023](#)

[Coalitieprogramma 2026 - 2030: In balans vooruit - Groei die verbindt en versterkt](#)

[Visie op participatie gemeente Veldhoven - Participatie die \(aan\)spreekt](#)

Doelstellingen

4.01 Meer invloed en samenwerkingskracht, om de belangen van inwoners beter te behartigen en om maatschappelijke opgaven effectief aan te pakken.

Veldhoven realiseert een aantoonbaar sterkere en consistente positionering in regionale, provinciale en landelijke besluitvorming. De gemeente werkt met een Public Affairs agenda en aan een herkenbaar 'Verhaal van Veldhoven', gekoppeld aan de Visie op Veldhoven. Dit versterkt de invloed van Veldhoven in regionale samenwerking (Brainport, MRE, SGE) en richting provincie en Rijk. Het doel is dat Veldhoven niet alleen meebeweegt, maar actief stuurt op haar belangen.

Activiteit(en)

4.01.01 We schrijven een plan van aanpak voor een sterkere positionering.

We maken een plan van aanpak dat beschrijft hoe we tot een Public –Affairs agenda komen voor deze bestuursperiode, inclusief keuze voor lobbyonderwerpen, prioriteiten en inzet, en de ontwikkeling van een monitoringssystematiek en positioneringscommunicatie.

Portefeuillehouder

- Marcel Delhez

4.01.02 We ontwikkelen en implementeren het 'Verhaal van Veldhoven'.

We formuleren een herkenbaar en consistent verhaal, met de Visie op Veldhoven als uitgangspunt, en passen dit toe in communicatie en positionering richting stakeholders.

Portefeuillehouder

- Marcel Delhez

4.01.03 We sturen actiever op een heldere afbakening van opgaven in de regio

De opgaven van de verschillende samenwerkingsverbanden in de regio worden steeds sterker met elkaar verbonden. Om te voorkomen dat we dubbel werk doen, investeren we in opdrachtschrijvingen met duidelijke inhoudelijke afbakening, rollen en verantwoordelijkheden.

Portefeuillehouder

- Marcel Delhez

Doelstellingen

4.02 De inwoner nog meer centraal stellen in dienstverlening en communicatie ter bevordering van een inclusieve en goed functionerende samenleving.

De gemeente Veldhoven richt haar communicatie en dienstverlening zo in dat alle inwoners kunnen meedoen en worden bereikt, ongeacht hun persoonlijke situatie. Informatie en (digitale) diensten zijn begrijpelijk, toegankelijk en inclusief, met aandacht voor verschillen in taalniveau, vaardigheden, achtergrond en mogelijke beperkingen, en met behoud van niet-digitale alternatieven waar nodig. De gemeente werkt daarnaast zichtbaar en gebiedsgericht, waardoor zij dicht bij inwoners staat en beter aansluit bij wat er leeft in wijken en buurten. Dit vergroot de benaderbaarheid, herkenbaarheid en het vertrouwen in de overheid. Alles gebeurt vanuit het principe dat inwoners centraal staan en dat dienstverlening toegankelijk en professioneel is.

Activiteit(en)

4.02.01 We voeren het meerjarige uitvoeringsprogramma Dienstverlening uit.

In het uitvoeringsprogramma Dienstverlening staan activiteiten en projecten die bijdragen aan de ambitie uit de visie Dienstverlening. In 2027 gaan we verder met de uitvoering van dit meerjarige programma dat in 2024 gestart is.?

4.02.02 We verbeteren de digitale toegankelijkheid.

We werken binnen het project 'Iedereen online welkom' (gestart in 2025) aan de verdere uitvoering van het Besluit Digitale Toegankelijkheid, inclusief kaders, bewustwording, beheer en toetsing.

4.02.03 We werken aan de ontwikkeling van een kanalenstrategie.

In 2026 is een projectopdracht opgesteld en gestart met de inventarisatie van dienstverleningskanalen. In 2027 zetten we vervolgstappen richting een integrale kanalenstrategie volgens een omnichannel aanpak. Op basis van de inventarisatie maken we een afgewogen keuze **over** welke kanalen worden uitgewerkt. Hiermee verbeteren we

stapsgewijs de samenhang en aansluiting op de behoeften van inwoners en ondernemers.

4.02.04 We ontwikkelen een communicatiestrategie voor het college mede gericht op wijkgerichte communicatie en aanwezigheid.

We stellen een communicatiestrategie op voor het collectief van het college, gebaseerd op de kernwaarden uit het akkoord, en vertalen deze naar concrete en zichtbare acties in de wijken (regio, provincie en Rijk).

4.02.05 We ontwikkelen een inclusiegericht communicatiebeleid.

We formuleren een samenhangend beleid voor inclusieve communicatie en dienstverlening en vanaf 2028 borgen we dit in de organisatie, inclusief middelen, processen en verantwoordelijkheden.)

4.02.06 We doen participatief onderzoek naar behoeften van minder digitaal vaardige inwoners.

We betrekken inwoners actief om inzicht te krijgen in knelpunten en behoeften, en vertalen deze inzichten vanaf 2028 naar concrete verbeteringen in communicatie en dienstverlening.

Doelstellingen

4.03 Hogere kwaliteit van besluiten en beleid door verschillende perspectieven en maatschappelijke signalen nog meer als basis te nemen.

Inwoners worden aantoonbaar vaker en effectiever betrokken bij beleids- en gebiedsontwikkeling. De gemeente ontwikkelt nieuwe vormen van communicatie en participatie, passend bij verschillende doelgroepen. Denk aan gebiedsgericht werken, wijkplatforms, wijkbudgetten en laagdrempelige inloop- en participatievormen bij grote opgaven en projecten zoals Citycentrum en De Run.

Activiteit(en)

4.03.01 We ontwikkelen nieuwe participatievormen.

We ontwikkelen eigentijdse en doelgroepgerichte participatiemethoden die aansluiten bij verschillende inwoners en situaties, en passen deze organisatiebreed toe

4.03.02 We versterken participatie bij gebiedsontwikkeling en grote projecten

We zetten gerichte participatie in bij opgaven zoals Citycentrum en De Run, met laagdrempelige en passende vormen van betrokkenheid.

Doelstellingen

4.04 Een toekomstbestendige en wendbare organisatie die innovatief, datagedreven en digitaal vaardig is.

De gemeente Veldhoven ontwikkelt zich tot een wendbare en toekomstbestendige organisatie die effectief inspeelt op maatschappelijke opgaven en ontwikkelingen. Dit gebeurt door ambities, capaciteit en middelen in balans te brengen en de organisatie efficiënt in te richten. Strategische personeelsplanning is hierbij essentieel. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar kwantiteit en competenties, maar ook naar duurzame inzetbaarheid, talentontwikkeling en het versterken van betrokkenheid van medewerkers.

Datagedreven werken wordt versterkt door betere beschikbaarheid, kwaliteit en inzet van data. Innovatieve technologie, waaronder AI, wordt verantwoord toegepast binnen duidelijke kaders voor privacy, veiligheid en ethiek. Tegelijk wordt structureel geïnvesteerd in digitale en data-vaardigheden van medewerkers, zodat zij technologie effectief kunnen inzetten voor maatschappelijke waarde.

Activiteit(en)

4.04.01 We stellen in 2027 een nieuw uitvoeringsagenda op, gericht op de doelstellingen en kaders uit het informatiebeleidsplan 2026-2029.

De uitvoeringsagenda maakt concreet welke acties en prioriteiten nodig zijn om het informatiebeleidsplan uit te voeren

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

4.04.02 We herijken jaarlijkse de 'IT (Informatietechnologie) & IV (Informatievoorziening) -volwassenheidsrapportage'.

Het IT-, Risk- & Data-volwassenheidsrapport is een pilot-evaluatie-instrument dat ons helpt inzicht te krijgen in het huidige volwassenheidsniveau op het gebied van Informatietechnologie, Risicomanagement en Datamanagement. We combineren hierbij verschillende losse audits tot een volwaardig rapport.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

4.04.03 We ronden in 2027 minimaal drie innovatieve pilots af, waaronder AI-pilots.

Om een toekomstbestendige organisatie te kunnen zijn moeten we op korte termijn in kunnen spelen op innovaties in de informatietechnologie. We ronden jaarlijks minimaal drie innovatieve pilots af om snel en verantwoord in te spelen op relevante technologische ontwikkelingen. Daarbij voeren we ook gecontroleerde AI-pilots uit in werkprocessen met relatief laag risico en hoge administratieve druk.

Zo onderzoeken we waar innovatieve technologie bijdraagt aan efficiëntere processen, betere kennisdeling, minder administratieve lasten en verbetering van de dienstverlening.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

4.04.04 We richten het programma Datagedreven Werken in.

We richten in 2027 een gemeentebreed programma Datagedreven Werken in onder een programmaleider en stuurgroep, met heldere prioritering van datavragen vanuit de verschillende domeinen, eigenaarschap per dataset en periodieke rapportage aan directie en college. Daarmee leggen we de basis voor structurele inzet van data in sturing, uitvoering en dienstverlening. Het programma voert de governance uit en zorgt dat data bijdraagt aan sturing, uitvoering en dienstverlening.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

4.04.05 We stellen een gemeentelijk AI-kader op.

We stellen in 2027 een praktisch AI-kader vast voor verantwoord gebruik en onderhoud van AI binnen de gemeente, met een aanpak, principes of werkafspraken voor privacy, informatiebeveiliging, transparantie, menselijke controle, datakwaliteit, archivering en ethiek. Daarmee leggen we de eerste basis voor structurele inzet van AI in de uitvoering en dienstverlening.

Portefeuillehouder

- Jurre van der Velden

4.04.06 Implementeren van strategische personeelsplanning.

Inrichten en uitvoeren van een plan waarmee formatie, capaciteit en personele ontwikkeling structureel worden afgestemd op de organisatiedoelen en beschikbare middelen.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

4.04.07 We faciliteren leren en ontwikkelen

In 2027 wordt verdergegaan met de uitwerking en uitvoering van het strategisch opleidingsplan, gericht op het versterken van de duurzame inzetbaarheid en professioneel ontwikkelen van onze medewerkers. De focus ligt op leer- en ontwikkeltrajecten die aansluiten bij de strategische koers van de organisatie en de toekomstige competentiebehoeften.

Daarnaast verhogen we (daar waar nodig) de digitale vaardigheden score van alle medewerkers en raadsleden.

We vertalen de uitkomsten van de digivaardigheidsscore die in 2026 is afgenomen naar een meerjarig opleidingsplan om deze structureel op de vastgestelde norm te brengen en te houden

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

4.04.08 We investeren in een arbeidsmarktstrategie.

Om een aantrekkelijk werkgever te zijn, wordt geïnvesteerd in een arbeidsmarktstrategie. Daarin dragen we uit wie gemeente Veldhoven als werkgever is en waarom het hier fijn werken is. Daarnaast wordt de vergoeding voor woon-werk verkeer aangepast naar de landelijke mogelijkheden.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

4.04.09 We evalueren de huidige organisatiestructuur

Sinds oktober 2024 is de organisatiestructuur gewijzigd. In de tweede helft van 2026 is begonnen met de evaluatie van deze structuur. In 2027 worden eventuele aanpassingen uitgewerkt en ingevoerd.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

4.04.10 We hebben grip op de personele kosten

We geven uitvoering aan het plan van aanpak 'Grip op personele kosten' door duidelijke kaders te stellen voor externe inhuur. We bepalen wanneer inhuur noodzakelijk is, bakenen externe werkzaamheden af en borgen kennis binnen de organisatie. Hierdoor verbeteren we de sturing op kosten, versterken we de interne capaciteit en zorgen we voor een doelmatige inzet van personeel.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

Doelstellingen

4.05 Een financieel gezonde, weerbare en wendbare begroting.

Veldhoven houdt ambities, middelen en uitvoeringskracht met elkaar in balans. We ramen volledig, realistisch en haalbaar. Structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Hiermee voldoen we aan het provinciale toezichtskader en behouden we de financiële speelruimte voor de uitvoering van de ambities uit het coalitieakkoord. We begroten eerlijk en realistisch: niet te zuinig waardoor plannen vastlopen, maar ook niet meer beloven dan financieel en organisatorisch waargemaakt kan worden.

Naast een structureel sluitende begroting sturen we ook actief op onze financiële weerbaarheid. Veldhoven staat voor een omvangrijke investeringsagenda: de bouw van gemiddeld 400 woningen per jaar, de start van HOV4, de ontwikkeling van De Run en het Citycentrum. Dit verhoogt de financiële risico's en de schuldpositie structureel. We bewaken onze schuld, risico's en investeringen, zodat we ook op lange termijn financieel wendbaar en weerbaar blijven.

Activiteit(en)

4.05.01 We verbeteren de financiële sturing op investeringen met een Meerjaren InvesteringsProgramma (MIP).

We maken de investeringsagenda inzichtelijker, zodat de raad beter zicht krijgt op de financiële ruimte, de ontwikkeling van kapitaallasten en de gevolgen van strategische keuzes voor de schuldpositie en het weerstandsvermogen.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

4.05.02 We stellen een monitoringskader vast voor ombuigingen, stelposten en taakstellingen en informeren de raad structureel over de voortgang.

De begroting 2027 bevat stelposten en taakstellingen die nog nadere invulling vragen. Denk aan nog te concretiseren bezuinigingsmaatregelen, taakstellingen en stelposten voor onzekere posten zoals jeugdzorg. Zolang deze posten niet concreet zijn ingevuld, vormen ze een risico voor het structureel evenwicht: de provincie beoordeelt taakstellingen op hardheid en haalbaarheid en stelt het begrotingssaldo negatief bij als invulling ontbreekt.

In 2027 stellen we een monitoringskader op dat vastlegt hoe stelposten worden geconcretiseerd, door wie en binnen welke termijn. We rapporteren de raad hierover via de reguliere P&C-documenten, zodat de raad zijn kaderstellende en controlerende rol effectief kan invullen. Daarmee sluiten we aan bij de vereisten uit de begrotingscirculaire 2027 en het advies van de provincie om de voortgang van bezuinigingen in een aparte paragraaf te monitoren.

Portefeuillehouder

- Ron Dillen

Meetindicatoren

Nr.doe l	Naam	Eenhei d	Bron	Peiljaar r	Realisatie peiljaar			Streefwaarden				
					NL	Vergelij k	Vhv n	2026	2027	2028	2029	2030
4.02	Dashboard digitale toegankelijkheid	% norm, A, B, C	Dashboard DigiToegankelijk	2026	62		61	61	70	70	80	80
4.04	Verantwoorde AI-inzet	%	Eigen gegevens	2027	nb	nb			50%	70%	100%	100%
4.04	Volwassenheid IT, IV, Risk en Data	%	Eigen gegevens	2027	nb	nb		60%	60%	60%	60%	70%
4.05	Weerbaarheid: Netto schuldquote	%	Eigen gegevens	2025	nb	nb	45%	≤90 %	≤90 %	≤90 %	≤90 %	≤90 %
4.05	Weerbaarheid: Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	%	Eigen gegevens	2025	nb	nb	42%	≤90 %	≤90 %	≤90 %	≤90 %	≤90 %
4.05	Weerbaarheid: Solvabiliteitsratio	%	Eigen gegevens	2025	nb	nb	33%	≥25 %	≥25 %	≥25 %	≥25 %	≥25 %
4.05	Weerbaarheid: Grondexploitatie	%	Eigen gegevens	2025	nb	nb	15%	≤20 %	≤20 %	≤20 %	≤20 %	≤20 %
4.05	Wendbaarheid: Belastingcapaciteit	%	Eigen gegevens	2025	nb	nb	97%	≤95 %	≤95 %	≤95 %	≤95 %	≤95 %

4.05	Wendbaarheid: Structurele exploitatie ruimte	%	Eigen gegevens	2025	nb	nb	6%	≥0%	≥0%	≥0%	≥0%	≥0%
------	--	---	----------------	------	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----

De verplichte BBV-indicatoren vormen de basis voor de meetindicatoren in deze begroting. Aanvullende indicatoren zijn alleen opgenomen wanneer deze extra inzicht geven in de voortgang van doelstellingen of maatschappelijke effecten. De indicatorenset en de daarbij behorende streefwaarden worden de komende jaren samen met de raad verder doorontwikkeld. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de leeswijzer.

Verbonden partijen

Bij dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- BIZOB voor inkoopondersteuning binnen de bedrijfsvoering
- BNG voor bankdiensten.

Wat gaat dat kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2025	Begroting + wijzigingen 2026	Begroting 2027	Meerjarenbegroting 2028	Meerjarenbegroting 2029	Meerjarenbegroting 2030
Lasten	53.123	37.133	30.511	32.877	30.687	34.979
Baten	136.036	129.981	128.137	130.659	129.048	135.869
Saldo (- = nadeel)	82.913	92.848	97.626	97.782	98.361	100.890
Gerealiseerd resultaat	82.913	92.848	97.626	97.782	98.361	100.890

Bijstellingen bestaand en nieuw beleid

Bijstelling bestaand en nieuw beleid	Begroting			
	2027	2028	2029	2030
Kosten bezwaarschriften	-30	-30	-30	-30
Algemene uitkering van het gemeentefonds meicirculaire 2026	2.638	2.339	-613	-493
Secretariaat Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) (budgettair neutraal)	0	0	0	0
Wachtgeldverplichting wethouders	200	205	34	0
Positionering gemeente	-20	-5	-5	-5
Strategische aankopen	0	-55	-55	-55
Opleiding	-275	-277	-279	-288
HRM plaatsen vacatures	-60	-60	-60	-60
HRM-systeem (salaris en personeel)	-125	-15	-15	-15
HRM-systeem Leren en ontwikkelen	-56	-50	-50	-50
Mutatiesignalering WOZ	-17	-17	-17	-17
OZB niet woningen (bedrijven)	1.450	2.900	2.900	2.900
Procesmanagement	-28	-19	-19	-19
Recruiter HRM	-116	-119	-120	-122
Spoor 2: Informatisering	-968	-781	-701	-661
Spoor 2: HR-adviseur en adviseur leren & ontwikkelen	-60	-217	-217	-217
Spoor 2: Ombuigingen gekoppeld aan informatisering, besparingen in formatie	91	209	347	417
Spoor 2: Door groei extra inkomsten, besparing No-Cure No-Pay en besparing uitvoeringsprogramma dienstverlening	99	99	305	305
Woon- werkverkeer	-30	-30	-30	-30
Saldo (- = nadeel)	2.693	4.077	1.375	1.560

Kosten bezwaarschriften (€ 30 nadeel)

We verhogen het budget voor de behandeling van bezwaarschriften vanaf 2027 structureel met € 30. Het aantal ingediende bezwaarschriften is de afgelopen jaren sterk toegenomen en is ten opzichte van 2023 verdubbeld. Hierdoor stijgen de kosten voor de behandeling van bezwaren, zoals personele inzet, juridische ondersteuning en administratieve afhandeling. We verwachten dat dit hogere aantal bezwaarschriften zich voortzet.

Algemene uitkering van het gemeentefonds meicirculaire 2026 (€ 2.638 voordeel)

We verwerken de effecten van de meicirculaire 2026 in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit leidt tot een positief effect van € 2,6 miljoen in 2027 en € 2,3 miljoen in 2028. In 2029 en 2030 slaat dit om naar een negatief effect van respectievelijk € 0,6 miljoen en € 0,5 miljoen. De belangrijkste verklaringen voor deze ontwikkeling zijn.

De belangrijkste verklaringen voor deze ontwikkeling zijn:

Accresontwikkeling

De ontwikkeling van het accres vormt de grootste positieve bijdrage aan de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Vooral de loon- en prijsbijstelling zorgt voor een structurele verhoging van de uitkering. Het volumeaccres laat een wisselend beeld zien en heeft vanaf 2029 een negatief effect.

Rijksmaatregelen en taakmutaties

De circulaire bevat meerdere beleidsmatige aanpassingen. Positieve effecten ontstaan onder andere door:

- middelen voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE);
- compensaties en specifieke bijdragen (zoals Wmo en participatie).

Negatieve effecten hangen samen met onder meer:

- het afschaffen van het abonnementstarief voor huishoudelijke hulp in de Wmo;
- verlaging van de ruimte onder het BCF-plafond.

Hoeveelheids- en grondslagmutaties

Actualisatie van de uitkeringsbasis en verdeelmaatstaven leidt tot aanvullende schommelingen in de algemene uitkering. Deze effecten zijn overwegend positief.

Incidentele en overige mutaties

In 2027 en 2028 ontvangen we incidentele bijdragen, zoals compensaties binnen de Wmo. Hierdoor verbetert het financiële beeld tijdelijk. Daarnaast zijn er kleinere mutaties, bijvoorbeeld op het gebied van participatie en jeugdhulp. Deze hebben per saldo een beperkt effect.

Samenvatting

De meicirculaire 2026 zorgt in 2027 en 2028 voor een structurele verbetering van de gemeentelijke inkomsten. Deze verbetering komt vooral door de ontwikkeling van het accres en aanvullende bijdragen van het Rijk. Vanaf 2029 neemt de accresgroei af en zorgen negatieve beleidsmutaties voor een neerwaartse bijstelling van de algemene uitkering.

In de onderstaande tabel is de mutatie van de meicirculaire 2026 weergegeven.				
Omschrijving - = nadeel x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Accresontwikkeling volume accres historisch Bbp	71	138	-68	-69
Accresontwikkeling LPO accres Bbp	425	622	478	691
Incidentele compensatie (uitstel vervanging abonnementstarief WMO)	629			
Verlagingsstelpost ruimte onder BCF-plafond	-265	-265	-265	-265
Hoofdelingsverschillen en ontwikkeling uitkeringsbasis meicirculaire	244	342	256	311
Capaciteit dec. overheden klimaat- en energiebeleid C.D.O.K.E. (DU) incl. stelpost voor 2028 t/m 2030	1.460	1.460	1.460	1.460
Afschaffen abonnementstarief huishoudelijke hulp uit de WMO			-3.594	-3.754
Vangnetregeling huishoudelijke hulp uit de WMO			1.073	1.121
Kinderopvang pleegouders	29			
Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	18	18	18	22
Participatie (IU)	26	36	43	5
Overige verschillen	1	-12	-14	-15
Mutatie meicirculaire 2026 voor 2027 tot en met 2030	2.638	2.339	-613	-493

Secretariaat Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) (budgettair neutraal)

We verzorgen vanaf 2027 het secretariaat van het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE). Daarom nemen we de kosten voor deze werkzaamheden op in de begroting van de gemeente Veldhoven. Vervolgens berekenen we deze kosten volgens de gemaakte afspraken door aan de deelnemende gemeenten binnen het SGE. Hierdoor leidt de overheveling van het secretariaat per saldo niet tot extra lasten voor de gemeente. We verhalen de kosten volledig op de deelnemende gemeenten, waardoor deze wijziging budgettair neutraal is. Zo borgen we de continuïteit van de ondersteuning van het SGE en zorgen we voor een transparante financiële verantwoording van de gemaakte kosten.

Wachtgeldverplichting wethouders (€ 200 voordeel)

We stellen de wachtgeldverplichtingen voor wethouders bij op basis van actuele inzichten. Bij de eerste bestuursrapportage 2026 hebben we deze verplichtingen voorzichtig geraamd, omdat er toen nog geen duidelijkheid was over de invulling van de arbeidsverplichtingen. Inmiddels is hierover meer duidelijkheid, waardoor de verwachte lasten lager uitvallen. Dit leidt tot een voordeel van € 200 in 2027, € 205 in 2028 en € 34 in 2029.

Positionering gemeente (€ 20 nadeel)

We versterken de positie van Veldhoven in regionale, provinciale en landelijke besluitvorming. Hiervoor ontwikkelen we een Public Affairs-agenda en een herkenbaar Verhaal van Veldhoven, gekoppeld aan de gemeentelijke visie. Daarnaast werken we aan inclusief communicatiebeleid en gebiedsgerichte communicatie, zodat inwoners beter worden bereikt, kunnen meedoen en de gemeente zichtbaar en dichtbij is. Voor deze ontwikkeling vragen we een incidenteel budget van € 15. Daarnaast is voor beheer, doorontwikkeling en uitvoering een structurele budgetverhoging van € 5 per jaar nodig.

Strategische aankopen (€ 55 nadeel)

Om kansen voor woningbouw en gebiedsontwikkeling tijdig te kunnen benutten, wil de gemeente snel gronden en panden kunnen aankopen. In de paragraaf grondbeleid stellen we een systematiek voor waarbij maximaal € 7,5 miljoen (plafond) op de balans staat voor strategische aankopen. Een deel hiervan is al gebruikt voor eerdere aankopen. Voor de aanwezige ruimte binnen het plafond nemen we nu kapitaallasten op. Wanneer aangekochte gronden of panden later onderdeel worden van een project (grondexploitatie of investering), komt dit bedrag opnieuw beschikbaar voor toekomstige aankopen binnen het plafond. Zo kan de gemeente flexibel blijven inspelen op ontwikkelingen en kansen.

Opleiding (€ 275 nadeel)

We verhogen het opleidingsbudget structureel naar 1,5% van de loonsom, zodat dit weer aansluit bij de opleidings- en ontwikkelbehoefte van de organisatie. Hiermee blijven we investeren in de ontwikkeling van medewerkers, teamleiders en management en houden we de organisatie toekomstbestendig. Daarnaast vragen we in 2027 een incidenteel budget voor het vervolg van de leiderschapsontwikkeling van teamleiders en management. Dit leidt tot een nadeel van € 275 in 2027, € 277 in 2028, € 279 in 2029 en € 288 in 2030.

HRM plaatsen vacatures (€ 60 nadeel)

We schakelen vanaf 2027 een gespecialiseerd bureau in voor vacatureplaatsing en -opvolging. Medewerkers plaatsen sinds een jaar zelf vacatures online, maar dit levert in de praktijk onvoldoende geschikte kandidaten op. Hierdoor blijven vacatures langer openstaan, wat werkzaamheden vertraagt en de werkdruk verhoogt. Dit leidt tot een jaarlijks nadeel van € 60.

HRM systeem (salaris en personeel)(€ 125 nadeel)

In 2027 is aanbesteding van een nieuw personeels- en salarissysteem noodzakelijk. Hiervoor zijn middelen nodig voor zowel de aanschaf als de implementatie van het systeem. Dit zorgt voor een nadeel van € 125 in 2027 en in 2028-2030 jaarlijks € 15.

HRM systeem leren en Ontwikkelen (€ 56 nadeel)

We voeren een LMS/LXP met digitale content in voor een structurele en toekomstbestendige aanpak van leren en ontwikkelen. Hiermee kunnen medewerkers gericht kennis en vaardigheden ontwikkelen die passen bij de groei en complexiteit van de organisatie. Dit versterkt kennisdeling, inzetbaarheid en wendbaarheid en draagt bij aan een efficiënte en slagvaardige organisatie. Dit leidt tot een nadeel van € 56 in 2027 en € 50 per jaar in de periode 2028-2030.

Mutatiesignalering WOZ (€ 17 nadeel)

We maken gebruik van een raamovereenkomst voor mutatiesignalering om de toename van vergunningsvrije panden en verblijfsobjecten te blijven detecteren en op te voeren in het WOZ-systeem. Hiermee detecteren we mutaties met luchtfoto's. Door deze toename is structureel extra budget nodig.

OZB niet woningen (bedrijven) (€ 1.450 voordeel)

Om de ambities uit het coalitieakkoord en de maatschappelijke opgaven van de gemeente te kunnen realiseren, is een structureel financieel gezonde basis noodzakelijk. Daarbij is gezocht naar een evenwichtige verdeling van lasten en baten, waarbij ook is gekeken naar de ontwikkeling van de OZB voor niet-woningen. Met deze aanpassing wordt bijgedragen aan een solide financiële positie van de gemeente, zodat investeringen

in de dienstverlening, leefomgeving en maatschappelijke voorzieningen mogelijk blijven. Voor uitgebreidere toelichting zie de paragraaf lokale heffingen.

Procesmanagement (€ 28 nadeel)

We versterken het procesmanagement binnen de hele organisatie. Hiervoor verbeteren we de huidige applicatie voor procesmanagement. Met deze ondersteuning kunnen we werkprocessen eenduidig vastleggen, beheren en verbeteren. Dit vergroot de uniformiteit, transparantie, rechtmatigheid en interne beheersing. Dit leidt tot een nadeel van € 28 in 2027 en € 19 per jaar in de periode 2028-2030.

Recruiter HRM (€ 116 nadeel)

We versterken de werving en selectie binnen de organisatie met een recruiter. De organisatie krijgt te maken met pensionering, de impact van AI en een hogere mobiliteit van medewerkers. Tegelijkertijd worden vacatures steeds moeilijker ingevuld. Daardoor neemt de inhuur toe, stijgt de werkdruk en lopen de kosten voor werving en selectie op. Met een recruiter kunnen we vacatures sneller en goedkoper invullen en verlagen we de druk op teams. Dit leidt tot een nadeel van € 116 in 2027, € 119 in 2028, € 120 in 2029 en € 122 in 2030.

Spoor 2 | Informatisering (€ 968 nadeel)

We versterken het fundament van de organisatie door te investeren in informatisering, datagedreven werken, automatisering en regie. Het managementteam heeft informatisering als strategisch uitgangspunt vastgesteld, omdat een sterk digitaal fundament nodig is om de groei van Veldhoven op te vangen, de uitvoeringskracht te behouden en toekomstige efficiencyvoordelen te realiseren. Daarom investeren we in extra capaciteit voor informatisering, strategische personeelsplanning en regievoering. Daarnaast stellen we budget beschikbaar voor digitale ontwikkeling en innovatie. Door processen verder te automatiseren, data beter te benutten en meer vanuit regie te werken, kunnen we werkzaamheden slimmer en efficiënter uitvoeren. Hiermee houden we de organisatie bestuurbaar, betaalbaar en toekomstbestendig. Dit leidt tot een nadeel van € 968 in 2027, € 781 in 2028, € 701 in 2029 en € 661 in 2030.

Spoor 2 | HR-Adviseur en Adviseur Leren & Ontwikkelen (€ 60 nadeel)

We versterken HR-advies, leren en ontwikkelen om de groei van Veldhoven en de veranderingen uit het meerjarenplan duurzaam te ondersteunen. Hiermee investeren we in strategische personeelsplanning, recruitment, duurzame inzetbaarheid, organisatieontwikkeling en de ontwikkeling van medewerkers. Daarbij richten we ons op de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor digitalisering, automatisering, datagedreven werken en een meer regiegericht manier van werken. Zo spelen we in op arbeidsmarktkrapte, pensionering en nieuwe organisatiebehoeften en bouwen we aan een toekomstbestendige organisatie. Dit leidt tot een nadeel van € 60 in 2027 en € 217 in 2028, 2029 en 2030.

Spoor 2 | Ombuigingen gekoppeld aan informatisering - Besparingen in formatie (€ 91 voordeel)

We realiseren deze besparingen door te investeren in informatisering, automatisering en datagedreven werken. Door processen verder te digitaliseren, te standaardiseren en slimmer in te richten, kunnen we werkzaamheden efficiënter uitvoeren en de groei van de organisatie opvangen zonder een evenredige groei van de formatie. De besparingen op formatie verwerken we onder meer binnen de teams Communicatie & Participatie, Belastingen, Services en Informatiebeheer. Daarbij blijft het uitgangspunt dat de dienstverlening op niveau blijft. We organiseren werkzaamheden anders door meer gebruik te maken van digitale dienstverlening, procesautomatisering, betrouwbare stuurinformatie en meer eigen regie van medewerkers en inwoners. Zo ontstaat ruimte om te investeren in het digitale fundament van de organisatie en blijft Veldhoven ook op langere termijn bestuurbaar, betaalbaar en toekomstbestendig. Dit levert een voordeel op van € 91 in 2027, € 209 in 2028, € 347 in 2029 en € 417 in 2030.

Spoor 2| Door groei gemeente extra inkomsten, besparing op no cure no pay bureaus en besparing uitvoeringsprogramma Dienstverlening (€ 99 voordeel)

We verhogen de invorderingsinkomsten in lijn met de groei van Veldhoven. Door de toename van het aantal inwoners, woningen en belastingplichtigen neemt ook het aantal invorderingstrajecten toe. Daarnaast zorgen strengere landelijke regels voor no-cure-no-pay-bureaus voor minder oneigenlijke bezwaarprocedures en lagere uitvoeringslasten.

We actualiseren het uitvoeringsprogramma Dienstverlening 2025-2026 nog eenmaal tot 2029. De ambities op het gebied van dienstverlening blijven onverminderd van kracht.

De afgelopen jaren is vanuit het dienstverleningsplan een stevige basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van de dienstverlening. In de komende periode worden deze verbeteringen verder geborgd binnen de reguliere organisatie. Door werkzaamheden anders te organiseren en structureel in de lijn te beleggen, blijft de dienstverlening voor inwoners en ondernemers toegankelijk en van goede kwaliteit, terwijl processen efficiënter worden ingericht. Hierdoor kan de dienstverlening duurzaam worden voortgezet binnen een passende organisatorische inrichting. Dit leidt tot een structureel financieel voordeel van € 99.000 in 2027 en 2028, oplopend tot € 305.000 vanaf 2029.

Woon-werkverkeer (€ 30 nadeel)

We vergoeden sinds 2026 woon-werkverkeer voor medewerkers. De belastingvrije vergoeding is verhoogd van € 0,23 naar € 0,25 per kilometer. Dit leidt tot een jaarlijks nadeel van € 30.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf lichten we de lokale heffingen van de gemeente Veldhoven toe. Het gaat om de volgende heffingen:

1. onroerendezaakbelasting;
2. afvalstoffenheffing;
3. rioolheffing;
4. hondenbelasting;
5. begraafrechten;
6. marktgelden;
7. toeristenbelasting;
8. tarieven dienstverlening aan derden;
9. reclamebelasting Kromstraat;
10. bedrijveninvesteringszone Citycentrum Veldhoven (BIZ) 2026-2030;
11. leges;
12. parkeerbelasting;
13. kwijtscheldingsbeleid;
14. woonlasten (voor een eigenaar/gebruiker).

1. Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB kent drie onderdelen:

- OZB-woningen, eigenaar
- OZB-niet woningen, eigenaar
- OZB-niet woningen, gebruik

De WOZ-waarde vormt de basis voor de hoogte van de onroerendezaakbelasting. De wettelijke waardepeildatum ligt één jaar voor het belastingjaar. Voor belastingjaar 2027 is dat 1 januari 2026. Alle WOZ-objecten worden gewaardeerd naar de waarde op deze peildatum.

In Veldhoven zijn de WOZ-waarden voor woningen met gemiddeld 6,5% gestegen. De gemiddelde woningwaarde bedraagt daarmee € 566.000 (2026: € 532.000). Een stijging van de Woz-waarde leidt niet direct tot een hogere ozb op de aanslag gemeentelijke belastingen. Er is sprake van het mechanisme communicerende vaten. Dit betekent in grote lijnen dat wanneer de Woz-waarde stijgt de ozb tarieven, m.u.v. de indexering ozb opbrengst, worden verlaagd. In 2027 bedraagt deze 2,10%.

In de periode 2024-2025 zijn de tarieven voor de niet-woningen (zowel eigenaar als gebruik) aanzienlijk gedaald. Deze daling is veroorzaakt door de forse areaal uitbreiding. De totaal te innen OZB niet woningen is, afgezien van indexering, in die jaren gelijk gebleven. Het totaal van de WOZ-waarde niet woningen, is door de genoemde uitbreiding daarmee echter fors gestegen. Deze stijging van de totale Woz-waarden Niet-woningen heeft als gevolg van het mechanisme "communicerende vaten" geleid tot lagere tarieven, met als gevolg dat de OZB niet-woningen voor zowel het eigendom als het gebruik in gelijkblijvende situaties daalt. In de begroting 2026 is al een eerste correctie doorgevoerd door voorziene verhogingen in 2027, 2028 en 2029. Hiermee liggen de tarieven voor niet-woningen echter nog steeds fors onder het gemiddelde in de regio. Zo ligt het gemiddelde tarief 2026 in de regio voor niet-woningen, eigenaar op 0,2732 (Veldhoven: 0,1822). Voor het gebruik is dit gemiddeld 0,2142 (Veldhoven: 0,094). Om de tarieven geleidelijk meer in lijn te brengen met de ontwikkeling in de regio worden de OZB-tarieven voor niet-woningen stapsgewijs verhoogd. Dit gebeurt in 2 stappen namelijk in 2027 en in 2028.

De extra opbrengsten worden ingezet voor gemeentelijke voorzieningen en investeringen die bijdragen aan de kwaliteit, bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzame ontwikkeling van Veldhoven. Daarmee sluiten de inkomsten uit de lokale belastingheffing aan bij de groei van de gemeente en de maatschappelijke opgaven die daaruit voortvloeien.

OZB-tarieven 2027

De tarieven voor 2027 bedragen:

- OZB-woningen, eigenaar: 0,0835 (tarief 2026: 0877)
- OZB-niet woningen, eigenaar: 0,2249 (tarief 2026: 0,1822)
- OZB-niet woningen, gebruikt: 0,1134 (tarief 2026: 0,940)

2. Afvalstoffenheffing

De gemeente berekent de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval door in de afvalstoffenheffing. De opbrengsten uit deze heffing dekken de kosten van het beheer van de afvalstromen.

Om de stijging van de afvalstoffenheffing in 2026 te beperken, heeft de raad besloten om slechts 50% van de hogere kosten voor afvalinzameling en -verwerking in het tarief op te nemen. Het resterende deel van deze kostenstijging verwerken we in de tarieven voor 2027.

Voor 2027 verwachten we dat de totale kosten voor het beheer van de afvalstromen € 9.105.727,62 bedragen. Deze kosten brengen we via de afvalstoffenheffing in rekening bij de huishoudens die hiervoor in aanmerking komen.

Voor eenpersoonshuishoudens geldt een tarief van 70% van het tarief voor meerpersoonshuishoudens.

Tabel 1: Tarievenverloop afvalstoffenheffing

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Eenpersoonshuishoudens	169,39	192,87	207,69	217,67	229,89	282,4	335,15
Basistarief							
tarief minicontainer							
tarief ondergronds							
meerpersoonshuishoudens	241,98	275,53	296,70	310,96	328,42	403,43	478,79
Basistarief							
tarief minicontainer							
tarief ondergronds							

Bij de afvalstoffenheffing is het gebruikelijk om een overschot uit het voorgaande jaar terug te geven aan inwoners. Het overschot over 2025 bedraagt € 181.826. Dit bedrag verdelen we over alle huishoudens. Hierdoor ontvangt ieder huishouden een teruggaaf van € 8,63.

We verrekenen deze teruggaaf automatisch op het aanslagbiljet.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 8.677.799,00
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 1.423.177,00
Netto kosten taakveld	€ 7.254.622,00
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	€ 364.739,55
BTW	€ 1.486.365,07
Totale kosten	€ 9.105.726,62
Opbrengst heffingen	€ 9.105.727,00
Dekkingspercentage	100,00%

3. Rioolheffing

Gemeenten zijn op grond van de Wet gemeentelijke watertaken verantwoordelijk voor de inzameling en afvoer van afvalwater en hemelwater. Ook hebben zij een zorgplicht voor het beperken van structurele problemen door de grondwaterstand. De rioolheffing is bedoeld om de kosten van deze taken te dekken.

Om deze kosten volledig te kunnen financieren, bedraagt de rioolheffing voor huishoudens in 2027 € 269,99.

Sinds 2024 werken we met een nieuwe klassenindeling. Hiermee verdelen we de kosten eerlijker, doordat grootverbruikers meer bijdragen. Tegelijk is de uitvoering eenvoudiger geworden doordat het aantal klassen is verminderd. Deze indeling werkt goed en zetten we daarom ook in 2027 voort.

Tabel 2 laat het verloop van de tarieven zien. Ook bij de rioolheffing is het gebruikelijk om een overschot uit het voorgaande jaar terug te geven aan inwoners. Daarom wordt in 2027 € 21,21 per aansluiting teruggegeven. We verrekenen deze korting via het aanslagbiljet gemeentebelastingen.

Tabel 2: Tarievenverloop rioolheffing

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing	186,32	183,43	186,69	201,05	272,87	278,00	269,99

Berekening kostendekkendheid rioolheffing

Berekening kostendekkendheid van de rioolheffing	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 5.040.023,31
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	€ 519.927
Netto kosten taakveld	€ 4.520.096,31
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	€ 325.467
BTW	€ 925.571
Totale kosten	€ 5.771.134,00
Opbrengst heffingen	€ 5.771.134
Dekkingspercentage	100%

4. Hondenbelasting

Voor het belastingjaar 2027 bedraagt het tarief voor het houden van een hond € 54,- per hond per jaar. Voor kennels geldt een tarief van € 162,- per jaar.

Tabel 3: Tarievenverloop hondenbelasting

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
tarief per hond	79,81	83,24	90,25	95,94	50,00	51,50	54,00
kenneltarief	239,43	249,72	270,75	287,82	150,00	154,50	162,00

5. Begraafrechten

Voor het jaar 2027 worden de bestaande tarieven verhoogd met het inflatiepercentage van 2,10%.

6. Marktgelden

Marktgelden worden geheven van standhouders op de weekmarkt op het Meiveld. Met deze vergoeding betalen zij voor het gebruik van een standplaats op de door de gemeente aangewezen marktlocatie voor de verkoop van goederen.

Voor 2027 verhogen we de marktgelden met het inflatiepercentage van 2,10%.

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de tarieven zien.

Tabel 4: Tarievenverloop marktgelden

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
losse standplaats, per dag per meter	1,87	1,90	1,95	2,01	2,07	2,12	2,16
vaste standplaats, per kwartaal per meter	20,68	20,97	21,47	22,14	22,76	23,35	23,84
standwerkersplaats, per dag	1,87	1,90	1,95	2,01	2,07	2,12	2,16

7. Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven van personen die tegen betaling in Veldhoven overnachten, maar niet in de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente zijn ingeschreven. Zij maken gebruik van gemeentelijke voorzieningen, maar betalen geen andere gemeentelijke belastingen in Veldhoven.

De tarieven voor 2027 voor hotelovernachtingen worden gewijzigd ten opzichte van 2026. De overige tarieven worden niet gewijzigd ten opzichte van 2026.

De tarieven per persoon per overnachting:

in hotels	€ 3,95 (tarief 2026: € 2,70)
in groepsaccommodaties	€ 1,60
op kampeerterrinen	€ 1,60

De verhoging van het tarief voor hotelovernachtingen is noodzakelijk om de geraamde opbrengsten beter te laten aansluiten op de werkelijke opbrengsten. Het voorgestelde tarief blijft in regionaal perspectief concurrerend en ligt volgens de COELO-atlas 2026 nog onder het niveau van Eindhoven en Eersel.

Vanaf 2026 is aan de bestaande tarieven een toevoeging gedaan, die voor een vereenvoudiging heeft gezorgd voor de toeristenbelasting voor vaste standplaatsen. Het gaat hierbij om langdurig verblijf, bijvoorbeeld een bezoeker van een (eigen) stacaravan. Die huurt een plek voor een jaar, maar is niet het hele jaar aanwezig, kan gaan en staan wanneer hij/zij wil, onafhankelijk van het aantal personen dat verblijft. In die situatie is het lastig te bepalen hoeveel toeristenbelasting in rekening moet worden gebracht. Om dat administratief te vereenvoudigen is voorgesteld om met onderstaande tarieven voor de vaste standplaatsen te werken:

Maandtarief	€ 40,-
Seizoenttarief	€ 200,-
Jaartarief	€ 300,-

Deze methode is afgestemd met de branche en met integrale veiligheid. Ook in 2027 zijn deze tarieven voor de vaste standplaatsen van toepassing.

8. Tarieven dienstverlening aan derden

Voor 2027 verhogen we de tarieven met het inflatiepercentage van 2,10% ten opzichte van 2026. Hierbij merken we op dat deze tarieven geen belastingen zijn, maar privaatrechtelijke vergoedingen.

9. Reclamebelasting Veldhoven-Dorp

In Veldhoven-Dorp (Kromstraat) is een centrummanagementorganisatie actief. Om ervoor te zorgen dat alle ondernemers bijdragen aan de kwaliteit en aantrekkelijkheid van het winkelgebied, heft de gemeente sinds 2011 reclamebelasting. De jaarlijkse opbrengst bedraagt ongeveer € 55.000.

De reclamebelasting bedraagt minimaal € 250 per belastingplichtige. Is de WOZ-waarde hoger dan € 71.000, dan brengen we in 2027 daarnaast € 3,50 in rekening voor elke € 1.000 WOZ-waarde boven deze grens. Het maximale bedrag bedraagt € 850.

De opbrengst van de reclamebelasting storten we, na aftrek van de gemeentelijke kosten, in een ondernemersfonds. Vanuit dit fonds worden activiteiten betaald die bijdragen aan de kwaliteit, aantrekkelijkheid en uitstraling van het winkelgebied.

Tabel 5: Tarievenverloop reclamebelasting Veldhoven-Dorp

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
tarief per € 1.000,- WOZ-waarde	3,49	3,56	3,20	3,00	3,55	3,65	3,50

10. Bedrijveninvesteringszone Citycentrum Veldhoven

Op verzoek van ondernemers is voor het Citycentrum voor de periode 2026-2030 een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) ingesteld. De BIZ-bijdrage bedraagt 0,385% van de WOZ-waarde die voor belastingjaar 2026 is vastgesteld. Daarbij geldt een minimumbijdrage van € 640 en een maximumbijdrage van € 6.400. De opbrengsten van deze heffing gaan naar het ondernemersfonds. Vanuit dit fonds worden activiteiten gefinancierd die bijdragen aan een aantrekkelijk, levendig en toekomstbestendig winkelcentrum.

De BIZ-verordening is vastgesteld voor de periode 2026-2030 en hoeft daarom voor 2027 niet opnieuw te worden vastgesteld.

11. Leges

De gemeente streeft naar een goede balans tussen de kosten en de opbrengsten van de leges. Hierop vormen de wettelijk vastgestelde maximumtarieven een uitzondering. Bij het bepalen van de tarieven houden we rekening met de uitgangspunten die voor de leges zijn vastgesteld.

De tarieven zijn voor 2027 in principe verhoogd met de prijsindex van 2,10%. Voor tarieven waarvoor een wettelijk maximum geldt, zoals voor rijbewijzen en paspoorten, passen we deze verhoging niet toe. Aan het einde van deze paragraaf zijn de dekkingspercentages van de verschillende hoofdstukken en onderdelen van de legesverordening opgenomen. Hierdoor ontstaat een duidelijk beeld van de verhouding tussen de kosten en opbrengsten van de leges.

Tabel 6: kostendekkendheid leges

Gemeente Veldhoven Rapport
Kostendekkendheid begroting 2027

Onderwerp legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	16.863	46.847	38.942	54.357	52,95%

Gemeente Veldhoven Rapport
 Kostendekkendheid begroting 2027

Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten	408.022	207.586	172.558	732.695	92,96%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	112.240	136.780	113.700	346.353	95,49%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	5.546	12.771	10.617	20.593	71,17%
Paragraaf 1.5 - Verstrekkingen uit het Kiezersregister					
Paragraaf 1.6 - Verstrekkingen op grond van de AVG					
Paragraaf 1.7 - Bestuursstukken					
Paragraaf 1.8 - Vastgoedinformatie					
Paragraaf 1.9 - Overige publiekszaken	7.482	12.539	10.423	19.588	64,34%
Paragraaf 1.10 - Gemeentearchief					
Paragraaf 1.11 - Huisvestingswet					
Paragraaf 1.12 - Leegstandswet		311	213	836	159,54%
Paragraaf 1.13 - Gemeentegarantie					
Paragraaf 1.14 - Winkeltijdenwet					
Paragraaf 1.15 - Kansspelen		142	98	171	71,85%
Paragraaf 1.17 - Telecommunicatiewet	10.926	27.359	20.398	65.785	112,10%
Paragraaf 1.18 - Verkeer en vervoer	793	24.862	18.535	17.852	40,40%
Paragraaf 1.19 - Diversen		3.760	2.578	11.290	178,10%
Totaal hoofdstuk 1	561.872	472.957	388.062	1.269.520	89,22%
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet					
Paragraaf 2.1 - Algemene bepalingen					
Paragraaf 2.2 - Voorfase		30.921	19.277	16.500	32,87%
Paragraaf 2.3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	815.703	746.444	467.364	2.047.500	100,89%
Paragraaf 2.4 - Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed		180	112	135	46,23%
Paragraaf 2.5 - Milieubelastende activiteiten	3.213	2.445	1.524	4.748	66,11%
Paragraaf 2.6 - Lozingsactiviteiten	3.213			269	8,37%
Paragraaf 2.7 - Aanlegactiviteiten		4.315	2.690	2.424	34,61%
Paragraaf 2.8 - Overige activiteiten		449	280	675	92,47%
Paragraaf 2.9 - Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten		521	325	675	79,79%
Paragraaf 2.10 - Gelijkwaardigheid		2.302	1.434	1.750	46,84%
Paragraaf 2.11 - Overige tarieven	2.532	683	426	2.311	63,47%
Paragraaf 2.12 - Modaliteiten	53.125	38.471	23.985	124.075	107,35%
Paragraaf 2.13 - Vermindering				-18.642	
Paragraaf 2.14 - Teruggaaf				-15.000	
Totaal hoofdstuk 2	877.785	826.731	517.417	2.167.420	97,55%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn					
Paragraaf 3.1 - Horeca		7.204	4.936	12.065	99,38%
Paragraaf 3.2 - Organiseren evenementen of markten		10.222	7.004	5.839	33,89%
Paragraaf 3.3 - Prostitutiebedrijven					
Paragraaf 3.4 - Splitsingsvergunning woonruimte					
Paragraaf 3.5 - Leefmilieuverordening					
Paragraaf 3.6 - Kinderopvang	6.127	2.109	1.446	7.618	78,68%
Paragraaf 3.7 - In dit hoofdstuk niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking		491	336	655	79,20%
Totaal hoofdstuk 3	6.127	20.026	13.722	26.177	65,65%
Totaal	1.445.784	1.319.714	919.201	3.463.117	93,99%

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
-----------------------------------	----------------	------------	----------	-----------	-------------------

Kostendekking Hoofdstuk 1	561.872	472.957	388.062	1.269.520	89,22%
Kostendekking Hoofdstuk 2	877.785	826.731	517.417	2.167.420	97,55%
Kostendekking Hoofdstuk 3	6.127	20.026	13.722	26.177	65,65%
Kostendekking totale tarieventabel	1.445.784	1.319.714	919.201	3.463.117	93,99%

12. Parkeerbelasting

De gemeente heft parkeerbelasting op aangewezen parkeerplaatsen. Betaal je geen of te weinig parkeerbelasting? Dan krijg je een naheffingsaanslag.

Op parkeerterreinen Repel en Bree kun je lang parkeren. De eerste 2 uur zijn gratis.

Daarna betaal je € 1,30 per uur, met een maximum van € 4,00 per dag. In

parkeergarage Geer (onder het Minneveld/Meiveld) zijn de eerste 2 uur ook gratis.

Daarna betaal je € 1,30 per uur, zonder maximum. Je betaalt bij het verlaten van de garage.

Om het Citycentrum aantrekkelijker te maken, heeft de gemeente op Braak Noord en Zuid, Geer, Lei, Meent Noord en Zuid en Meiveld een blauwe zone van 2 uur ingevoerd.

Hier is betaald parkeren afgeschaft. Je kunt er maximaal 2 uur gratis parkeren. De tarieven veranderen in 2027 niet.

Voor een naheffingsaanslag geldt het landelijk vastgestelde maximumbedrag.

Tabel 7: Tarievenverloop parkeerbelasting

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
parkeertarief per uur	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30

13. Kwijtscheldingsbeleid

Inwoners die gemeentelijke belastingen niet kunnen betalen, kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Dit geldt voor de onroerendezaakbelasting (onder voorwaarden), de hondenbelasting voor één hond en de riool- en afvalstoffenheffing. Voor leges, marktgelden en begraafrechten is geen kwijtschelding mogelijk. Dit zijn kosten voor diensten die inwoners zelf bij de gemeente aanvragen.

Inwoners kunnen onder bepaalde voorwaarden gebruikmaken van een geautomatiseerde toetsing van hun kwijtscheldingsverzoek. Ook ondernemers kunnen voor hun privébelastingsschulden in aanmerking komen voor kwijtschelding.

14. Woonlasten gemiddeld gezin

Voor een gemiddeld gezin stijgen de gemeentelijke lasten in 2027 met € 50,04 ten opzichte van 2026. Daarbij gaan we uit van een gemiddelde stijging van de WOZ-waarde van woningen met 6,5%. De verwachte gemiddelde WOZ-waarde van een woning komt daarmee uit op ongeveer € 566.000. Voor de berekening van de gemiddelde onroerendezaakbelasting (OZB) is uitgegaan van deze gemiddelde WOZ-waarde.

Tabel 8: Verloop woonlasten

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
OZB eigenaren	333,20	357,59	397,82	425,44	439,87	465,69	472,61
afvalstoffenheffing	241,98	275,53	296,70	310,96	328,42	403,43	478,79
rioolrechten	186,32	183,43	186,69	201,05	272,87	278	269,99
	761,50	816,55	881,21	937,45	1.041,16	1.147,12	1.221,39
lastenvermindering:							
afvalstoffenheffing	-0,21	0,00	-0,93	-0,36	0,00	0,00	-8,63
rioolheffing	-10,73	11,85	-16,75	-23,94	-22,21	-5,61	-21,21
totale woonlasten	750,56	804,70	863,53	913,15	1.018,95	1.141,51	1.191,55

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) doet jaarlijks onderzoek naar de financiële positie van gemeenten, waterschappen en provincies. Daarbij vergelijkt COELO onder meer de woonlasten voor inwoners.

In 2026 stond de gemeente Veldhoven op plaats 267 van de 342 gemeenten. Daarbij geldt dat de gemeente op plaats 1 de laagste woonlasten heeft. Deze vergelijking is gebaseerd op de woonlasten voor inwoners die eigenaar én bewoner van een woning zijn.

Tabel 9: Begrote opbrengsten belastingen en heffingen (x € 1.000,-)

	begr. 2024	rek. 2024	begr. 2025	rek. 2025	begr. 2026	begr. 2027
OZB	17.206	17.205	16.591	17.188	17.763	20.097
parkeerbelasting	704	719	704	672	704	498
toeristenbelasting	443	478	456	397	469	480
hondenbelasting	403	372	198	187	201	199
marktelden *	20	21	20	20	20	20
(bouw)leges *	1.149	1.112	1.161	884	1.763	1.934
begraafrechten *	132	112	132	135	132	132
afvalstoffenheffing *	5.667	5.799	6.109	6.185	8.973	9.105
rioolheffing *	3.802	3.961	5.405	5.661	5.904	5.771
reclamebelasting Dorp	52	46	54	55	55	55
Bedrijveninvesteringszone	319	283	325	285	180	180
totaal	29.897	30.108	31.155	31.669	36.164	38.471

* Deze belastingen en heffingen worden geheven met kostendekkendheid als uitgangspunt

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf beschrijven we hoe de gemeente Veldhoven financiële risico's opvangt. We geven inzicht in de risico's die de gemeente loopt, de mogelijkheden om deze financieel op te vangen (weerstandscapaciteit) en de verhouding tussen beide: het weerstandsvermogen.

Daarnaast laten de kengetallen zien hoeveel financiële ruimte de gemeente heeft om incidentele en structurele tegenvallers op te vangen. Hiermee krijgen we inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente.

Deze paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- aanwezige risico's;
- beschikbare weerstandscapaciteit;
- weerstandsvermogen;
- ontwikkelingen;
- kengetallen.

Het beleid voor risicomanagement en weerstandsvermogen is vastgelegd in de nota *Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2023*.

Risico's

Inventariseren en kwantificeren

Voor deze begroting hebben we de risico's in kaart gebracht. Daarbij hebben we gekeken naar de kans dat een risico zich voordoet en de mogelijke financiële gevolgen. Op basis hiervan hebben we een risicokaart voor de gemeente opgesteld. Elk risico heeft een risicoscore. Die score ontstaat door de kans op een risico te combineren met de impact ervan. Zo kunnen we de risico's op volgorde van belangrijkheid zetten. Risico's met de hoogste score vragen de meeste aandacht.

Figuur 1 laat de risicokaart zien. Het cijfer in elke cel geeft aan hoeveel risico's dezelfde score hebben. Op dit moment bevat de risicokaart 42 risico's.

Figuur 1: Risicokaart

Financieel gevolg (x)

$x > € 1.000$

$€ 500 < x < € 1.000$

$€ 200 < x < € 500$

$€ 50 < x < € 200$

$x < € 50$

	10%	30%	50%	70%	90%
1					
1	1				
4	4	2			1
12	1	3	1		3
5	2	1			
	10%	30%	50%	70%	90%

Kans

In de tabel hieronder worden tien risico's aangegeven die de grootste invloed hebben op het risicoprofiel van de gemeente.

Tabel

1

Belangrijkste risico's		Kans (%)	Gevolg (max. in € 1.000)	Invloed (%)
1	Risico's BGE Zilverackers	99	429	30,44
2	Juridische procedure btw-vordering Kempenbaan-Oost	50	341	12,24
3	Gesubsidieerde instellingen kunnen niet voldoen aan hun verplichtingen	50	300	10,76
4	Heffing vennootschapsbelasting op reclame en parkeren	70	170	8,54
5	Opruimen milieubelastende stoffen als gevolg van calamiteiten	4	2500	7,17
6	Ongeautoriseerde toegang ICT infrastructuur/Cybercrime	20	500	7,17
7	Derving huuropbrengsten door brandschade aan verhuurd vastgoed	30	300	6,46
8	Negatief aanbestedingsresultaat	30	300	6,46
9	Claim BOM/Dutch Mountains	90	100	6,46
10	Claims door ontoereikende planschadeanalyse	30	200	4,30
Totaal maximale geldgevolg top 10 risico's			€ 5.140	
Maximaal geldgevolg overige risico's (32)			€ 4.010	
Totaal maximaal geldgevolg alle risico's			€ 9.150	

Beheersen

We vinden het belangrijk om risico's te beheersen. Daarom nemen we maatregelen die de kans op een risico of de gevolgen ervan verkleinen. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen houden we rekening met deze maatregelen. Voor 6 van de 10 grootste risico's zijn beheersmaatregelen genomen. In totaal hebben we voor 25 van de 42 risico's maatregelen vastgesteld. Dat betekent niet dat we voor de overige 17 risico's niets doen. Sommige risico's brengen we pas in beeld nadat maatregelen al zijn toegepast. In dat geval is het niet nodig om aanvullende maatregelen te benoemen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen die gemeente Veldhoven kan inzetten om financiële tegenvallers op te vangen, zonder het beleid aan te passen. Volgens de beleidsnota is de beschikbare weerstandscapaciteit als volgt opgebouwd:

Reserve benoemde risico's	2.149
Begrotingspost onvoorzien	93
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.242

Weerstandsvermogen

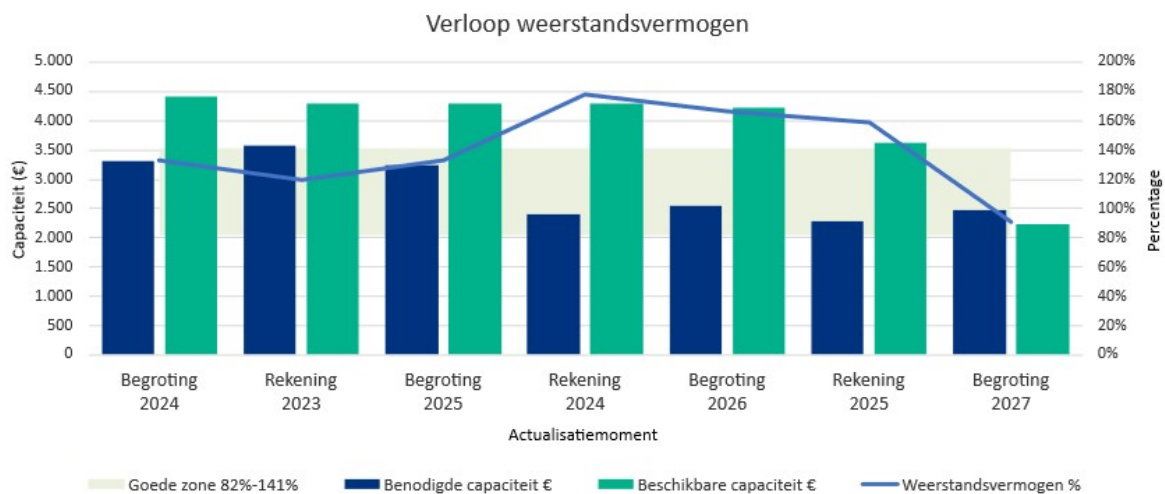
Het weerstandsvermogen laat zien of de gemeente financiële risico's kan opvangen zonder het beleid aan te passen. Bij een percentage van 100% of hoger is dat mogelijk. Daarom streven we naar een weerstandsvermogen van 100%.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit berekenen we door voor alle risico's de kans te vermenigvuldigen met de maximale financiële impact. De uitkomst verhogen we vervolgens met een factor 1,25. Voor deze begroting komt de benodigde weerstandscapaciteit uit op € 2.476. Bij dit bedrag is het weerstandsvermogen 100%.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt momenteel € 2.242. Het weerstandsvermogen is daarmee $\text{€ } 2.242 / \text{€ } 2.476 = 91\%$. Een percentage van 91% ligt boven de ondergrens van 82%. Volgens de beleidsnota risicomanagement hoeft de risicoreserve daarom niet te worden aangevuld tot 100%. De huidige risicoreserve is voldoende om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Om grote schommelingen te voorkomen, hanteren we een bandbreedte van 82% tot 141%. Komt het weerstandsvermogen buiten deze grenzen, dan vullen we de reserve benoemde risico's aan of bouwen we deze af.

Hieronder staat een grafiek met de ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de afgelopen jaren.

Figuur 2: verloop weerstandsvermogen

Ontwikkelingen

Vergeleken met de Jaarrekening 2025 is:

- het risico bij het project BGE Zilverackers-Kransakkerdorp toegenomen. De kans dat risico's binnen dit project optreden, is hoger ingeschat;
- het risico rond de overdracht van de eeuwigdurende zorg voor Gulbergen aan de provincie vervallen. Dit risico had een kans van 50% en een maximaal financieel gevolg van € 150.000.

Kengetallen

Hieronder de kengetallen.

De wettelijk voorgeschreven kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente. Ze kijken naar financiële onderdelen zoals het eigen vermogen, de schulden en de baten. Het weerstandsvermogen kijkt specifiek naar de mate waarin de gemeente financiële risico's kan opvangen. Daarbij speelt onder andere de reserve benoemde risico's een rol. Er is daarom geen direct verband tussen het weerstandsvermogen en de kengetallen.

De kengetallen vullen het beeld van het weerstandsvermogen aan. Ze laten zien hoe financieel weerbaar de gemeente is en in hoeverre zij zich kan aanpassen aan veranderende omstandigheden.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	77%	81%	107%	102%	129%	140%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	74%	77%	103%	98%	124%	136%
Solvabiliteitsratio	36%	34%	31%	31%	30%	28%
Structurele exploitatieruimte	2%	-1%	-2%	-1%	0%	2%
Grondexploitatie	10%	2%	20%	9%	12%	10%
Belastingcapaciteit	103%	115%	109%	109%	109%	109%

Toelichting kengetallen

- **Netto schuldquote:**
Dit kengetal geeft de schulden van de gemeente aan, in een percentage van de totale baten. Op de schulden zijn de financiële vorderingen in mindering gebracht, behalve de langlopend verstrekte leningen, zoals startersleningen.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen:**
Hier wordt hetzelfde aangegeven als bij bovenstaande netto schuldquote waarbij de langlopend verstrekte leningen in mindering worden gebracht op de schuldpositie.
- **Solvabiliteitsratio:**
Deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen is uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal.
- **Structurele exploitatieruimte:**
Dit getal geeft aan in hoeverre de structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten.
- **Grondexploitatie:**
Dit kengetal geeft de boekwaarde van de bouwgrondexploitatie weer in verhouding tot de totale baten.
- **Belastingcapaciteit:**
Bij dit getal worden de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een gemiddeld gezin opgeteld en afgezet tegen een landelijk gemiddelde. Dit percentage kan geïnterpreteerd worden als de benutte belastingcapaciteit.

Beoordeling kengetallen

De kengetallen van de Begroting 2026 zijn overgenomen uit de primitieve begroting. In samenhang bezien laten de kengetallen zien dat de geplande investeringen en maatschappelijke ambities vragen om een toenemende financieringsbehoefte. Tegelijkertijd blijft de financiële positie van de gemeente voldoende robuust om deze ontwikkeling op te vangen.

Bronnen

[Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen](#)

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Het beheren van de openbare ruimte is een belangrijke taak van de gemeente. Daarom werkt de gemeente met het Integraal Maatschappelijk Beheerkader openbare ruimte (IMBK).

In dit beheerkader staat wat de gemeente wil bereiken met het beheer van wegen, groen, bomen, speelvoorzieningen, openbare verlichting, riolering, verkeersregelinstallaties en gebouwen. Deze doelen zijn uitgewerkt in beheerplannen (assetsheets). Zo zijn de uitgangspunten voor het beheer van de openbare ruimte duidelijk vastgelegd. Daarbij volgt de gemeente de kaders die de gemeenteraad heeft vastgesteld. De beheerplannen hebben een looptijd van vier jaar. Voor de uitvoering werkt de gemeente met projecten en onderhoudsplannen.

In 2024 zijn de beheerplannen voor openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, riolering en stedelijk water, groen, bomen, speelvoorzieningen, wegen en civiele kunstwerken vernieuwd. Deze plannen zijn samen met het IMBK door de gemeenteraad vastgesteld. In 2025 is het beheerplan voor gebouwen vernieuwd. Het college heeft dit plan vastgesteld en de gemeenteraad hierover geïnformeerd met een raadsinformatiebrief. De gemeente beschikt daarmee over actuele beheerplannen voor alle vakgebieden.

De beheerwerkzaamheden vinden verspreid over het jaar plaats. Tot het beheer op korte termijn behoren het jaarlijkse onderhoud, kleine noodzakelijke reparaties en het groot onderhoud dat in het eerste jaar van een beheerplan staat. Deze werkzaamheden zijn grotendeels bekend, behalve de onverwachte reparaties. Onder beheer op middellange termijn valt het onderhoud dat in het tweede tot en met vierde jaar van een beheerplan wordt uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn op hoofdlijnen bekend. Beheer op lange termijn betreft werkzaamheden na het vierde jaar. Daarvan zijn alleen de hoofdlijnen bekend.

Naast het beheer van de openbare ruimte zorgt de gemeente voor voldoende laadmogelijkheden voor elektrische voertuigen. De integrale visie op laadinfrastructuur vormt hiervoor de basis.

Wegen

Kader

De gemeente voert het groot onderhoud van wegen uit volgens de systematiek voor rationeel wegbeheer van het CROW. Met deze methode bepalen we waar, wanneer en welke onderhoudsmaatregelen nodig zijn om het afgesproken kwaliteitsniveau te behalen. Ook geeft deze systematiek inzicht in de middelen die daarvoor nodig zijn.

Prestaties en kwaliteit

De gemeente gaat uit van het "basiskwaliteit onderhoudsniveau", waarbij wegen veilig worden gehouden, om ongevallen en aansprakelijkheidstellingen tot een minimum te beperken.

Om de kwaliteit van het wegennet te bewaken, laat de gemeente regelmatig inspecties uitvoeren. Dit gebeurt volgens de landelijk gebruikte CROW-methode voor globale visuele inspecties. Deze methode is geschikt voor alle verharde wegen. Onverharde zandwegen maken daarom geen deel uit van deze inspecties.

Er is op dit moment geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiën

Voor het groot onderhoud van wegen zijn onderstaande stortingen in de voorziening nodig.

Wegen	2027	2028	2029	2030
Groot onderhoud	€ 1.562	€ 1.562	€ 1.562	€ 1.562

De verschillende producten, projecten en voorzieningen maken deel uit van programma 2 (Leefomgeving).

Openbaar groen

Kader

De gemeente onderhoudt het openbaar groen volgens het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), het groenbeheerplan, de waardevolle bomenlijst, het beheersysteem en de vastgestelde beeldkwaliteitsnormen. Zo zorgen we voor een doelmatig beheer van het groen in de openbare ruimte.

Prestaties en kwaliteit

Bij het onderhoud van het openbaar groen gebruiken we de kwaliteitsniveaus A, B en C. Deze sluiten aan bij de landelijke CROW-richtlijnen. Niveau A staat voor een hoog verzorgingsniveau, niveau B voor basiskwaliteit en niveau C voor een natuurlijk beheer. De verdeling van het openbaar groen in Veldhoven is als volgt:

Groen	Niveau A (optimaal)	Niveau B (basis)	Niveau C (natuurlijk)
% van totale oppervlakte	3 %	40 %	57 %

In 2021 heeft de gemeente het dagelijks groenonderhoud voor vier jaar aanbesteed, met de mogelijkheid om het contract één keer met twee jaar te verlengen.

Op dit moment is er geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiën

Voor de vervanging van groen zijn onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig:

Groen	2027	2028	2029	2030
Vervanging	€ 296	€ 290	€ 290	€ 290

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening vallen onder programma 2: **Leefomgeving**.

Bomen

Kader

De gemeente onderhoudt de bomen in de openbare ruimte volgens het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK), het boombeheerplan, de waardevolle bomenlijst, het beheersysteem en de VTA-controles (Visual Tree Assessment). Zo beheren we de bomen op een doelmatige en veilige manier.

Prestaties en kwaliteit

De driejaarlijkse VTA-controle vormt de basis voor het beheer en onderhoud van bomen. Op basis van deze controles voeren we onder meer snoeiwerkzaamheden uit, verbeteren we groeiplaatsen en verwijderen we bomen als dat nodig is.

Op dit moment is er geen sprake van achterstallig onderhoud.

Bomen	Voldoende	Onvoldoende	Slecht	Ze er Slecht	Niet Bepaald
Conditie	60%	32%	4%	1%	3%

Financiën

Voor het groot onderhoud en de vervanging van bomen zijn onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig:

Bomen	2027	2028	2029	2030
Groot Onderhoud	€ 220	€ 225	€ 225	€ 225

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening vallen onder programma 2: **Leefomgeving**.

Speelvoorzieningen

Kader

Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) en het actuele beheerplan beschrijven hoe de gemeente speelvoorzieningen onderhoudt en vervangt.

Prestaties en kwaliteit

De gemeente inspecteert alle speeltoestellen vier keer per jaar. Daarnaast controleert een onafhankelijke instantie de toestellen jaarlijks op veiligheid en onderhoudsstaat. Zo houden we zicht op de kwaliteit van de speelvoorzieningen.

Op dit moment is er geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel is er nog een achterstand in de vervanging van speeltoestellen. Met de geplande investeringen werken we deze achterstand weg.

Financiën

Voor het groot onderhoud en de vervanging van speelvoorzieningen zijn onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig:

Speelvoorzieningen	2027	2028	2029	2030
Groot onderhoud	€ 69	€ 71	€ 71	€ 71

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening vallen onder programma 2: **Leefomgeving**.

Openbare verlichting

Kader

Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) en het actuele beheerplan beschrijven hoe de gemeente de openbare verlichting onderhoudt en vervangt.

Prestaties en kwaliteit

Voor de openbare verlichting zijn geen inspectie- of meetgegevens beschikbaar. Daarom gebruiken we landelijke kengetallen om de kosten te bepalen. Een onderhoudsaannemer verzorgt het dagelijks onderhoud en verhelpt storingen en schades.

Op dit moment is er geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel is er nog een achterstand in de vervanging van openbare verlichting. Met de geplande investeringen werken we deze achterstand weg.

Financiën

Voor de vervanging van openbare verlichting zijn onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig:

Openbare verlichting	2027	2028	2029	2030
Vervanging	€ 342	€ 350	€ 350	€ 350

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening vallen onder programma 2: **Leefomgeving**.

Riolering en Stedelijk water

Kader

Het beheer van de riolering staat beschreven in het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) en het beheerplan. Het beheerplan bevat alle benodigde werkzaamheden op het gebied van beleid, beheer, onderhoud en renovatie van het rioolstelsel.

Prestaties en kwaliteit

De gemeente controleert regelmatig de kwaliteit van het rioolstelsel. Schades worden volgens de norm EN 13508-2 ingedeeld in vijf klassen, afhankelijk van de ernst. Ernstige schades verkorten de verwachte levensduur van het riool en kunnen leiden tot extra onderhoud of vervanging.

Op dit moment is er geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiën

Voor het groot onderhoud en de vervanging van de riolering zijn onderstaande stortingen in de voorziening nodig:

Riolering	2027	2028	2029	2030
Voorziening	€ 1.808	€ 1.835	€ 1.864	€ 1.892

De gemeente dekt deze kosten uit de rioolheffing. Daarbij gaan we uit van 100% kostendekking binnen de planperiode.

De onderhoudskosten uit het beheerplan komen overeen met de bedragen in de begroting. Ook de investeringen sluiten aan op het beheerplan. Alleen de planning kan soms wijzigen, bijvoorbeeld door veranderende prioriteiten.

Het bijbehorende product, de projecten en de voorzieningen vallen onder programma 2:

Leefomgeving.

Verkeersregelinstallaties (VRI's)

Kader

Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) en het actuele beheerplan beschrijven hoe de gemeente verkeersregelinstallaties (VRI's) onderhoudt en vervangt.

Prestaties en kwaliteit

Voor VRI's zijn geen inspectie- of meetgegevens beschikbaar. Daarom gebruiken we landelijke kengetallen om de kosten te bepalen. Een onderhoudsaannemer verzorgt het dagelijks onderhoud en verhelpt storingen en schades.

Op dit moment is er geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiën

Voor het groot onderhoud en de vervanging van VRI's zijn onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig:

Verkeersregelinstallaties	2027	2028	2029	2030
Vervanging	€ 72	€ 72	€ 72	€ 72

Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening vallen onder programma 2: **Leefomgeving.**

Civiltechnische kunstwerken

Kader

Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) en het actuele beheerplan beschrijven hoe de gemeente civiltechnische kunstwerken onderhoudt en vervangt.

Prestaties en kwaliteit

De gemeente inspecteert civieltechnische kunstwerken eens per twee jaar visueel. Op basis van deze inspecties bepalen we welk verzorgend onderhoud nodig is om de constructies in goede staat te houden. Daarnaast voert een extern bedrijf iedere vijf jaar een technische inspectie uit. Op basis daarvan plannen we het technisch onderhoud dat nodig is om de constructies veilig en functioneel te houden.

Op dit moment is er geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiën

Voor de uitvoering van technisch onderhoud vragen we afzonderlijk budget aan. Het bijbehorende product voor verzorgend onderhoud valt onder programma 2:

Leefomgeving.

Gebouwen

Kader

De basis voor het beheer van gemeentelijke gebouwen is de door het college vastgestelde **Leidraad vastgoed Veldhoven**. In deze leidraad staan de uitgangspunten en afspraken voor het gemeentelijk vastgoedbeleid.

Prestaties en kwaliteit

De gemeente plant het beheer en onderhoud van gebouwen op basis van meerjarenonderhoudsplannen. Daarbij sturen we op conditieniveau 3 (redelijk). Bij dit niveau zijn tekenen van veroudering zichtbaar, maar voldoet het gebouw nog aan de eisen. Om dit kwaliteitsniveau te behouden, houden we de onderhoudsplannen en begrotingen actueel. Hiervoor gebruiken we het beheersysteem Axserion. Voor alle gemeentelijke gebouwen is in dit systeem een meerjarenonderhoudsplanning opgenomen.

Op dit moment is er geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel scoren enkele gebouwen lager dan het gewenste conditieniveau 3.

Financiën

Voor onderhoud van gebouwen zijn de onderstaande stortingen in de vervangingsreserve nodig.

Gebouwen	2027	2028	2029	2030
Voorziening	€ 1.962	€ 1.962	€ 1.962	€ 1.962

Het bijbehorende product, de projecten en de voorziening maken deel uit van programma's 1 (Samenleving), 2 (Leefomgeving), 3 (Economie en inkomen) en 4 (Bestuur, inwoners en financiën).

Bronnen

- [Integraal Maatschappelijk Beheerkader \(IMBK\)](#)
- [Vastgoed beheerplan 2025](#)

Financiering

Uitgangspunten treasurybeleid

Treasury gaat over het financieren van gemeentelijk beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. Daarbij zorgt de gemeente voor voldoende geld om aan haar verplichtingen te voldoen. Ook beleggen we tijdelijke overschotten en beperken we financiële risico's, zoals rente- en kredietrisico's. Dit gebeurt zo efficiënt mogelijk en binnen de wettelijke regels.

Treasury omvat het sturen en beheersen van geldstromen, financiële posities en de bijbehorende risico's. Ook gaat het om de verantwoording hierover en het toezicht daarop.

Voor het beheer van de financieringsportefeuille gelden wettelijke regels, vooral uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Daarnaast staan in het treasurystatuut de

gemeentelijke uitgangspunten voor het beheersen van rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Binnen deze wettelijke kaders richt de gemeente Veldhoven zich op het beperken van kosten en het behalen van een zo goed mogelijk rendement.

Vermogenspositie

Voor een beoordeling van de vermogenspositie kijken we naar het eigen vermogen van de gemeente. Op de balans komt dit tot uitdrukking in de reserves. Reserves laten zien welk deel van het vermogen de gemeente zelf heeft opgebouwd. Onderstaande tabel laat zien hoe de vermogenspositie van de gemeente Veldhoven zich in de begrotingsperiode ontwikkelt.

Tabel 1: Ontwikkeling vermogenspositie gemeente Veldhoven (bedragen x € 1.000,-)

	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029	Ultimo 2030
Eigen vermogen	101.103	106.254	106.132	110.776	113.138	120.521
Algemene reserve	77.673	82.059	71.741	74.055	74.991	80.768
Bestemmingsreserves	23.430	24.195	34.392	36.720	38.147	39.753
Vreemd vermogen	203.258	181.319	237.155	242.603	262.511	309.359
Voorzieningen *	23.483	18.016	17.426	16.949	16.594	15.930
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	129.275	114.495	149.714	188.286	200.107	246.429
Vlottende schulden	50.500	48.807	70.015	37.368	45.810	46.999
Totaal vermogen	304.361	287.573	343.287	353.379	375.650	429.880
Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)	33,2%	36,9%	30,9%	31,3%	30,1%	28,0%
Vreemd vermogen/ totaal vermogen	66,8%	63,1%	69,1%	68,7%	69,9%	72,0%

* exclusief verliesvoorziening bouwgrondexploitatie

De solvabiliteit laat zien hoe financieel zelfstandig de gemeente is. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe sterker de financiële positie en weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteit wordt uitgedrukt als een percentage.

Vanaf 2026 laat de solvabiliteitsratio een dalende trend zien. Dit komt vooral doordat de schulden toenemen, terwijl het eigen vermogen ongeveer gelijk blijft. De gemiddelde solvabiliteit van Nederlandse gemeenten bedroeg eind 2024 39,3%. Door grote investeringen in de openbare ruimte, zoals vervanging en uitbreiding van voorzieningen, neemt de schuld van de gemeente vanaf 2027 verder toe. Hierdoor daalt de solvabiliteit. Daarnaast zetten de niet-sluitende begrotingen voor 2026 en 2027 het eigen vermogen onder druk. De geraamde winst uit enkele bouwgrondexploitaties compenseert dit effect in 2026.

Een solvabiliteit tussen 25% en 40% wordt algemeen gezien als gezond. Volgens de VNG is een percentage boven 20% voldoende. De gemeenteraad heeft in het verleden een motie aangenomen te streven naar een solvabiliteitsratio van ten minste 25% op middellange termijn.

Het blijft belangrijk om de schulden te beperken en het eigen vermogen op peil te houden of te versterken. Een sluitende begroting en het behalen van de geraamde resultaten uit bouwgrondexploitaties zijn daarvoor belangrijke voorwaarden.

Treasury acties 2027

De uitvoering op het gebied van treasury maakt deel uit van het reguliere instrumentarium van de Planning & Control-cyclus.

Liquiditeitenplanning en financiering

Bij de financiering van gemeentelijke activiteiten kijkt de gemeente naar alle inkomsten en uitgaven samen. Door deze integrale aanpak beperken we de financieringskosten. We trekken leningen aan op het meest geschikte moment. Daarbij houden we rekening met de gemeentelijke rentevisie, de Wet fido, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Naar verwachting moet de gemeente in de periode 2027 tot en met 2030 ongeveer € 200 miljoen aan financiering aantrekken.

Schatkistbankieren

Sinds 2014 zijn lagere overheden verplicht om te schatkistbankieren. Bedragen boven het toegestane drempelbedrag storten we dagelijks op een rekening bij het Rijk. Een tijdelijk tekort financieren we, net als nu, met kasgeldleningen. Het drempelbedrag bedraagt 2% van het begrotingstotaal en komt voor 2027 uit op € 3,9 miljoen. In 2027 volgen we of dit bedrag niet wordt overschreden.

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel toont de leningenportefeuille (o/g) van de gemeente.

Tabel 2: Leningenportefeuille per 31 december 2026

Leningnummer	Afsluitdatum/ herzieningsdatum	Soort lening/ aflossing	Oorspr. bedrag	Oorspr. looptijd	Rente %	Rente herziening	Restschuld herziening
Nwb I-27963	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	15.000.000	25	3,404	-	-
Nwb I-27965	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	20.000.000	30	3,473	-	-
Nwb I-27964	29-05-2013	Ineens (einde looptijd)	15.000.000	30	3,594	-	-
BNG 40.111202	01-06-2017	Lineair	10.000.000	10	0,538	-	-
BNG 40.111296	17-07-2017	Lineair	48.519.898	10	2,065	-	-
BNG 40.111882	02-05-2018	Lineair	10.000.000	10	0,667	-	-
BNG 40.114397	02-12-2020	Lineair	10.000.000	10	-0,155	-	-
NWB 1-31001	08-06-2021	Lineair	25.000.000	10	-0,150	-	-
BNG 40.115229	25-11-2021	Lineair	10.000.000	10	0,000	-	-
Prov. Gelderland	29-11-2023	Lineair	14.000.000	7	3,180	-	-
Prov. Gelderland	06-03-2024	Lineair	10.000.000	7	3,000	-	-
Prov. Gelderland	22-05-2024	Ineens (einde looptijd)	10.000.000	7	2,98%	-	-
Nwb I-40362	22-05-2024	Ineens (einde looptijd)	10.000.000	10	3,156%	-	-
						-	-

Op basis van de huidige leningenportefeuille zal het saldo van de opgenomen geldleningen op 31 december 2026 ca. € 114 miljoen bedragen.

Voor de periode 2027-2030 gaan we uit van € 200 miljoen aan leningen: € 50 miljoen in 2027, € 52,5 miljoen in 2028, € 30 miljoen in 2029 en € 67,5 miljoen in 2030.

Taakveld treasury

Tabel 3: Taakveld treasurybegroting 2027-2030 (bedragen x € 1.000,-)

	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Externe rentelasten	4.023	5.870	6.309	7.790
Externe rentebaten	120	149	208	257
Saldo rentelasten en rentebaten	3.903	5.721	6.101	7.533
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	3.903	5.721	6.101	7.533
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	4.042	4.935	5.073	5.408
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-139	786	1.029	2.125

Algemeen

De rentelasten, rentebaten en de toerekening van rente aan de taakvelden zijn in de begroting verwerkt volgens de richtlijnen van de commissie BBV. Het aantrekken en verstrekken van leningen zijn treasuryactiviteiten. De bijbehorende rentelasten en rentebaten verantwoorden we op het taakveld Treasury.

Externe rentelasten over korte en lange financiering

Voor 2027 ramen we de rente op langlopende leningen op € 3.701. Daarbij gaan we uit van een leningenportefeuille van € 114 miljoen per 1 januari 2027. Voor kortlopende financiering is in 2027 € 322 aan rentelasten begroot.

Externe rentebaten

De geraamde rentebaten bestaan uit rente tijdelijk financieringsoverschot van € 3,- (schatkist), rente op verstrekte starters- en stimuleringsleningen van € 94,- en rente van twee opgenomen langlopende geldleningen van € 23,-.

Aan taakvelden toe te rekenen rente

De rente die we aan de taakvelden toerekenen, is het saldo van de externe rentelasten en rentebaten. Voor 2027 bedraagt dit € 3.903.

Aan taakvelden toegerekende rente via renteomslag

We berekenen de omslagrente door de aan taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde van de integraal gefinancierde vaste activa en bouwgrondexploitaties per 1 januari.

Voor de periode 2027 tot en met 2030 bedraagt de omslagrente 1,5%. In 2027 rekenen we € 3.278 aan rente toe aan de taakvelden. Daarnaast rekenen we € 764 toe aan de bouwgrondexploitaties. Beide bedragen zijn gebaseerd op de boekwaarde per 1 januari 2027.

Saldo rente taakveld treasury

Het rentesaldo van het taakveld Treasury is het verschil tussen de rente die aan taakvelden moet worden toegerekend en de rente die daadwerkelijk via de omslagrente wordt doorberekend. Voor 2027 komt dit saldo uit op -€ 139. Bij de jaarrekening voeren we een nacalculatie uit als de afwijking groter is dan 25% van de gerealiseerde rente die aan de taakvelden is toegerekend.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet beperkt het renterisico op kortlopende schulden. Deze schulden gebruikt de gemeente voor de financiering van de dagelijkse uitgaven. De hoogte van de kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal, oftewel de totale lasten van de begroting inclusief vastgestelde begrotingswijzigingen. Volgens de Wet fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van het begrotingstotaal. Voor 2027 komt dit neer op € 16,6 miljoen. De Wet fido staat toe dat de kasgeldlimiet maximaal twee kwartalen achter elkaar wordt overschreden. Daarom volgen we de kasgeldlimiet elk kwartaal en actualiseren we periodiek de liquiditeitenplanning.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het risico van rentestijgingen bij langlopende leningen. Volgens de Wet fido bedraagt deze norm 20% van het begrotingstotaal. Voor 2027 komt dit neer op ongeveer € 39,2 miljoen. De jaarlijkse aflossingen en eventuele renteherzieningen mogen dit bedrag niet overschrijden. De gemeente loopt renterisico over leningen die opnieuw moeten worden gefinancierd. De verwachte aflossingen en renteherzieningen blijven binnen de gestelde norm.

Overige financieringsrisico's

De gemeente kan te maken krijgen met verschillende financieringsrisico's:

- Renterisico. De gemeente verstrekt onder meer startersleningen. Daardoor lopen we een risico als de rente verandert. Dit risico nemen we mee bij de berekening van de renterisiconorm.
- Liquiditeitsrisico. Dit hangt nauw samen met de wijze waarop de gemeente in het liquiditeitsbeheer stuurt op de handhaving van de kasgeldlimiet. De gemeente Veldhoven loopt dankzij haar aanpak geen liquiditeitsrisico.
- Koersrisico. De gemeente houdt geen vorderingen, liquiditeiten en beleggingen aan in vreemde valuta en loopt daardoor geen koersrisico.
- Kredietrisico. Voor het risico van oninbare debiteuren heeft de gemeente Veldhoven een voorziening gevormd. Het kredietrisico is daardoor afgedekt.

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de maatschappelijke opgaven van de gemeente Veldhoven. Vanuit de organisatievisie '**Gelukkig in Veldhoven**', het meerjarenplan '**Toekomstbestendige organisatie**' en het concernplan 2027-2030 werken we aan een wendbare, professionele en toekomstbestendige organisatie. In deze paragraaf beschrijven we de belangrijkste ontwikkelingen binnen de verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering.

Organisatie

Toekomstbestendige organisatie 2027-2030:

De gemeente Veldhoven staat de komende jaren voor een groeiende maatschappelijke opgave. De snelle ontwikkeling van de Brainportregio, een toenemende bevolking, complexere wet- en regelgeving, een krappe arbeidsmarkt en structurele financiële druk vragen om een organisatie die slimmer, efficiënter en wendbaarder werkt. Om ook op langere termijn een betrouwbare, wendbare en uitvoerbare organisatie te blijven, is gekozen voor een toekomstbestendige organisatie waarin informatisering, digitalisering, data en regie het fundament vormen. Deze koers sluit aan bij de vijf strategische overwegingen uit het Berenschot-onderzoek: balans tussen ambitie en middelen, beheersing van formatiegroei, een gezonde verhouding tussen structurele en tijdelijke inzet, strategische personeelsplanning en het benutten van efficiency om toekomstige capaciteitsvraag op te vangen.

Toelichting doorlopen proces:

Aan het Meerjarenplan Toekomstbestendige Organisatie 2027-2030 ging een zorgvuldig voortraject vooraf, bestaande uit de organisatievisie '*Gelukkig in Veldhoven*', het formatieonderzoek van Berenschot en de besluitvorming over de urgente functies binnen Spoor 1. Op verzoek van de gemeenteraad heeft de organisatie uitvoering gegeven aan Project Spoor 2, met als doel te komen tot een meerjarig organisatieontwikkelplan. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in het meerjarenplan Toekomstbestendige organisatie 2027-2030. Het meerjarenplan is tot stand gekomen door een integrale organisatiebrede afweging van de personele behoefte van de organisatie (geduid in het rapport van Berenschot). Daarbij zijn opgaven, wettelijke taken, bestuurlijke ambities, investeringen, efficiencykansen en personele consequenties beoordeeld op noodzaak, haalbaarheid en maatschappelijke impact. Dit heeft niet alleen geleid tot keuzes over investeringen, maar ook tot expliciete keuzes in focus, prioritering en ambitieniveau. Niet alles kan tegelijkertijd of op hetzelfde kwaliteits- en serviceniveau worden gerealiseerd; daarom zijn bewuste afwegingen gemaakt over tempo, uitvoering en inzet van beschikbare capaciteit. Dit alles is financieel vertaald en die financiële impact op korte en lange termijn heeft het uiteindelijke totaalbeeld opgeleverd.

De komende jaren wordt gewerkt met een jaarlijks uitvoeringsprogramma waarin de voortgang van de organisatieontwikkeling wordt gevolgd en afgezet tegen interne en externe ontwikkelingen. Op basis van deze monitoring kan waar nodig worden bijgestuurd via de reguliere planning- en controlcyclus, zodat de organisatie ook bij veranderende omstandigheden koersvast en uitvoerbaar blijft. Implementatie vindt daarnaast plaats met inachtneming van de medezeggenschap (OR).

Financieel en formatief perspectief 2027-2030 (hoofdpijnen):

Het meerjarenplan kent een investeringsfase in 2027 en 2028, gevolgd door een afnemende financiële claim. Vanaf 2029 zijn geraamde efficiencyvoordelen opgenomen, onder voorwaarde dat de geplande maatregelen tijdig en aantoonbaar worden gerealiseerd. De financiële doorwerking bedraagt € 1.201 in 2027, € 752 in 2028 en € 234 in 2029, waarna in 2030 een structurele besparing van € 263 wordt voorzien (cijfers x € 1.000). Daarbij wordt gestuurd op een beheerste ontwikkeling van de formatie, een verschuiving van capaciteit naar het organisatorische fundament en het realiseren van de randvoorwaarden die nodig zijn om de organisatie ook op langere termijn toekomstbestendig te houden. In de diverse programma's wordt meer duiding gegeven bij de aanvragen. De uitvoering van deze koers wordt ondersteund door een meerjarige routekaart met concrete mijlpalen, resultaten en evaluatiemomenten. Hieronder het totaaloverzicht in FTE-ontwikkeling en financiële ontwikkeling per afdeling en team:

Team FTE +/-	2027	2028	2029	2030	Team financieel (€)	2027	2028	2029	2030
AFDELING DIRECTIE					AFDELING DIRECTIE				
Werkenheid Strategie en Programmamangement	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	Werkenheid Strategie en Programmamangement	0	0	0	0
AFDELING DIENSTVERLENING					AFDELING DIENSTVERLENING				
Informatisering	+4 / 0	+6 / -1,56	+6 / -1,56	+6 / -1,56	Informatisering	887.671	680.648	600.648	560.648
Bedrijfsvoering, Inkoop en Financiën	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	Bedrijfsvoering, Inkoop en Financiën	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Communicatie en Participatie	0 / 0	0 / 0	0 / -1,11	0 / -1,11	Communicatie en Participatie	0	0	-111.557	-111.557
Services	0 / 0	0 / -1,35	0 / -1,35	0 / -2,19	Services	0	-97.639	-97.639	-158.392
HRM, Juridische zaken en Dienstverlening	+0,89 / 0	+1,89 / 0	+1,89 / -2	+1,89 / -2	HRM, Juridische zaken en Dienstverlening	59.555	216.952	11.085	11.085
Publiekszaken en Belastingen	0 / -0,78	0 / -0,78	0 / -1,11	0 / -1,22	Publiekszaken en Belastingen	-65.346	-65.346	-92.441	-101.473
AFDELING MAATSCHAPPELIJK DOMEIN					AFDELING MAATSCHAPPELIJK DOMEIN				
Sociaal Maatschappelijk Beleid	+1,4 / 0	+1,4 / 0	+1 / 0	+1 / -1,5	Sociaal Maatschappelijk Beleid	256.226	-26.876	-120.000	-400.000
Sociaal Maatschappelijke Uitvoering	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	Sociaal Maatschappelijke Uitvoering	0	-18.685	-18.685	-18.685
Werk en Inkomen	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	Werk en Inkomen	0	0	0	0
Zorg en Veiligheid	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	Zorg en Veiligheid	-14.455	-14.455	-14.455	-14.455
AFDELING FYSIEK DOMEIN					AFDELING FYSIEK DOMEIN				
Duurzame Ontwikkeling	+4 / 0	+4 / 0	+4 / 0	+4 / 0	Duurzame Ontwikkeling	0	0	0	0
Infra en Maatschappelijk Vastgoed	0 / 0	+1 / 0	+1 / 0	+1 / 0	Infra en Maatschappelijk Vastgoed	0	0	0	0
Projecten	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	Projecten	0	0	0	0
Ruimtelijke Ontwikkeling	+2 / -1	+2 / -1	+2 / -1	+1 / -1	Ruimtelijke Ontwikkeling	122.264	122.264	122.264	14.455
Vergunningen, Toezicht en Handhaving	0 / 0	+0,5 / 0	+1,5 / 0	+2 / -0,4	Vergunningen, Toezicht en Handhaving	0	0	0	0
Wijkonderhoud	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	Wijkonderhoud	0	0	0	0
Totaal +	+12,29	+16,79	+17,39	+16,89	Totaal +	836.880	689.615	265.096	155.311
Totaal -	-1,78	-4,69	-8,13	-10,98	Totaal -	241.771	-60.016	-153.140	-433.140
Gesaldeerd	+10,51	+12,1	+9,26	+5,91	Gesaldeerd	122.264	122.264	122.264	14.455
					Totaal Maatsch. Domein				
					Totaal Fysiek Domein				
					Subtotaal spoor 2				

Routekaart (opgesteld met globale acties vanuit Meerjarenpan 'Toekomstbestendige organisatie 2027-2030'):

Routekaart Toekomstbestendige Organisatie 2027-2030

Samen bouwen aan een wendbare, efficiënte en toekomstbestendige organisatie

Acties op hoofdlijnen per jaar:

2027:

- Starten met de werving van formatie.
- In 2027 is de Strategische Personeelsplanning (SPP) operationeel.
- Starten met de investeringsagenda informatisering, programmatisch werken en leren & ontwikkelen.

2028:

- Voeren we de investeringsagenda informatisering verder uit en verbeteren we processen en de digitale dienstverlening.
- Versterken we datagedreven, programmatisch en projectmatig werken.
- Investeren we verder in medewerkers via SPP en ontwikkeling.

2029:

- Worden de eerste structurele efficiencyvoordelen zichtbaar.
- Zetten we de organisatieontwikkeling en digitalisering onverminderd voort.
- Blijven we ons inzetten op het continu verbeteren van processen en dienstverlening.

2030:

- Is organisatieontwikkeling onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering.
- Zijn datagedreven en integraal werken onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering.
- Stellen we een nieuwe strategische koers voor de periode na 2030 op.

Informatisering

Informatisering als fundament voor een toekomstbestendige organisatie

Zoals eerder toegelicht, is informatisering een belangrijke voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van de organisatie. Zo houden we ook in de toekomst onze dienstverlening, uitvoeringskracht en bestuurbaarheid op niveau.

De komende jaren ligt de uitdaging niet alleen in het vernieuwen van de informatievoorziening, maar ook in het anders organiseren van het werk. Met relatief minder medewerkers moeten we meer maatschappelijke opgaven uitvoeren. Daarom ontwikkelen we processen, informatievoorziening en digitale ondersteuning in samenhang. Investeringsagenda Informatisering zijn daarbij geen doel op zich, maar noodzakelijk om de beoogde efficiëntieverbeteringen te realiseren. Zonder deze investeringen nemen de risico's voor de uitvoering, kwaliteit, rechtmatigheid en dienstverlening toe.

We richten ons daarbij op drie strategische pijlers:

Datagedreven werken

Door gegevens beter beschikbaar en bruikbaar te maken, versterken we de beleidsontwikkeling, bedrijfsvoering en bestuurlijke besluitvorming. Dit geeft meer inzicht in ontwikkelingen, prestaties, financiën en de effecten van beleid. Zo kunnen we beter sturen, samenwerken en inspelen op veranderingen.

Verantwoorde inzet van kunstmatige intelligentie (AI)

AI kan medewerkers ondersteunen bij hun werkzaamheden, routinetaken automatiseren en de dienstverlening verbeteren. Dit helpt om de werkdruk op te vangen en efficiënter te werken. Daarbij blijven kwaliteit, transparantie, privacy, ethiek en menselijke afwegingen leidend.

Digitale weerbaarheid en informatiebeveiliging

Digitale systemen worden steeds belangrijker. Tegelijkertijd nemen cyberdreigingen, privacyvraagstukken en wettelijke eisen toe. Daarom investeren we in informatiebeveiliging, cybersecurity, continuïteit en goed bestuur van informatievoorziening.

We werken deze ontwikkelingen verder uit in het Informatiebeleidsplan (IBP), de Investeringsagenda Informatisering en het uitvoeringsprogramma Organisatieontwikkeling. Zo ontstaat één samenhangende aanpak voor investeringen, capaciteit, prioriteiten en efficiencyverbeteringen. Via de planning- en controlcyclus informeren we de raad over de voortgang en resultaten.

Uitdagingen per jaar 2027-2030:2027:

- We bouwen een programmatische aanpak voor informatisering, datagedreven werken en AI, zodat digitalisering structureel onderdeel wordt van de organisatieontwikkeling.
- We trekken tijdig de benodigde specialistische capaciteit aan voor informatievoorziening, data, architectuur, informatiebeveiliging en AI, om vertraging in projecten, organisatieontwikkeling en efficiencyverbeteringen te voorkomen.
- We maken duidelijke bestuurlijke keuzes in prioritering en fasering, omdat niet alle ambities gelijktijdig kunnen worden uitgevoerd en beschikbare capaciteit gericht moet worden ingezet op de grootste organisatiewaarde.
- We versterken de digitale randvoorwaarden, waaronder governance, informatiebeheer, datakwaliteit en informatiebeveiliging, als basis voor verdere groei.

2028:

- We verschuiven de focus van voorbereiding naar implementatie.
- We zorgen dat nieuwe werkwijzen daadwerkelijk landen in de organisatie.
- We implementeren datagedreven werken als onderdeel van beleidsvorming, sturing en bedrijfsvoering.
- We optimaliseren en standaardiseren werkprocessen, zodat werkzaamheden efficiënter, minder foutgevoelig en beter schaalbaar worden uitgevoerd.
- We zetten automatisering en AI verantwoord in ter ondersteuning van medewerkers en dienstverlening.
- We begeleiden medewerkers bij het toepassen van nieuwe werkwijzen, zodat digitale oplossingen daadwerkelijk worden gebruikt en geborgd in de dagelijkse praktijk.
- We realiseren de eerste zichtbare kwaliteitsverbeteringen en efficiencyvoordelen door digitalisering en procesverbetering.

2029:

- We realiseren aantoonbare besparingen en productiviteitsverbeteringen, zodat de organisatie beter kan omgaan met groeiende opgaven en een toenemende vraag naar dienstverlening.
- We houden continue ambities, capaciteit en financiële middelen duurzaam met elkaar in balans wanneer resultaten achterblijven bij de verwachtingen.
- We monitoren structureel de investeringen en resultaten van digitalisering, automatisering en AI op kwaliteit, capaciteit en kosten binnen de organisatie.
- We wegen tijdig af en sturen bij wanneer verwachte effecten of efficiëntiewinsten achterblijven bij de gestelde doelstellingen.

2030:

- We verschuiven de focus van implementeren naar continu verbeteren.
- We beschikken over een stevig digitaal fundament dat de verdere groei en ontwikkeling van Veldhoven ondersteunt.
- We ontwikkelen informatievoorziening, datagedreven werken, informatiebeveiliging en AI continu door, passend bij nieuwe ontwikkelingen en wetgeving.
- We versterken blijvend de digitale vaardigheden van medewerkers en het verandervermogen van de organisatie.
- We borgen dat de gerealiseerde efficiencyvoordelen structureel bijdragen aan een financieel gezonde, toekomstbestendige en wendbare organisatie.

Personeel

Onze medewerkers zijn belangrijk voor de organisatie. De opgaven en werkzaamheden die we als gemeente uitvoeren groeien en worden steeds complexer. Dit vraagt om verdere ontwikkeling van het personeel, het personeelsbestand en HR beleid.

- In 2027 is het werken volgens een strategische personeelsplanning (SPP) operationeel.
- We investeren in opleiding en ontwikkeling via de Veldhoven Academy (Strategisch leer- en ontwikkelplan).
- We sturen actief op het terugdringen van externe inhuur en werken aan de duurzame inzetbaarheid van eigen medewerkers. Vitaliteit, diversiteit en werkplezier blijven speerpunten.
- Wij investeren in een arbeidsmarktstrategie om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven.
- We evalueren de huidige organisatiestructuur.
- We stellen vitaliteitsbeleid en arbobeleid op.

Financiën

Financiën vormen de basis voor het uitvoeren van gemeentelijk beleid. Een gezonde en transparante financiële positie zorgt ervoor dat we onze doelen kunnen realiseren, risico's kunnen beheersen en verantwoording kunnen afleggen aan het bestuur en de samenleving.

- We versterken de financiële basis door het verbeteren van budgetbeheersing en het voorspellend vermogen. Hiermee bouwen we voort op de nieuwe verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de budgethouder en de budgetbeheerder.
- We luisteren naar de adviezen van de rekenkamercommissie en passen onze financiële processen aan waar mogelijk.

Integraal Meerjaren investeringsprogramma (MIP) 2028-2040

In de eerste helft van 2027 ronden we het Integraal Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) 2028-2040 af. De uitkomsten verwerken we in de Kadernota 2028. Het MIP geeft een compleet overzicht van de gemeentelijke investeringen in materiële vaste activa. Daarbij brengen we ook de planning, de financiële gevolgen van de kapitaallasten en de afweging en prioritering van investeringen in beeld. Met het MIP verbeteren we het inzicht in de financiële ontwikkelingen op de lange termijn en versterken we de bestuurlijke sturing op investeringen.

Administratieve organisatie & interne beheersing

De administratieve organisatie en interne beheersing zorgen ervoor dat processen binnen de gemeente betrouwbaar, controleerbaar en efficiënt verlopen. Zo voorkomen we fouten, beperken we risico's en voldoen we aan de eisen voor rechtmatigheid en verantwoording.

In 2027 werken we aan de volgende resultaten:

- We rapporteren integraal over de majeure projecten, aansluitend op onze bestaande P&C cyclus.
- We implementeren het procesmanagementsysteem, werken de financieel risicovolle processen uit en zorgen voor structurele borging van procesmanagement in de bedrijfsvoering. Hierbij bouwen we voort op het in 2026 vastgestelde beleid en ingerichte processtructuur.
- We voeren concrete verbeteringen door die nodig zijn om de inrichting van onze interne beheersing volgens het zgn. '3 lijnen model' effectiever te maken; dit betreft o.a. een vastgestelde visie op control en een control statuut.

Rechtmatigheid & Fraude

Sinds 2023 legt het college zelf verantwoording af over de rechtmatigheid in de jaarrekening. Om deze verantwoordelijkheid goed in te vullen, stellen we jaarlijks een

werkplan op voor de verbijzonderde interne controle (VIC). Medewerkers uit de organisatie voeren deze controles uit onder regie van de concerncontroller.

Naar aanleiding van de onrechtmatigheden bij grondtransacties in 2025 voeren we de verbetermaatregelen uit die voortkomen uit de onderzoeksrapporten. Ook voor andere geconstateerde onrechtmatigheden nemen we maatregelen om herhaling te voorkomen. Daarbij besteden we aandacht aan zowel financiële als niet-financiële rechtmatigheid, zoals het naleven van de Wet fido en bijbehorende regelingen.

Fraudepreventie blijft een belangrijk onderdeel van de interne beheersing. Daarom actualiseren we jaarlijks de frauderisicoanalyse. Zo houden we inzicht in kwetsbare processen en kunnen we het risico op fraude verder beperken.

Communicatie en participatie

Communicatie en participatie zijn essentieel voor het realiseren van de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven van de gemeente Veldhoven. Communicatie verbindt bestuur, organisatie en samenleving door helder te communiceren en actief te luisteren. Het principe 'communiceren zodat' stellen we inwoners, ondernemers en partners in staat mee te praten en invloed uit te oefenen.

Participatie is het open gesprek met inwoners en partners om kennis, ervaringen en belangen te betrekken bij beleid, plannen en uitvoering. Dit draagt bij aan betere keuzes, meer begrip en hogere kwaliteit van beleid.

In de bestuursperiode 2026-2030 dragen beide disciplines bij aan een zichtbare benaderbare en wijkgerichte gemeente, inclusieve dienstverlening, grotere inwonersbetrokkenheid en een sterke positionering van Veldhoven. Hoe?

- We versterken onze communicatie en participatie met inwoners en partners (2027- 2030).
- We ontwikkelen een communicatiestrategie voor het collectief van het college (gericht op de kernwaarden uit het akkoord) met een concrete uitwerking en toepassing (2026).
- We halen structureel sentiment op in de wijken (2027).
- We ontwikkelen een aanpak in de driehoek lobby, Public Affairs en strategische communicatie (2027).
- We ontwikkelen communicatiebeleid gericht op inclusie met concrete richtlijnen en kaders (2027).
- We onderzoeken participatief wat minder digitaalvaardige inwoners nodig hebben en maken een analyse van de mogelijkheden van niet-digitale kanalen (2028).
- We actualiseren het Motivaction onderzoek (2028).
- We ontwikkelen participatief een communicatieprofiel per wijk (en passen het toe in de opgaves, 2028).
- De leergang Duidelijke taal wordt niet als de Veldhovendse aanpak van Participatie standaard onderdeel van het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers (2028).

Huisvesting & Facilitaire zaken

Huisvesting en facilitaire zaken zorgen voor een veilige, functionele en duurzame werkomgeving. Daarmee ondersteunen zij de uitvoering van de gemeentelijke taken. Voor 2027 staan geen grote ontwikkelingen gepland. We zorgen voor een prettige werkomgeving voor onze medewerkers en blijven hybride werken ondersteunen.

Bedrijfsvoeringskosten

Bedragen (x € 1.000)	Realisatie	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1 Personele bedrijfsvoeringskosten	39.823	44.715	44.523	46.698	46.671	46.894
2 Huisvestings- en facilitaire kosten	1.850	1.642	1.653	1.675	1.718	1.809
3 Kosten informatisering & automatisering	3.591	3.790	4.921	3.562	3.643	3.683
4 Overige bedrijfsvoeringskosten	1.457	1.374	1.397	1.407	1.439	1.476
5 Taakstellingen	0	0	0	0	0	0
Totale bedrijfsvoeringskosten	46.721	51.521	52.495	53.342	53.471	53.862

Bedragen (x € 1.000)	Realisatie	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1 Loonkosten/sociale uitkeringen	33.888	37.776	40.659	41.944	41.928	42.234
2 Inhuurkosten	7.757	6.104	2.760	3.623	3.597	3.494
3 Opleidingskosten	468	327	584	594	603	620
4 Algemene personele kosten	328	508	521	536	544	547
5 Vergoeding voor personeel	-339	0	0	0	0	0
6 Dekking voor inhuurkosten	-2.278	0	0	0	0	0
Totale personele bedrijfsvoeringskosten	39.823	44.715	44.523	46.698	46.671	46.894

Toelichting

De loonkosten en sociale uitkeringen stijgen van € 37,78 miljoen in 2026 naar € 40,66 miljoen in 2027. Dit is een stijging van € 2,88 miljoen. Deze stijging komt vooral door eerder genomen besluiten om de organisatie structureel te versterken. In de begroting 2026-2029 is extra formatie opgenomen. Daarnaast heeft de gemeenteraad op 27 januari 2026 ingestemd met de structurele uitbreiding van urgente formatie op basis van het formatieonderzoek van Berenschot (spoor 1). De financiële gevolgen van deze besluiten zijn vanaf 2027 volledig zichtbaar in de begroting. Daarmee verklaren zij een belangrijk deel van de stijging van de loonkosten ten opzichte van 2026.

Ook binnen projecten hebben we, in lijn met de aanbevelingen uit het formatieonderzoek, ingezet op het versterken van de vaste organisatie en het verminderen van tijdelijke personele inzet. Hierdoor is de organisatie beter voorbereid op de groei van Veldhoven, de uitvoering van wettelijke taken en de toenemende maatschappelijke en ruimtelijke opgaven. De hogere loonkosten hangen daarom direct samen met een sterkere organisatie, meer continuïteit, behoud van kennis en een betere dienstverlening. Daarbij blijven we sturen op een passende en beheersbare flexibele schil, in plaats van uitsluitend op een jaarlijkse daling van de kosten voor externe inzet.

Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin gemeente Veldhoven een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren dat uit voor de gemeente. De gemeente blijft beleidsmatig verantwoordelijk.

Verbonden partijen zijn (bijna) altijd samenwerkingsverbanden. Het kan daarbij gaan om een samenwerking met andere gemeenten, zoals Metropoolregio Eindhoven (MRE). Het kan ook gaan over een samenwerking met private partijen. Bijvoorbeeld een ontwikkelingsmaatschappij voor de realisatie van een groot project. Ook een onderneming waarvan de gemeente aandelen heeft, is een verbonden partij.

Gemeenten kunnen vier redenen hebben om met elkaar samen te werken in de vorm van een verbonden partij:

- Vanwege het grensoverschrijdende karakter van de problematiek.
- Om efficiënter te zijn.
- Vanwege een wettelijke plicht tot samenwerking.
- Kennisvergroting en -borging.

De samenwerking kan publiekrechtelijk of privaatrechtelijk zijn. Het privaatrecht biedt verschillende mogelijkheden: de oprichting van een vereniging, een stichting, een nv of een bv. Voor deze vormen van samenwerking geldt het Burgerlijk Wetboek. Voor samenwerking op grond van het publiekrecht geldt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen:

- MRE
- GGD Brabant-Zuidoost
- Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (GRWRE), Ergon
- Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)
- Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)
- Jeugdregio Een 10 voor de Jeugd

Ook heeft gemeente Veldhoven aandelen in bijvoorbeeld de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en is Bizob een belangrijke partij. Een compleet overzicht staat in tabel 1 achteraan in deze paragraaf.

Wettelijk kader

Publiekrechtelijke samenwerking

Volgens de Wgr zijn de raad, het college van B en W en de burgemeester afzonderlijk of samen bevoegd om met twee of meer andere gemeenten een gemeenschappelijke regeling te treffen. Het college en de burgemeester kunnen alleen een gemeenschappelijke regeling treffen als de gemeenteraad daarvoor toestemming geeft. Dit geldt ook voor het wijzigen van een regeling, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling. Voor het treffen van een regeling, heeft de raad de mogelijkheid om een zienswijze te geven.

Privaatrechtelijke samenwerking

Volgens de Gemeentewet is het college bevoegd om besluiten te nemen voor deelname in en de oprichting van privaatrechtelijke rechtspersonen. Wel is sprake van een zogeheten voorhangprocedure (op basis van artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet). Hiermee heeft de raad de mogelijkheid om, voorafgaand aan het daadwerkelijke besluit tot deelname, zijn 'wensen en bedenkingen' kenbaar te maken aan het college. Deze privaatrechtelijke samenwerking kan via vennootschappen, coöperaties, stichtingen en verenigingen.

Volgens de Wet fido (financiering decentrale overheden) mogen we geen aandelen hebben als belegging.

Ontwikkelingen

Hieronder schetsen we de belangrijkste ontwikkelingen voor deze paragraaf. Ook verwijzen we naar de jaarstukken en begrotingen van verbonden partijen die regulier door de raad worden behandeld en ontvangen.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Binnen de veiligheidsregio loopt het traject om de organisatie te versterken en op het vereiste niveau te brengen.

MetropoolRegio Eindhoven

Binnen de MRE loopt de uitwerking van de Beethovendeal in fondsbeheer.

Ergon

Bij Ergon loopt in 2026 een reorganisatie. Daarnaast wordt vanaf 2027 de verandering ingezet van een traditioneel sociaal werkbedrijf naar een werkontwikkelbedrijf gericht op duurzame inzetbaarheid van mensen.

Stichting Ontwikkelingsfonds Werklocaties SGE

Deze stichting richt zich met name op aanvullende financiering bij bestaande bedrijven. De behoefte aan financiering (in aanvulling op financiële producten in de markt) is momenteel gering. Daarbij speelt ook onzekerheid in beleid en netcongestie een rol. In 2026 wordt een herziene rol voor het fonds uitgewerkt.

Financiële risico's gemeenschappelijke regelingen

Het risico van gemeenschappelijke regelingen bestaat uit het deel dat de gemeente naar rato inneemt in het eventuele liquidatiesaldo van een samenwerkingsverband. Door de afvaardiging in het algemeen bestuur van een samenwerkingsverband behoudt Veldhoven invloed en nemen financiële risico's af. De begrotingen van gemeenschappelijke regelingen worden behandeld in de raad. De gemeenschappelijke regelingen hebben passende reserves om risico's en tegenvallers op te kunnen vangen. Het financiële risico is pas te berekenen als de verbonden partij zich in een liquidatiefase bevindt.

Financiële risico's privaatrechtelijke verbondenheden

De financiële risico's voor Veldhoven bij privaatrechtelijke verbonden partijen blijven beperkt tot de waarde van de belangen. Een aanvullend risico is dat enkele dividenduitkeringen structureel als opbrengst in de begroting zijn geraamd. Die ramingen zijn in de regel gebaseerd op recente informatie van de betreffende ondernemingen. De waarde van de betreffende aandelenbelangen worden hieronder weergegeven om een beeld te geven van de omvang van de mogelijke risico's.

Waarde aandelenbelang op 31-12-2026	
Verbonden partij	
NV BNG	€ 80
NV Brabant Water	€ 4
Brainport Development NV	€ 92

Het risico op vermindering van de waarde van de aandelenbelangen van nv BNG Bank en nv Brabant Water schatten wij verwaarloosbaar klein in.

De financiële risico's voor de overige privaatrechtelijke verbondenheden (voor een volledig overzicht: zie tabel 2) schatten wij ook verwaarloosbaar klein in. Deze partijen hebben zelf reserves om risico's op te vangen.

Samenvattend zien wij binnen onze verbonden partijen voor één partij een financieel risico, namelijk voor nv Brainport Development.

Binnen ons risicomanagement (zie ook paragraaf Weerstandsvermogen) hebben wij hiervoor een risico opgenomen van 10% kans met een schade van € 100. Hiermee achten wij de financiële risico's samenhangend met verbonden partijen voldoende te hebben ondervangen.

Tabel 1: Overzicht verbonden partijen per 31 december 2026

Verbonden partij (en vestigingsplaats)	Behartigd openbaar belang	Programma
Gemeenschappelijke regelingen		
MRE (Eindhoven)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van Economie, Ruimte en Wonen, Mobiliteit, Energietransitie en Landelijk gebied.	2 en 3
Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst Brabant-Zuidoost (Eindhoven)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van Gezondheid(zorg).	1
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (Eindhoven)	Sociale werkvoorziening en participatiebedrijf.	1
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (Eindhoven)	De taken op het gebied van brandweezorg, regionaal ambulance vervoer, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) regionaal vormgeven en uitvoeren. Met als doel incidenten en rampen te voorkomen, beperken en bestrijden.	1
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (Eindhoven)	Met provincie en gemeenten samenwerken om de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van complexe bovenlokale milieurelateerde uitvoeringstaken te verbeteren.	1 en 2
Jeugdregio Een 10 voor de jeugd (Deurne)	Inkoop regionaal organiseren van specialistische jeugdzorg. En het waarborgen van een stevige regionale basis van zorg voor de meest kwetsbare kinderen.	1
Vennootschappen en coöperaties		
NV Bank Nederlandse Gemeenten (Den Haag)	Bankieren voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten. Belang: 35.100 aandelen (0,06%)	4
NV Brabant Water (’s-Hertogenbosch)	Het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren. Belang: 40.860 aandelen (1,47%)	1 en 2
Brainport Development NV (Eindhoven)	De positie van Veldhoven binnen de Brainportregio versterken. En een actieve bijdrage leveren met bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden om de economische doelen van de regio te realiseren. Belang 202 aandelen (3,25%)	3
Stichtingen en verenigingen		
Stichting BIZOB (Oirschot)	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid, ook voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten.	4
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (Helmond)	Een coördinerende en faciliterende rol nemen bij aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's (risico)jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, relationeel geweld en overlast en verslaving, waarbij zorg en veiligheid een rol spelen. Gezamenlijke inspanning van gemeenten en ketenpartners is hierbij een randvoorwaarde.	1
Stichting Ontwikkelfonds Werklocaties SGE (Eindhoven)	Het bundelen van gemeentelijke expertise, netwerk en financiële slagkracht om (her)ontwikkelingsprojecten te realiseren die leiden tot werkgelegenheid, innovatie, versterking van regionale ketens van toeleveranciers, versterking van bestaande en nieuwe regionale clusters en campussen en realisatie van opgaven uit een eventuele toekomstige regionale economische strategie, en het investeren in en de realisatie van dergelijke (her)ontwikkelingsprojecten.	3

Tabel 2: Financiële positie verbonden partijen
(Bedragen in € 1.000)

Naam verbonden partij	Resultaat 2027	Vreemd vermogen 1-1-2027	Vreemd vermogen 31-12-2027	Eigen vermogen 1-1-2027	Eigen vermogen 31-12-2027	Belang	Risico
Gemeenschappelijke regelingen							
Metropool Regio eindhoven (MRE)	0	63.226	63.994	21.564	20.248	6%	
GGD	0	26.220	32.781	5.590	5.800	6%	
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	0	24.430	23.935	7.308	7.354	9%	
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	0	33.547	41.022	1.683	353	5%	
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	0	3.951	3.952	4.678	4.492	4%	
Jeugdregio Een 10 voor de jeugd	0	0	0	0	0	20%	
Vennootschappen en coöperaties							
NV Bank Nederlandse Gemeenten	*	*	*	*	*	0,06%	
NV Brabant Water	*	*	*	*	*	1,47%	
Brainport Development NV	*	*	*	*	*	3,25%	
Stichtingen en verenigingen							
Stichting BIZOB	*	*	*	*	*		
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	0	*	*	610	648	4%	
Stichting Ontwikkelfonds Werklocaties SGE	73	*	*	*	*	8%	

Op advies van de commissie BBV is aan deze tabel de kolom 'Belang' opgenomen. Voor gemeenschappelijke regelingen is dit het aandeel van Veldhoven in de totale gemeentelijke bijdragen. Voor de vennootschappen is dit het aandelenbelang. Voor de stichtingen is dit het aandeel van Veldhoven in de exploitatie van de stichting. Ook is de kolom 'Risico' aan deze tabel toegevoegd. Hiermee duiden we het risico van de verbonden partij voor gemeente Veldhoven. Hierbij sluiten we aan bij de kleuren van de risicokaart uit de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.

***Toelichting:**

In de begroting 2027 van Jeugdregio Een 10 voor de jeugd is een balans opgenomen. Alle balansposten staan hierin op nul.

Voor vennootschappen, coöperaties, stichtingen en verenigingen geldt het BBV niet; zij kennen geen wettelijke verplichting om een begroting te publiceren. Daarom zijn deze cijfers niet voorhanden.

Bijdragen aan verbonden partijen

De bijdragen aan verbonden partijen vormen een belangrijk onderdeel van de begroting. In tabel 3 geven we per verbonden partij de geraamde bijdrage voor de komende jaren weer. Voor de gemeenschappelijke regelingen zijn de bedragen gebaseerd op de begrotingen van de regelingen. Deze bedragen zijn aangevuld met de gemeentelijke indexering uit de Kadernota 2027.

Aan Brabant Water en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) betalen we geen bijdrage zoals aan bijvoorbeeld de GGD. Daarom zijn deze organisaties niet opgenomen in de tabel.

Tabel 3: Bijdragen aan verbonden partijen
(Bedragen in € 1.000)

Bijdragen verbonden partijen	2027	2028	2029	2030
Gemeenschappelijke regelingen				
Metropool Regio Eindhoven (MRE)	806	826	843	862
GGD	2.107	2.160	2.205	2.256
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven	7.394	7.400	7.458	7.660
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost	3.781	3.927	4.009	4.101
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	1.134	1.163	1.187	1.214
Jeugdregio Een 10 voor de jeugd	312	320	327	335
Totaal gemeenschappelijke regelingen	15.534	15.796	16.029	16.428
Vennootschappen				
Brainport Development NV	353	361	369	377
Totaal Vennootschappen	353	361	369	377
Stichtingen en verenigingen				
Stichting BIZOB	703	715	730	750
Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	17	18	19	20
Stichting Ontwikkelfonds Werklocaties SGE	0	0	0	0
Totaal Stichtingen en verenigingen	720	733	749	770
Totaal	16.607	16.890	17.147	17.575

Overige partijen

Naast de verbonden partijen uit tabel 1 maakt Veldhoven bestuurlijk deel uit van de volgende partijen:

- Regeling Regionaal samenwerkingsverband openbaar basisonderwijs De Kempen;
- Stichting Brainport;
- Samenwerkingsovereenkomst Regionale mobiliteit Metropoolregio Eindhoven 2024-2030.

In deze partijen heeft Veldhoven geen financieel belang. Daarom zijn deze geen verbonden partijen.

Bronnen

[GGD Begroting 2027](#)

[Ergon Begroting 2027](#)

[Veiligheidsregio Begroting 2027](#)

[ODZOB Begroting 2027](#)

[MRE Begroting 2027](#)

[Jeugdregio Een 10 voor de jeugd Begroting 2027](#)

Grondbeleid

1. Inleiding

Het gemeentelijk grondbeleid helpt bij het realiseren van doelen op het gebied van wonen, economie, verkeer, duurzaamheid en andere maatschappelijke opgaven. Daarnaast heeft het grondbeleid invloed op de financiële positie van de gemeente, omdat gebiedsontwikkelingen kosten, opbrengsten en risico's met zich meebrengen. Grondbeleid is een middel om ruimtelijke en maatschappelijke doelen te bereiken. Het doel is om op tijd voldoende grond beschikbaar te hebben, bijvoorbeeld voor woningbouw, wegen en waterberging. Ook veranderen de samenleving en het klimaat voortdurend. Daarom blijft het nodig om de leefomgeving aan te passen en verder te ontwikkelen.

De gemeente kan op drie manieren grondbeleid uitvoeren:

- Actief grondbeleid: de gemeente koopt grond, maakt deze bouwrijp en verkoopt de grond vervolgens voor ontwikkeling.

- Faciliterend grondbeleid: initiatiefnemers ontwikkelen zelf. De gemeente zorgt onder meer voor de openbare ruimte en verhaalt de kosten op de initiatiefnemers.
- Publiek-private samenwerking (PPS): de gemeente en marktpartijen ontwikkelen een gebied samen.

In juni 2023 stelde de gemeenteraad de Kadernota Grondbeleid: Regie op integrale gebiedsontwikkeling vast. Hierin staat dat de gemeente regie voert op grote ruimtelijke opgaven. Uitgangspunt is: faciliteren waar het kan en actief zijn waar het moet.

Bij projecten bepaalt de gemeente per situatie welke vorm van grondbeleid het beste past. Daarbij staan maatschappelijke doelen voorop.

Ontwikkelingen in Veldhoven

Veldhoven groeit sterk. Er is veel vraag naar woningen, bedrijfsruimte, voorzieningen en groen. Daarom werkt de gemeente aan verschillende gebiedsontwikkelingen, zoals Zilverackers, Habraken, De Run Home Base en het Citycentrum. Naast uitbreiding aan de randen van Veldhoven is ook meer aandacht nodig voor inbreiding: het beter benutten van ruimte binnen de bestaande bebouwde omgeving. Daarbij houden we rekening met leefbaarheid, duurzaamheid, klimaatadaptatie en de energietransitie.

Belangrijkste opgaven

Woningbouw

De vraag naar woningen is veel groter dan het aanbod. Daarom werkt de gemeente samen met het Rijk, de provincie en de regio aan versnelling van de woningbouw. Volgens de Woon(zorg)visie wil Veldhoven tussen 2020 en 2032 ongeveer 5.000 woningen toevoegen. Ook daarna blijft groei nodig. Daarbij is er speciale aandacht voor betaalbare woningen, een gevarieerd woningaanbod en huisvesting voor aandachtsgroepen. Voor woningbouwprojecten zijn verschillende subsidie- en financieringsregelingen beschikbaar. Waar mogelijk maakt de gemeente hiervan gebruik.

Bedrijventerreinen

Door de sterke economische groei in de Brainportregio is de vraag naar bedrijfsgrond groot. Het aanbod van beschikbare kavels is beperkt. Samen met de regio werkt Veldhoven daarom aan het beter benutten van bestaande bedrijventerreinen en aan nieuwe ontwikkellocaties.

Maatschappelijke opgaven

De vergrijzing, de behoefte aan zorg, migratie, de woningmarkt en klimaatverandering vragen om extra aandacht. De gemeente zoekt daarbij steeds naar een goede balans tussen groei en kwaliteit van wonen en leven.

Schaalsprong

Door de groei van inwoners en bedrijven neemt de druk op de beschikbare ruimte toe. Wonen, werken, voorzieningen, groen en klimaatmaatregelen vragen allemaal ruimte. Daarom zijn zorgvuldige keuzes nodig bij gebiedsontwikkelingen.

Wet- en regelgeving

De Omgevingswet en het Didam-arrest hebben gevolgen voor het grondbeleid. Hierdoor gelden nieuwe regels en procedures voor gebiedsontwikkeling en de verkoop van gemeentelijke grond.

Grondexploitaties

Twee keer per jaar actualiseert de gemeente de grondexploitaties: bij de begroting en bij de jaarrekening. Daarbij gebruiken we actuele uitgangspunten voor kosten, opbrengsten en rente.

Voor de begroting 2027 rekenen we met:

- een rente van 1,2%;
- een kostenstijging van 3,75% in 2026, 3,0% in 2027 en 2028 en 2,0% vanaf 2029;
- een opbrengststijging van 4,0% in 2026, 3,0% in 2027 en 2028 en 2,0% vanaf 2029.

Risico's

De risico's van grondexploitaties bepalen mede de omvang van de gemeentelijke risicoreserve. Door de sterke vraag naar woningen en bedrijfslocaties zijn deze risico's de afgelopen jaren afgenomen. Daarnaast worden risico's beperkt door regionale afspraken en door maatregelen binnen de afzonderlijke projecten.

Didam-arrest

Sinds het Didam-arrest moet de overheid bij de verkoop van grond of vastgoed ruimte bieden aan mogelijke gegadigden. Als meerdere partijen belangstelling kunnen hebben, moet de gemeente een open en transparante procedure volgen. Alleen als de gemeente goed kan motiveren dat er maar één serieuze gegadigde is, mag zij rechtstreeks verkopen. Hiermee wil de overheid gelijke kansen bieden aan geïnteresseerde partijen.

2. Gemeentelijke grondprijzen

De gemeente actualiseert de grondprijzen voor grondgebonden woningen ieder jaar per 1 april. Hiervoor gebruiken we een vaste methodiek, afhankelijk van het doel en de functie van de grond. Voor de indexering van de prijzen verwijzen we naar de Grondprijzenbrief Veldhoven 2026, die op de gemeentelijke website staat.

Woningbouw

Voor woningbouw delen we bouwgrond vooraf in op basis van onder meer het woningtype, de locatie, de kavelgrootte en de kwaliteit van de kavel. Aan elke categorie is een grondprijs gekoppeld.

Het woonbeleid is erop gericht dat minimaal twee derde van de nieuwe woningen binnen de betaalbaarheidsgrenzen valt. In de Kadernota Grondbeleid 2023 is vastgesteld dat grondbeleid ook wordt ingezet om maatschappelijke doelen te bereiken.

Voor sociale en middeldure woningen hanteren we daarom een minimale grondprijs. Hiermee ondersteunen we de betaalbaarheid van deze woningen. Voor specifieke woonzorgconcepten of andere bijzondere woonvormen kan maatwerk nodig zijn.

Bedrijfsgrond

Alleen op bedrijventerrein Habraken is nog ruimte om bedrijfskavels uit te geven. De grondprijzen worden hier residueel berekend voor:

- kavels op een niet-zichtlocatie;
- kavels op een zichtlocatie.

Een kavel op een zichtlocatie ligt in een strook naast de Oerse-Baan.

Bij het bepalen van de grondprijs kijken we onder meer naar marktprijzen in de regio. Daarbij hanteert de gemeente een minimumprijs. Uit een recente taxatie blijkt dat de waarde van bedrijfsgrond op Habraken sterk is gestegen. Dit komt door de grote vraag naar bedrijfslocaties en het beperkte aanbod in de regio.

Op dit moment geeft de gemeente op Habraken geen reguliere bedrijfskavels uit. Als bedrijven moeten verplaatsen vanwege een gebiedsontwikkeling elders in Veldhoven, zoals op bedrijventerrein De Run, kan grond op Habraken worden verkocht.

De prijs van incidentele verkopen van gemeentegrond wordt vastgesteld door een onafhankelijke taxateur. Het college neemt hierover een afzonderlijk besluit.

3. Projecten gebiedsontwikkeling

Hieronder is een overzicht opgenomen van de stand van zaken van de nu lopende bouwgrondexploitaties en grote projecten gebiedsontwikkeling.

Woningbouw

Woningbouwversnelling

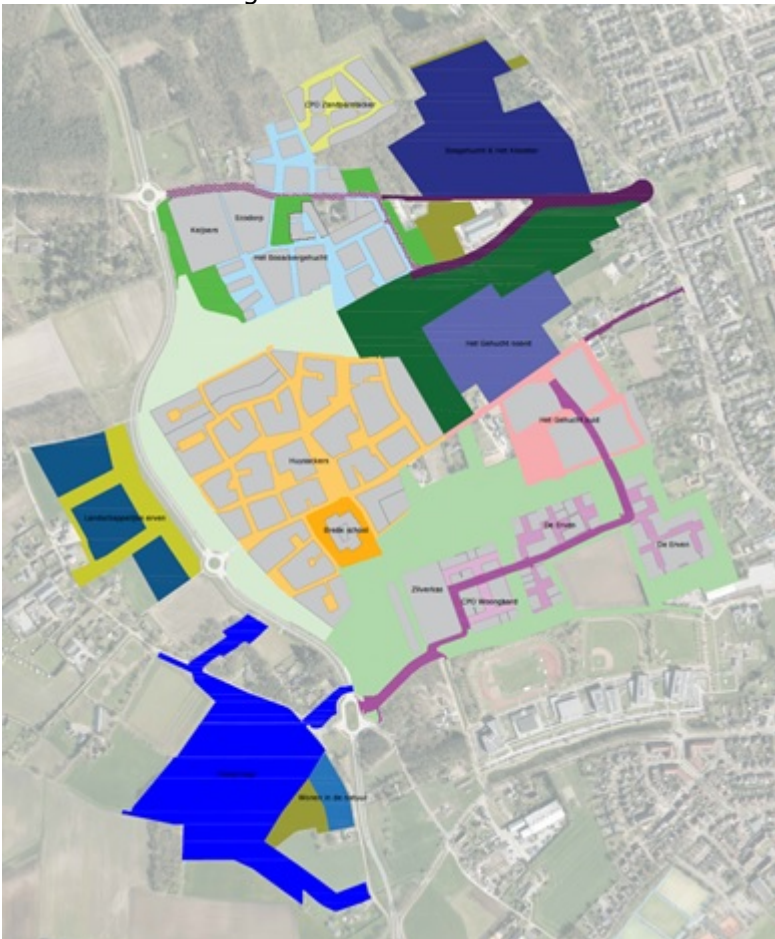
Om de woningbouw te versnellen heeft de gemeente een aanjaagteam opgericht. Dit team werkt aan het vereenvoudigen van werkprocessen en het verkorten van procedures. Daarbij werken we nauw samen met ontwikkelaars en woningcorporaties. De woningcorporaties in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) hebben samen met gemeenten het concept WoonST ontwikkeld: een standaard sociale huurwoning voor grondgebonden woningen en appartementen. Hierdoor kunnen woningen sneller worden gerealiseerd. Op verschillende locaties zijn deze woningen inmiddels gebouwd. Inmiddels is ook WoonST 2.0 aanbesteed. De eerste projecten zijn gestart.

Om de kwaliteit van de woningbouw te bewaken, heeft de gemeente een kwaliteitsteam (Q-team). Dit team ziet erop toe dat projecten voldoen aan de afgesproken kwaliteitsnormen en stimuleert ontwikkelaars om extra kwaliteit toe te voegen.

Zilverackers: Kransackerdorp

De grondexploitatie Zilverackers heeft betrekking op een gebiedsontwikkeling in het westen van Veldhoven. Het uitgangspunt is wonen in een groene omgeving. Het gebied wordt ontsloten via de Zilverbaan, die sinds 2018 in gebruik is. Zilverackers bestaat uit het hoofddorp **Huysackers** en daaromheen kleinere erven, buurtschappen en gehuchten, samen aangeduid als **Kransackerdorp**. Oorspronkelijk was ruimte voorzien voor ongeveer 1.250 woningen. Sinds de herijking van de regionale woonafspraken in 2022 geldt deze beperking niet meer. Voor Zilverackers gelden meerdere bestemmingsplannen. De ontwikkeling van Huysackers is vrijwel afgerond. De brede school is in 2024 in gebruik genomen. De inrichting van de openbare ruimte, het groen en de speelvoorzieningen wordt in 2025 afgerond.

Voor Kransackerdorp stelde de gemeenteraad in 2018 een ontwikkelvisie vast. Daarna volgde het bestemmingsplan, dat op 29 januari 2025 onherroepelijk werd. In november 2023 nam de gemeenteraad een motie aan om de ontwikkelvisie te actualiseren. Deze herijking is in 2024 gestart. Het college heeft de uitgangspunten hiervoor in april 2026 vastgesteld. Daarbij kijken we niet alleen naar de woningbehoefte, maar ook naar de behoefte aan zorg- en commerciële voorzieningen en de gevolgen hiervan voor de nog te ontwikkelen woongebieden.

De meeste woongebieden in het Kransackerdorp, inclusief delen van het landschap, zijn inmiddels gerealiseerd of in ontwikkeling. De bouw van Gehucht Zuid is gestart in 2025. Voor Gehucht Noord heeft de gemeente met drie partijen overeenkomsten gesloten. Met een vierde partij zijn de onderhandelingen nog gaande. Bosgehuucht-Klooster en de Landschappelijke Erven worden uitgevoerd als woningbouwversnellingsprojecten. Voor Zilverackers heeft de gemeente een subsidie ontvangen uit de Woningbouwimpuls (WBI) van € 1.341.515. Als de grondexploitatie bij afsluiting een negatief resultaat laat zien, dekt deze subsidie 50% van het verlies, tot een maximum van € 1.341.515.

Het resultaat van de grondexploitatie blijft gevoelig voor ontwikkelingen in de markt. Zowel de kosten als de opbrengsten kunnen gedurende de looptijd veranderen. Daarnaast is het woningbouwprogramma aangepast, waardoor meer betaalbare en kleinere woningen worden gebouwd.

De grondexploitatie laat per 31 december 2030 een verwacht negatief resultaat zien van € 3.719.868. Om dit verlies op te vangen, heeft de gemeente een verliesvoorziening getroffen.

Slot-Oost

Het project Slot-Oost betreft een woningbouwlocatie. Het plangebied is gelegen in het noordoosten van de gemeente Veldhoven omsloten door de Heerbaan, de Heistraat en een bestaande woonwijk. De gemeenteraad heeft eerder besloten dat hier maximaal 60 woningen mogen worden gebouwd.

In juli 2020 hebben de gemeente en Ballast Nedam Ontwikkelingsmaatschappij B.V. een overeenkomst gesloten voor de ontwikkeling van het gebied. De gemeenteraad stelde het bestemmingsplan vast in december 2021. Tegen dit besluit zijn vijf beroepen ingediend. De Raad van State heeft deze beroepen in november 2024 ongegrond verklaard.

De omgevingsvergunning is in het tweede kwartaal van 2024 verleend. Tegen deze vergunning zijn bezwaren ingediend. De bezwarencommissie heeft in het vierde kwartaal van 2024 geadviseerd deze bezwaren ongegrond te verklaren. Daarna is het besluit op bezwaar genomen. De procedure is in het eerste kwartaal van 2025 afgerond. Er zijn vervolgens geen verdere reacties ontvangen.

In 2025 zijn de gronden verkocht en bouwrijp gemaakt. In 2026 is de bouw gestart. Het verwachte eindresultaat van de grondexploitatie bedraagt per 31 december 2028 € 81.587 positief. Hierbij is rekening gehouden met een gerealiseerde tussentijdse winstneming van € 1.135.000 en verwachte winstnemingen van € 230.000 in 2026 en € 180.000 in 2027.

Springplank

Voor het projectgebied geldt een onherroepelijk bestemmingsplan voor maximaal 130 appartementen en een wijkvoorziening. Het project Springplank heeft een hoge prioriteit binnen de woningbouwversnelling.

In 2021 heeft de gemeente een marktconsultatie uitgevoerd. Daarbij is onder meer onderzocht hoe financieel om te gaan met de locatie 't Tweespan. Op basis van de uitkomsten besloot de stuurgroep woningbouwversnelling eind 2021 een prijsvraag uit te schrijven. Deze verkoopprocedure is in 2022 gestart. Na de zomer van 2022 is een ontwikkelaar geselecteerd voor de aankoop van de grond.

Het project voorziet in sociale en middeldure huurwoningen. Daarmee draagt het bij aan de doorstroming op de woningmarkt binnen de wijk. Van 2022 tot eind 2023 zijn de voorbereidingen uitgevoerd en is de omgevingsvergunning aangevraagd. De grond is op 8 november 2024 geleverd bij de notaris. Direct daarna, op 11 november 2024, is de bouw gestart. Het verwachte resultaat van de grondexploitatie bedraagt op eindwaarde in 2026 € 85.125 positief. Daarbij is rekening gehouden met een eerder genomen winst van € 2.630.000.

Djept

Djept was oorspronkelijk een agrarisch en landschappelijk gebied. Het gebied bestaat uit meerdere deelgebieden die direct op elkaar aansluiten. Het ligt tussen de Heerbaan, Smelen, de Traverse en de straat Djept, op korte afstand van het Citycentrum.

Djept is een inbreidingslocatie met ruimte voor 302 woningen. Hiervan valt 70% in het betaalbare segment: 212 sociale en middeldure woningen. De overige 90 woningen behoren tot het hogere prijssegment. Het plan omvat 287 appartementen en 15 grondgebonden woningen in een landschappelijke omgeving. Bij de ontwikkeling is veel aandacht voor goede fietsverbindingen en een aantrekkelijk netwerk van wandelroutes, met nieuwe verbindingen in en rond het gebied.

Voor Djept heeft de gemeente een subsidie uit de Woningbouwimpuls (WBI) ontvangen van € 1.759.075. Als de grondexploitatie bij afsluiting een negatief resultaat heeft, dekt deze subsidie 50% van het verlies, tot een maximum van € 1.759.075.

De grondexploitatie laat per 31 december 2029 een verwacht positief resultaat zien van € 20.582.

Naam BGE	Resultaat (incl. winstneming)	Afsluiten
Zilverackers/Kransackerdorp	€ -/- 3.719.868,-	2030
Slot Oost	€ 1.626.587,-	2028
Springplank	€ 2.715.125,-	2027
Djept	€ 110.582,-	2029

Bedrijventerreinen

Habraken

De bouwgrondexploitatie Habraken betreft een bedrijventerrein in het noordwesten van Veldhoven. De gemeente ontwikkelt en geeft het terrein gefaseerd uit.

In regionaal verband zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Deze afspraken zijn vastgesteld door de betrokken gemeenten. Inmiddels zijn alle bestemmingsplannen voor Habraken vastgesteld en onherroepelijk. Daardoor kunnen alle beschikbare gronden weer worden uitgegeven.

Een belangrijke uitdaging is de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet. Voor veel bedrijven is het momenteel niet mogelijk om een netaansluiting te krijgen. Dit belemmert de uitgifte van kavels, omdat bedrijven zonder stroomaansluiting hun activiteiten niet kunnen uitvoeren. Daarom is de looptijd van de grondexploitatie verlengd tot en met 2035.

In 2025 en 2026 vindt geen reguliere uitgifte van bedrijfskavels plaats, tenzij dit nodig is voor de verplaatsing van bedrijven in het kader van de ontwikkeling van Home Base De Run.

De gemeente onderzoekt of niet-uitgegeven gronden kunnen worden gereserveerd voor bedrijven die:

- passen binnen de uitgangspunten van Habraken;
- een aantoonbare bijdrage leveren aan de sociaal-economische structuur van Veldhoven.

Daarnaast zet de gemeente zich actief in om voldoende elektriciteitscapaciteit voor Habraken beschikbaar te krijgen.

De uitgifte van bedrijfskavels vindt plaats volgens het Didam-arrest en een nog vast te stellen uitgifteprotocol.

De grondexploitatie laat per 31 december 2035 een verwacht positief resultaat zien van € 416.498. Daarbij is rekening gehouden met een eerder genomen winst van € 5.398.657 en een nog te nemen winst van € 26.585.000.

Naam BGE	Resultaat (incl. winstneming)	Afsluiten
Habraken	€ 32.400.154,-	2035

De Run

Veldhoven staat voor een grote gebiedsontwikkeling: De Run 2040. Het gaat om een opgave met zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve kant. Binnen 800 meter van de HOV4-haltes moeten minimaal 2.800 nieuwe woningen worden gebouwd. Deze woningen vragen ook om nieuwe voorzieningen. Daarbij gaat het om voorzieningen met een eigen profiel, aanvullend op het Citycentrum, en om ruimte voor werken. Daarnaast willen we een aantrekkelijk woon- en werkgebied creëren met voldoende voorzieningen, groen en een kwalitatief goede openbare ruimte. Hiervoor zijn onder meer ruimte voor de verplaatsing van bestaande bedrijven, een mobiliteitstransitie en oplossingen voor de energievoorziening nodig.

De verdichting van De Run zien we als een kans om meer ruimte te maken voor mens en natuur. Het landschap vormt daarbij een belangrijk uitgangspunt. Zo creëren we ruimte voor recreatie, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Een voorbeeld hiervan is het vergroten van de ruimte voor de Gender.

In 2025 is de gebiedsvisie op hoofdlijnen vastgesteld. In 2026 werken we deze verder uit in een integrale gebiedsvisie en een ontwikkelstrategie. Hierin beschrijven we hoe we de opgave willen realiseren en welke aanpak daarbij hoort. Een deel van de woningen moet uiterlijk in 2030 in aanbouw zijn. Dit is een voorwaarde voor de subsidies die het Rijk heeft toegekend in relatie tot de ontwikkeling van de HOV4.

Centrumontwikkeling

De komende jaren ontwikkelen we het Citycentrum tot het bruisende hart van Veldhoven. Het wordt een aantrekkelijke plek voor alle generaties, met veel aandacht voor groen, toegankelijkheid en wonen. Het Citycentrum groeit van een plek om te winkelen naar een plek waar mensen graag verblijven, elkaar ontmoeten en activiteiten beleven. Winkels, horeca, dienstverlening en wonen komen hier samen.

Met de vaststelling van het Masterplan Citycentrum in het voorjaar van 2024 heeft de gemeenteraad de koers voor deze ontwikkeling bepaald. Om de ruimtelijke kwaliteit te bewaken, is in 2025 een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Ook is eind 2025 een ruimtelijk en financieel haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de plannen uitvoerbaar zijn.

In het voorjaar van 2025 hebben marktpartijen, VvE's, een woningcorporatie en de gemeente een intentieovereenkomst ondertekend. Momenteel werken de betrokken partijen de plannen verder uit en maken zij afspraken die moeten leiden tot een anterieure overeenkomst. Daarna kan de verdere ruimtelijke planvorming worden voortgezet.

Het uitgangspunt is de realisatie van minimaal 1.000 woningen, gecombineerd met maatschappelijke en commerciële voorzieningen, voldoende parkeergelegenheid en een aantrekkelijke groene openbare ruimte. Zo ontstaat een toekomstbestendig centrum waar wonen, winkelen, werken en ontmoeten samenkomen.

Bereikbaarheid

De gemeente investeert in de bereikbaarheid van woonwijken en bedrijventerreinen. Voorbeelden hiervan zijn de reconstructie van de Kempenbaan, de aanleg van de Zilverbaan en de nieuwe aansluiting op de A67. Deze investeringen zijn onder meer belangrijk voor de ontwikkelingen van De Run en Habraken. De gemeente financiert deze projecten deels met financiële bijdragen die particuliere initiatiefnemers betalen voor de verbetering van de fysieke leefomgeving. De tarieven hiervoor zijn in 2025 geactualiseerd.

De verdere uitbreiding van **HOV4** maakt onderdeel uit van de MIRT-afspraken die in 2022 zijn gemaakt met het Rijk, de provincie Noord-Brabant en de Metropoolregio Eindhoven. HOV4 is een hoogwaardige busverbinding tussen station Eindhoven Centraal, De Run (ASML/Maxima Medisch Centrum) en Koningshof in Veldhoven. Waar mogelijk krijgt de bus een eigen baan. Eindhoven en Veldhoven werken samen aan dit project. Beide gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitwerking binnen hun eigen grondgebied en stemmen de uitvoering onderling af.

Voor de voorbereiding en realisatie is HOV4 in Veldhoven verdeeld in twee contracten.

Contract 1 omvat het oostelijke deel van het HOV4-tracé, het nieuwe busstation aan de noordzijde van de Kempenbaan en de keerlus bij Koningshof. Daarnaast maken de aanpassing van de Heerseweg voor de ontsluiting van De Run 8000 en de aanleg en aanpassing van de fietsinfrastructuur onderdeel uit van dit contract. Hieronder vallen ook de ongelijkvloerse kruisingen voor fietsers.

Contract 2 omvat de resterende werkzaamheden aan het HOV4-tracé. Het betreft het verder afbouwen van het middendeel en de aanleg van het westelijke deel van het tracé, inclusief de nieuwe brug over de A67.

De verwachting is dat de uitvoering in 2028 start. In 2026 werken we de definitieve ontwerpen uit en voeren we de benodigde onderzoeken uit. In 2027 starten we de aanbesteding, met als doel eind 2027 een aannemer te contracteren.

4. Beheer gemeentelijke gronden en panden (kapitaalgoederen)

Gemeentelijke gronden

Gronden die de gemeente heeft aangekocht voor gebiedsontwikkelingen beheren we tijdelijk totdat ze nodig zijn. Daarbij streven we naar een zo groot mogelijke maatschappelijke of financiële opbrengst. Landbouwgronden verpachten we tegen marktconforme tarieven.

In 2024 heeft de laatste loting voor pachters plaatsgevonden. Daarbij zijn nieuwe afspraken gemaakt over de verpachting van landbouwgrond voor een periode van drie jaar. Duurzaam grondgebruik krijgt daarbij extra aandacht. Door de ontwikkeling van

Kransackerdorp is het aantal hectares beschikbare pachtgrond afgenomen.

Gemeentelijke panden

Panden die tijdelijk beschikbaar zijn in het kader van een grondexploitatie worden beheerd door een antikraakorganisatie. Daarnaast zijn tijdelijk gemeentelijke panden ingezet voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Ook verhuren we gemeentelijke locaties aan woningcorporaties voor de tijdelijke huisvesting van urgente woningzoekenden en spoedzoekers.

De gemeente hanteert voor alle huurwoningen dezelfde rekenmethode voor de huurprijs. Uitgangspunt is dat de verhuur minimaal kostendekkend is.

5. Gemeentelijk kostenverhaal en financiële bijdragen

Bij particuliere ontwikkelingen verhaalt de gemeente de gemaakte kosten op de initiatiefnemer. Het gaat bijvoorbeeld om kosten voor een wijziging van het omgevingsplan en voor werkzaamheden aan wegen, groen en andere onderdelen van de openbare ruimte. Daarnaast vraagt de gemeente een financiële bijdrage ter verbetering van de fysieke leefomgeving.

De juridische en financiële basis voor kostenverhaal en deze bijdrage is geactualiseerd. Ook worden de regels opgenomen in het gemeentelijk omgevingsplan. Hierdoor kan de gemeente de bijdrage publiekrechtelijk afdwingen. Om de financiële verantwoording te verbeteren, stellen we een bestemmingsreserve in. Dit zorgt voor een uniforme werkwijze, meer duidelijkheid en een transparantere verantwoording.

Financiële bijdrage ter verbetering van de fysieke leefomgeving

De financiële bijdrage ter verbetering van de fysieke leefomgeving (voorheen de BOVO-bijdrage) wordt ingezet voor investeringen in de openbare ruimte, zoals hoofdwegen, parken en openbaar vervoer. Eigenaren die nieuwe woningen, bedrijfsgebouwen of andere functies ontwikkelen waarvoor een wijziging van het omgevingsplan nodig is, betalen hieraan mee.

In 2026 bedroeg de bijdrage € 6.175 per woningequivalent. Voor kleinere woningen gold een lager tarief. Vanaf 1 januari 2027 wordt de bijdrage berekend op basis van het aantal vierkante meters bruto vloeroppervlak (BVO). Het tarief bedraagt:

- € 30,32 per m² BVO voor woningen;
- € 16,94 per m² BVO voor bedrijven.

De berekening blijft gebaseerd op de totale investeringen in de fysieke leefomgeving, verdeeld over het bouwprogramma van de gemeente.

Voor sociale huurwoningen geldt een uitzondering. Toegelaten instellingen en ontwikkelaars die kunnen aantonen dat de woningen gedurende de voorgeschreven periode beschikbaar blijven voor de doelgroep, betalen deze bijdrage niet.

Bij sloop- en nieuwbouwprojecten wordt de bijdrage alleen berekend over de extra toegevoegde vierkante meters.

De regels voor financiële bijdragen worden eind 2026 opgenomen in het gemeentelijk omgevingsplan. Daarmee wordt de juridische basis verder versterkt.

Om de financiële verantwoording te verbeteren, stellen we vanaf 2027 een bestemmingsreserve in. De ontvangen bijdragen worden daarin gereserveerd totdat de bijbehorende investeringen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

6. Richtlijnen en aanbevelingen van de Commissie besluit begroting en verantwoording (BBV)

In juli 2019 heeft de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) de notitie *Grondbeleid in begroting en jaarstukken* uitgebracht. Deze notitie bevat richtlijnen en aanbevelingen voor de financiële verwerking en verantwoording van gemeentelijke grondexploitaties. De notitie bundelt eerder gepubliceerde richtlijnen van de commissie.

Looptijd grondexploitatie 10 jaar

Volgens het BBV geldt voor een grondexploitatie een richttermijn van maximaal tien jaar. Hiermee worden de risico's van langlopende projecten beperkt. Van deze termijn kan

gemotiveerd worden afgeweken. De gemeenteraad moet een dergelijke afwijking vaststellen en de gemeente moet hierover verantwoording afleggen in de begroting en jaarstukken. Daarbij moet de gemeente aangeven welke maatregelen zij neemt om de risico's van een langere looptijd te beperken. In het verleden hadden de grondexploitaties Zilverackers en Habraken een looptijd van meer dan tien jaar. Inmiddels vallen beide projecten binnen deze richttermijn.

Tussentijdse winstneming van de grondexploitatie

Volgens het voorzichtigheidsbeginsel nemen we pas winst als daar voldoende zekerheid over bestaat. Dit betekent echter niet dat winst pas wordt verwerkt bij het afsluiten van een grondexploitatie. Zodra voldoende zekerheid bestaat over het resultaat, moet de gemeente tussentijds winst nemen.

Hierbij dient de Percentage Of Completion (POC)methode te worden gevolgd. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).

7. Scenarioanalyse

Om inzicht te krijgen in de gevoeligheid van de resultaten van de grondexploitaties, hebben we verschillende scenario's doorgerekend. Daarbij hebben we gekeken naar veranderingen in de rente, opbrengststijging en kostenstijging. Ook is een gecombineerd scenario doorgerekend. De berekeningen zijn gebaseerd op de grondexploitaties uit de begroting 2027.

Het verwachte resultaat van alle grondexploitaties samen bedraagt op eindwaarde € 3.116.076 negatief. Daarnaast wordt in totaal € 36.248.657 aan tussentijdse winst genomen.

Bij een stijging van de rente met 1 procentpunt verslechtert het eindsaldo naar € 4.379.445 negatief. Blijft de opbrengststijging gedurende de hele looptijd op 0%, dan komt het eindsaldo uit op € 5.616.695 negatief. Wanneer de kostenstijging 1 procentpunt hoger uitvalt, bedraagt het eindsaldo € 3.950.541 negatief.

Het grootste effect ontstaat wanneer een hogere rente wordt gecombineerd met een opbrengststijging van 0%. In dat geval verslechtert het eindsaldo naar € 6.933.106 negatief.

De scenarioanalyse laat zien dat de gezamenlijke grondexploitaties op eindwaarde een negatief resultaat hebben. Door de al gerealiseerde en nog te realiseren tussentijdse winstnemingen is het totale resultaat per saldo positief. Het gecombineerde scenario van hogere rente en lagere opbrengsten heeft daarbij de grootste impact op het eindresultaat.

8. Strategische aankopen

Om ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen mogelijk te maken, kan het nodig zijn dat de gemeente grond of vastgoed aankoopt voordat een grondexploitatie of investeringskrediet is vastgesteld. Dit noemen we een strategische aankoop. Het kan daarbij gaan om gronden of panden voor gebiedsontwikkeling, infrastructuur, groenvoorzieningen of maatschappelijke voorzieningen.

Met strategische aankopen kan de gemeente snel inspelen op kansen die zich op de vastgoed- en grondmarkt voordoen. De gebruikelijke besluitvorming over een afzonderlijk krediet sluit niet altijd aan op de snelheid waarmee deze kansen ontstaan. Daarom is het belangrijk dat strategische aankopen vooraf goed zijn geregeld en dat de financiële gevolgen tijdig in beeld zijn.

Revolverend systeem

Voor strategische aankopen stelt de gemeenteraad een revolverend systeem vast met een plafond van € 7,5 miljoen. Het plafond geeft aan welk bedrag maximaal aan strategische aankopen onder deze systematiek op de balans van de gemeente mag staan.

Binnen het door de gemeenteraad vastgestelde plafond en de bijbehorende spelregels kan het college strategische aankopen doen. Zodra een aankoop wordt opgenomen in een door de gemeenteraad vastgestelde grondexploitatie of wordt gedekt uit een investeringskrediet, komt de gebruikte ruimte binnen het plafond weer vrij. Deze ruimte kan vervolgens opnieuw worden ingezet voor een andere strategische aankoop.

Wil het college een aankoop doen waardoor het vastgestelde plafond wordt overschreden? Dan legt het college hiervoor vooraf een afzonderlijk voorstel voor aan de gemeenteraad.

Afwegingskader

Aan iedere strategische aankoop ligt een inhoudelijke en financiële onderbouwing ten grondslag. Daarbij wordt in ieder geval aandacht besteed aan:

1. het strategische belang van de aankoop voor gemeentelijke beleidsdoelstellingen;
2. het beoogde toekomstige gebruik van de grond en/of het pand;
3. een onafhankelijke waardebepaling of taxatie;
4. de financiële haalbaarheid en de verwachte toekomstige toedeling;
5. de risico's van de aankoop;
6. de tijdelijke beheer-, rente- en overige lasten;
7. eventuele opbrengsten uit tijdelijk beheer, verhuur of verpachting.

Bij een strategische aankoop geeft de gemeente aan of deze naar verwachting wordt opgenomen in een grondexploitatie of wordt gedekt uit een investeringskrediet. De definitieve toedeling vindt plaats nadat de gemeenteraad de betreffende grondexploitatie of het investeringskrediet heeft vastgesteld.

Financiële verwerking

De financiële gevolgen van strategische aankopen verwerken we structureel in de begroting. Het gaat daarbij onder meer om rentelasten, tijdelijke beheerkosten en eventuele huurinkomsten. Totdat de gemeenteraad besluit een aankoop onder te brengen in een grondexploitatie of investeringskrediet, verwerkt de gemeente de gronden en panden op de balans volgens de geldende verslaggevingsregels.

Verantwoording

Het college informeert de gemeenteraad twee keer per jaar over de toepassing van deze systematiek via de paragraaf grondbeleid in de begroting en de jaarrekening. Daarbij geven we in ieder geval inzicht in:

1. de strategische aankopen die onder de systematiek op de balans staan;
2. de boekwaarde van deze aankopen;
3. de verwachte toekomstige bestemming;
4. mutaties die sinds het vorige rapportagemoment hebben plaatsgevonden;
5. het gebruikte bedrag en de resterende ruimte binnen het plafond van € 7,5 miljoen;
6. relevante financiële risico's en ontwikkelingen.

Er zijn in 2026 reeds enkele strategische aankopen door het college geaccordeerd onder voorwaarde van gemeentelijk raadskrediet. Deze aankopen worden in Burap 2026-3 ter accordering aan de gemeenteraad voorgelegd.

De systematiek en bijbehorende spelregels nemen we op in de eerstvolgende actualisatie van de Kadernota Grondbeleid. Zo leggen we deze werkwijze structureel vast binnen het gemeentelijk grondbeleid.

Wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel de overheid transparanter en toegankelijker te maken. Gemeenten moeten op grond van deze wet bepaalde informatie actief openbaar maken. Daarnaast kan iedereen via een Woo-verzoek informatie opvragen die nog niet openbaar is.

In 2027 geven we verder uitvoering aan de Woo. We behandelen Woo-verzoeken en zorgen ervoor dat verplichte informatie openbaar, vindbaar en toegankelijk is. Ook bereiden we ons voor op de volgende stappen in de actieve openbaarmaking. De verschillende informatiecategorieën uit de Woo worden namelijk stapsgewijs verplicht. Een goede informatiehuishouding is hierbij essentieel. Informatie moet goed worden opgeslagen en eenvoudig terug te vinden zijn. Daarom blijven we werken aan het verbeteren van onze werkprocessen en aan het vergroten van het bewustzijn binnen de organisatie.

We volgen de landelijke ontwikkelingen rond de Woo en passen onze werkwijze waar nodig hierop aan.

Taakstellingen, ombuigingen en stelposten

Taakstellingen, ombuigingen en stelposten

Omschrijving (toelichting)

Inleiding

Met deze nieuwe paragraaf geven wij een integraal beeld van de stelposten, taakstellingen en ombuigingen die wij hebben opgenomen in de programmabegroting 2027-2030. De paragraaf is bedoeld om in één oogopslag de opgenomen taakstellingen c.q. ombuigingen te zien die verspreid in de begroting op programmaniveau zijn opgenomen en/of de nog openstaande taakstellingen in de meerjarenraming.

De aanleiding voor het opnemen van deze paragraaf is tweeledig. Enerzijds nemen de financiële onzekerheden voor gemeenten toe als gevolg van wijzigingen in rijksbeleid, de hervormingen in het sociaal domein en het blijvende verschil tussen gemeentelijke opgaven en beschikbare middelen. Dit zet de financiële positie van gemeente Veldhoven onder druk. Anderzijds hechten wij aan een transparante onderbouwing van stelposten, taakstellingen en nog niet gerealiseerde besparingen. Door de voortgang in deze paragraaf te monitoren versterken we het inzicht in de financiële positie.

Begripsbepalingen

Stelpost

Een voorlopig geraamde financiële post waarvan de uiteindelijke omvang, invulling of realiseerbaarheid nog onvoldoende zeker is.

Taakstelling

Een besparing die al onderdeel vormt van de begroting en waarvan de gemeente ervan uitgaat dat deze gerealiseerd wordt, terwijl de exacte uitwerking nog verder moet plaatsvinden.

Ombuiging

Een bestuurlijk vastgestelde maatregel die leidt tot lagere lasten of hogere baten.

Toelichtingen per post

Excel-tabel

Overzicht stelposten, taakstellingen en ombuigingen 2027-2030

Bedragen x
€ 1.000

Nr	Post	2027	2028	2029	2030	Risico	Status	Beheersmaatregel
<i>Stelposten</i>								
1.1	Wmo hulp bij huishouden	-	-	2.521	2.633	Hoog	Nog uit te werken	Uitwerken maatregelenagenda inclusief planning, monitoring en besluitvorming
1.2	Jeugdzorg eigen bijdrage	-	577	577	577	Laag	Inwonerbijdrage kan lager zijn dan Rijk heeft berekend	Volgen rijksbeleid en actualiseren zodra wetgeving bekend is
1.3	Jeugdzorg sturen op trajectduur	-	151	151	151	Hoog	Onzekerheid over effecten Hervormingsagenda	Monitoring zorggebruik, trajectduur en realisatie landelijke maatregelen
<i>Taakstellingen</i>								
2.1	Wmo abonnementstarief	-	2.269	2.269	2.269	Hoog	Afhankelijk landelijke wetgeving	Actieve monitoring wetgeving en jaarlijkse actualisatie raming
2.2	Jeugdzorg	200	300	500	700	Middel	Uitvoeringsplan opgesteld	Monitoring via KPI's, financiële rapportages en bestuursrapportages
<i>Ombuigingen</i>								
3.1	Ombuigingen spoor 2 / informatisering	91	259	447	797	Middel	Uitwerkingsfase	Monitoring voortgang spoor 2
3.2	Overige ombuigingen spoor 2	233	374	580	580	Hoog	Uitwerkingsfase	Monitoring voortgang spoor 2
Totaal		524	3.930	7.045	7.707			

De risicoclassificatie geeft de mate van complexiteit en onzekerheid bij de realisatie weer: hoog betekent dat de realisatie sterker afhankelijk is van externe factoren, aannames of nog uit te werken maatregelen, middel dat sprake is van beheersbare onzekerheden en laag dat de realisatie relatief zeker en goed beïnvloedbaar is.

De stelpost Wmo hulp bij huishouden en de 2 ombuigingen, die samenhangen met spoor 2, zijn nieuw opgenomen in deze begroting; de overige stelposten en taakstellingen waren al eerder opgenomen.

De taakstelling jeugdzorg is in deze begroting 1 jaar doorgeschoven t.o.v. de begroting 2026.

Omschrijving (toelichting)

Stelpost Wmo hulp bij huishouden

Vanaf 2029 is een stelpost opgenomen van € 2.521 oplopend naar € 2.633 in 2030 voor huishoudelijke hulp.

Het kabinet heeft in de Voorjaarsnota het voornemen bekendgemaakt om de huishoudelijke hulp uit de Wmo te halen. Dit is al in de Rijksbegroting opgenomen. Op dit moment is nog onduidelijk wat de uitwerking van de maatregel is, en welke groepen inwoners straks in aanmerking komen voor de ondersteuning die beschikbaar blijft in het vangnet. Vanwege deze onzekerheid en de precieze invulling van de besparing is gekozen voor verwerking via een stelpost.

In de nadere onderbouwing van de stelpost zullen we ingaan op de ontwikkelingen die aanleiding geven tot de stelpost, de maatregelen die we onderzoeken, de termijn waarop een uitvoeringsplan gereed zal zijn, en de besluitvorming hierover, en de wijze waarop de voortgang wordt gemonitord.

Stelpost jeugdzorg eigen bijdrage

Vanaf 2028 is een stelpost opgenomen van € 577.

Deze stelpost vloeit voort uit de door het Rijk aangekondigde invoering van een eigen bijdrage in de jeugdzorg. Gemeenten worden vanaf 2028 geconfronteerd met een lagere rijksbijdrage vooruitlopend op deze maatregel.

De uiteindelijke invoering, vormgeving en financiële effecten zijn nog niet volledig uitgewerkt. Daarom is gekozen voor opname als stelpost. Het risico schatten we momenteel als beperkt in omdat een eventuele eigen bijdrage direct samenhangt met een lagere gemeentelijke financieringsbehoefte voor dezelfde ondersteuning.

Stelpost jeugdzorg sturen op trajectduur

Vanaf 2028 is een stelpost opgenomen van € 151.

Deze stelpost houdt verband met landelijke maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd, waarbij wordt uitgegaan van een kortere gemiddelde trajectduur en een efficiëntere inzet van jeugdhulp. Het Rijk heeft deze besparing reeds verwerkt in de financiering van gemeenten.

De daadwerkelijke realiseerbaarheid van deze besparing is nog onzeker. Ook in samenhang met opgenomen taakstelling jeugdzorg. Daarom beschouwen we deze post als risicovol. Via de reguliere planning- en controlcyclus wordt gemonitord of de verwachte effecten daadwerkelijk optreden.

Taakstelling Wmo abonnementstarief

In de begroting is vanaf 2028 een taakstelling opgenomen van € 2.269 als gevolg van de voorgenomen invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage binnen de Wmo. Deze maatregel hangt samen met de landelijke afschaffing van het huidige abonnementstarief. Het bedrag van de taakstelling is gelijk aan de extra kosten voor Veldhoven toen de eigen bijdrage van de WMO werd afgeschaft. Het bestaat enerzijds uit gedeelde inkomsten door het verdwijnen van de eigen bijdrage en anderzijds uit de aanzuigende werking die daarvan het gevolg was.

De invoering van deze wetswijziging is de afgelopen jaren meerdere malen uitgesteld. Hierdoor is de eerder verwachte besparing nog niet gerealiseerd. Ondanks deze onzekerheid wordt de taakstelling gehandhaafd omdat de maatregel nog steeds onderdeel uitmaakt van het landelijke beleid. De gemeente volgt de landelijke besluitvorming nadrukkelijk en zal de financiële effecten jaarlijks actualiseren. Ter ondersteuning van deze taakstelling wordt binnen het sociaal domein tevens ingezet op:

- versterking van de eigen kracht van inwoners;
- inzet van voorliggende voorzieningen;
- scherper indiceren en herindiceren;
- versterkt contractbeheer;
- waar nodig meer handhavend optreden.

Taakstelling jeugdzorg

Voor de jeugdzorg is een oplopende taakstelling opgenomen van € 200 in 2027 tot € 700 structureel in 2030.

Deze taakstelling was al opgenomen in de begroting 2026, maar wordt nu één jaar doorgeschoven, omdat de maatregel (Zorg in Onderwijstijd) die de beoogde besparingen moet opleveren is uitgesteld tot 2027.

De taakstelling is gebaseerd op diverse maatregelen gericht op:

- a) Investeren in Zorg in Onderwijstijd waardoor afname in gespecialiseerde jeugdzorg wordt gerealiseerd (afbouw segment 4) – beleid 10vdJeugd
 - b) Afschaling jeugdzorgplus naar nul (segment 1), onder andere door investering in kleinschalig verblijf en kwaliteitscontroles op de herindicaties van jeugdzorgplus. – beleid 10vdJeugd
 - c) Inzet op preventie vanuit Focus op alle Jeugd, specifiek het zelf jeugdhulp verlenen vanaf 2028 (investering 3 fte die zichzelf moet gaan opleveren) – lokaal beleid
 - d) Toegang jeugd zet in op meer kwaliteitscontrole herindicaties – lokaal beleid
- Bij de taakstelling zijn we uitgegaan van een gelijkblijvende populatie. De groei van de populatie in Veldhoven kan invloed hebben op de realisatie van de taakstelling.

De gemeente monitort de voortgang aan de hand van financiële gegevens, zorggebruik, indicaties en stuurinformatie vanuit het sociaal domein. Indien realisatie achterblijft vindt heroverweging plaats via de bestuursrapportages.

Ombuiging spoor 2 gekoppeld aan informatisering

Binnen de financiële ombuigingsopgave zijn besparingen opgenomen die direct samenhangen met informatisering. De financiële voordelen groeien naar € 797 structureel in 2030, en bestaan uit 2 onderdelen:

- Binnen het Maatschappelijk Domein worden vanaf 2028 besparingen gerealiseerd door slimmer te werken, digitalisering en datagedreven werken, en door inwoners eerder en preventiever te ondersteunen. De groeiende vraag naar zorg en ondersteuning blijft beheersbaar, terwijl de kwaliteit van de dienstverlening behouden blijft en efficiencyvoordelen worden behaald. De financiële voordelen bedragen € 50 in 2028, € 100 in 2029 en € 380 in 2030.
- Door processen verder te digitaliseren, te standaardiseren en slimmer in te richten kunnen werkzaamheden efficiënter worden uitgevoerd. Daardoor kan de organisatie groeien zonder een evenredige uitbreiding van de formatie. De besparingen worden gerealiseerd binnen verschillende teams, zonder dat de dienstverlening wordt versoberd, en dragen tegelijkertijd bij aan een sterker digitaal fundament en een toekomstbestendige organisatie. Dit levert een financieel voordeel op van € 91 in 2027, € 209 in 2028, € 347 in 2029 en € 417 in 2030.

Overige ombuigingen spoor 2

Naast de besparingen die samenhangen met informatisering bevat spoor 2 aanvullende ombuigingen die gezamenlijk oplopen tot € 580 structureel in 2030. Deze zijn opgebouwd uit onderstaande 3 onderdelen:

- Binnen het Maatschappelijk Domein worden besparing gerealiseerd door de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd en het herinrichten van taken en functies op basis van lopende businesscases en onderzoeken. Door werkzaamheden slimmer te organiseren en doelmatiger te sturen, worden structurele efficiencyvoordelen behaald, terwijl passende ondersteuning voor inwoners behouden blijft. Dit levert een voordeel op van € 34 in 2027 en € 175 per jaar vanaf 2028.
- De ambitie om organisatoren van evenementen goed te ondersteunen blijft onverminderd van kracht. Door processen te optimaliseren, informatievoorziening te verbeteren en verder te digitaliseren, wordt gewerkt aan een toegankelijk en goed functionerend evenementenloket. Hierdoor kan deze dienstverlening binnen de bestaande organisatie worden gerealiseerd, zonder aanvullende structurele formatie. De beschikbare middelen kunnen daardoor worden ingezet voor informatisering, dienstverlening en het versterken van de organisatorische basis. Dit leidt tot een structureel financieel voordeel van € 100 per jaar.
- Door de groei van Veldhoven nemen de invorderingsinkomsten toe, terwijl strengere regels voor no-cure-no-pay-bureaus leiden tot lagere uitvoeringskosten.
- De ambities op het gebied van dienstverlening blijven onverminderd van kracht. De afgelopen jaren is vanuit het dienstverleningsplan een stevige basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van de dienstverlening. In de komende periode worden deze verbeteringen verder geborgd binnen de reguliere organisatie. Door werkzaamheden anders te organiseren en structureel in de lijn te beleggen, blijft de dienstverlening voor inwoners en ondernemers toegankelijk en van goede kwaliteit, terwijl processen efficiënter worden ingericht. Hierdoor kan de dienstverlening duurzaam worden voortgezet binnen een passende organisatorische inrichting. Dit leidt tot een structureel financieel voordeel van € 99.000 in 2027 en 2028, oplopend tot € 305.000 vanaf 2029.

Monitoring en verantwoording

Gezien de omvang van de opgenomen ombuigingen, stelposten en taakstellingen wordt in 2027 een integraal monitoringskader vastgesteld. Hiermee bewaken wij de voortgang van de stelposten, taakstellingen en ombuigingen zodat risico's vroegtijdig zichtbaar worden en tijdige bijsturing mogelijk wordt. Dit monitoringskader bevat afspraken over eigenaarschap, meetbare indicatoren, realisatietermijnen, risicobeheersing en rapportage.

De gemeenteraad wordt vervolgens structureel geïnformeerd over de voortgang via de reguliere P&C cyclus. Indien realisatie achterblijft of omstandigheden wijzigen, wordt de raad tijdig geïnformeerd en worden zo nodig aanvullende maatregelen of bijstellingen voorgesteld.

Financiële begroting

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nader inzicht gegeven in de financiële begroting 2025. Dit hoofdstuk wordt onderverdeeld in de volgende paragrafen:

- kerngegevens;
- een overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- een uiteenzetting van de financiële positie;
- Baten en lasten per taakveld.

In de paragrafen wordt inzicht gegeven in de cijfers van de nieuwe begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028 en, waar van toepassing, de realisatie van het jaar 2023 en de begroting na wijzigingen van het jaar 2024.

Kerngegevens

Sociaal

Kengetallen sociaal

kengetallen sociaal per 1-1	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal inwoners:	47.918	48.900	49.700	50.500	51.300
Aantal eenouderhuishoudens					
Aantal uitkeringsgerechtigden (PW)		520	515	510	505
Aantal loonkostensubsidie (PW)		160	180	200	220
Aantal leerlingen per 1/10: (¹					
- primair onderwijs:	3.404	3.465	3.542	3.602	3.660
. openbaar onderwijs	717	747	782	792	799
. bijzonder basisonderwijs	2.687	2.718	2.760	2.810	2.861
- speciale school voor basisonderwijs	125	124	126	127	129
- speciaal onderwijs (ZMLK)	243	243	244	245	246
- speciaal onderwijs (LZK)	62	61	61	61	61
- voortgezet onderwijs	1.226	1.249	1.263	1.284	1.294
Samenstelling gemeenteraad:					
- Hart voor Veldhoven	9	9	9	9	9
- GBV	5	5	5	5	5
- VVD	4	4	4	4	4
- PRO	3	3	3	3	3
- D66	3	3	3	3	3
- Senioren Veldhoven	2	2	2	2	2
- CDA	2	2	2	2	2
- SP	1	1	1	1	1
totaal	29	29	29	29	29

¹ De leerlingenaantallen vanaf het jaar 2022 zijn gebaseerd op leerlingenprognoses die door een extern bureau worden opgesteld. Bij het Sondervick College worden deze prognoses relatief sterk beïnvloed door het teruglopende leerlingenaantal van voorgaande jaren. Activiteiten die inmiddels door het Sondervick College zijn ondernomen met

Kengetallen sociaal

als doel deze trend te doorbreken, kunnen in de prognoses niet worden doorberekend. De feitelijke leerlingenaantallen zullen hierdoor waarschijnlijk hoger zijn dan de prognoses voor de komende jaren laten zien. Voor de nieuwe voorziening in Zilverackers is uitgegaan van een gelijke verdeling van het geprognostiseerde leerlingenaantal over beide scholen die zich in dit gebouw hebben gevestigd.

Fysiek

Kengetallen fysiek

kengetallen fysiek per 1-1	2026	2027	2028	2029	2030
Oppervlakte gemeente in hectaren:	3.188	3.188	3.188	3.188	3.188
waarvan:					
- binnenwater	19	19	19	19	19
- historische stads- of dorpskern					
Aantal woningen:	21.329	21.729	22.129	22.529	22.929
waarvan:					
- huurwoningen	7.178	7.378	7.578	7.778	7.978
- eigen woningen	14.151	14.351	14.551	14.751	14.951
Wegen en fietspaden in m ²					
- totaal wegen en fietspaden	3.289.700	3.322.597	3.355.823	3.389.381	3.423.275
- gemiddeld belaste wegen	250.000	252.500	255.025	257.575	260.151
- licht belaste wegen	250.000	252.500	255.025	257.575	260.151
- wegen in woongebied	1.600.000	1.616.000	1.632.160	1.648.482	1.664.966
- wegen in verblijfsgebied	939.700	949.097	958.588	968.174	977.856
- fietspaden	250.000	252.500	255.025	257.575	260.151
Aantal hectaren openbaar groen:	373	377	380	384	388

Financieel

Kengetallen financieel

kengetallen financieel per 1-1	2026	2027	2028	2029	2030
Debt-ratio	59%	57%	64%	64%	65%
Netto-schuld in % van het balanstotaal	27%	49%	59%	59%	60%
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	33%	37%	31%	31%	30%
Eigen vermogen in % totale lasten	60%	54%	54%	54%	63%
Netto externe financiering (bedrag x €1,000)	82.955	141.690	202.094	207.002	227.210
Netto schuld per inwoner (bedrag x €1)	1.731	2.898	4.066	4.099	4.429

Overzicht baten en lasten en de toelichting

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in:

- per programma (exclusief reserves) de baten, lasten en het saldo;
- het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen;
- het overzicht van de kosten van overhead;
- het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting;
- het bedrag voor onvoorzien;
- de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
- het resultaat;
- een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma;
- en tot slot een overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- structureel begrotingssaldo.

Overzicht baten en lasten per programma (exclusief mutaties reserves)

De realisatie van doelstellingen op programmaniveau omvat alle geplande taken op het terrein van beleid en beheer gericht op de realisatie van de programmadoelstellingen. De hieraan verbonden baten en lasten worden per programma gespecificeerd weergegeven.

	Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
				2027	2028	2029	2030
1	Samenleving	66.866	70.448	72.832	71.888	71.010	72.214
2	Leefomgeving	43.830	58.856	62.432	74.710	49.568	52.765
3	Economie en inkomen	27.661	38.309	30.127	30.044	30.019	37.392
4	Bestuur , inwoners en financiën	9.059	8.850	8.022	8.222	8.104	8.253
Totaal lasten				173.413	184.864	158.701	170.624
1	Samenleving	7.545	6.956	5.894	6.219	6.270	6.378
2	Leefomgeving	34.151	44.256	48.358	58.611	31.205	33.910
3	Economie en inkomen	18.295	33.579	17.815	16.920	16.579	27.152
4	Bestuur , inwoners en financiën	2.738	1.502	1.868	4.781	2.051	2.155
Totaal baten				73.935	86.531	56.105	69.595
Saldo (-/- = nadeel)		-84.687	-90.170	-99.478	-98.333	-102.596	-101.029

*) De baten en lasten zijn gepresenteerd exclusief de overzichten voor algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

Voor een toelichting op de geplande taken en bovenstaande bedragen wordt verwezen naar de programmabegroting.

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Naast baten die zijn verbonden aan de uitvoering van programma's (derhalve verantwoord op het programma) beschikt de gemeente ook over baten die niet aan een specifiek programma zijn verbonden. Voorbeelden van deze algemene dekkingsmiddelen zijn de algemene uitkering, dividenden en gemeentelijke belastingen. Hierna volgt een overzicht.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
			2027	2028	2029	2030
1 Lokale heffingen	18.112	18.668	21.012	23.634	24.651	25.602
2 Algemene uitkering gemeentefonds	96.416	96.839	100.776	101.121	102.325	107.243
3 Dividend	88	75	75	75	75	75
4 Saldo financieringsfunctie	164	-635	-101	-1.084	-1.444	-2.638
5 Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	114.780	114.947	121.762	123.746	125.607	130.282

Overzicht van de kosten van overhead

De definitie van overhead luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Kosten die direct samenhangen met dienstverlening aan inwoners, bedrijven en andere externe partijen worden toegerekend aan het betreffende taakveld. De overheadkosten begroten en verantwoorden we centraal op het taakveld Overhead (0.4).

Overheadkosten mogen wel worden doorberekend aan grondexploitaties, investeringen en andere projecten, waaronder subsidieprojecten. Dit noemen we de doorbelasting van overhead.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
			2027	2028	2029	2030
1 Lasten overhead	21.600	21.245	23.350	22.309	22.208	22.490
2 Baten overhead	-563	-85	-100	-101	-102	-103
3 Doorbelasting overhead	-2.259	-1.624	-1.630	-1.537	-1.560	-1.560
Totaal overhead	18.778	19.536	21.620	20.671	20.546	20.827

Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting komt overeen met taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
			2027	2028	2029	2030
1 Vennootschapsbelasting	677	0	692	0	0	938
Totaal vennootschapsbelasting	677	0	692	0	0	938

Bedrag voor onvoorzien

De post onvoorzien is in de begroting opgenomen om onvoorziene incidentele financiële tegenvallers op te vangen. Doel hiervan is dat de realisatie van programmadoelstellingen op het geplande niveau kan worden gehandhaafd. De post is geraamd op programma 0 (onderdeel taakveld 0.8 Overige baten en lasten).

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
			2027	2028	2029	2030
1 Stelpost onvoorziene uitgaven	0	90	93	98	102	104
Totaal onvoorzien	0	90	93	98	102	104

Overzicht mutaties in reserves per programma

Hieronder een overzicht van de mutaties in reserves per programma. In paragraaf 3.3.5 wordt een meerjarig overzicht gegeven van de mutaties per onderscheiden reserve.

Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
			2027	2028	2029	2030
Toevoeging aan reserves						
1 Samenleving	0	0	0	0	0	0
2 Leefomgeving	2.795	3.415	6.335	4.202	2.998	5.555
3 Economie en inkomen	2.811	8.750	7.150	415	320	4.300
4 Bestuur , inwoners en financiën	2.126	1.343	0	2.851	0	0
Totaal toevoeging aan reserves	7.733	13.508	13.485	7.468	3.318	9.855
Onttrekkingen aan reserves						
1 Samenleving	611	620	561	535	506	500
2 Leefomgeving	447	2.057	2.620	1.194	993	3.396
3 Economie en inkomen	0	153	6.000	0	0	0
4 Bestuur , inwoners en financiën	3.159	1.343	705	52	52	949
Totaal onttrekking aan reserves	4.218	4.173	9.886	1.782	1.551	4.845
Saldo (- = nadeel)	-3.516	-9.334	-3.598	-5.686	-1.767	-5.009

Resultaat

We presenteren het begrotingsresultaat in twee stappen: vóór en na de mutaties in de reserves. Zo is duidelijk zichtbaar welk effect de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves hebben op het resultaat van de begroting. Hierdoor ontstaat een transparant beeld van het begrotingsresultaat, zowel vóór als na de inzet van reserves.

Par.	Bedragen (x € 1.000) -/- = nadeel	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
				2027	2028	2029	2030
3.2.2 Raming baten en lasten per programma							
Totaal lasten per programma		147.416	176.463	173.413	184.865	158.701	170.624 -/-
Totaal baten per programma		62.729	86.293	73.935	86.531	56.105	69.595 +
Geraamd saldo baten en lasten programma's		-84.687	-90.170	-99.478	-98.334	-102.596	-101.029
3.2.3 Algemene dekkingsmiddelen		114.780	114.947	121.762	123.746	125.607	130.282 +
3.2.4 Overhead		18.778	19.536	21.620	20.671	20.546	20.827 -/-
3.2.5 Vennootschapsbelasting		677	0	692	0	0	938 -/-
3.2.6 Onvoorzien		0	90	93	98	102	104 -/-
Totaal geraamd saldo baten en lasten		10.638	5.151	-121	4.643	2.362	7.384
3.2.7 Beoogde toevoegingen/onttrekkingen reserves:							
Stortingen in de reserves		7.733	13.508	13.485	7.468	3.318	9.855 -/-
Bijdragen uit de reserves		4.218	4.173	9.886	1.782	1.551	4.845 +
Saldo beoogde toevoegingen/onttrekkingen		-3.516	-9.334	-3.598	-5.686	-1.767	-5.009
Resultaat		7.123	-4.184	-3.720	-1.043	596	2.373

Overzicht incidentele baten en lasten

Om inzicht te geven in de aard van de baten en lasten, presenteren we een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma. Dit overzicht laat zien welke baten en lasten eenmalig zijn en welke een structureel karakter hebben. Deze informatie helpt bij het beoordelen van de financiële positie van de gemeente en de ontwikkeling van de meerjarenraming.

Taakveld	Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
		2027	2028	2029	2030
	LASTEN:				
3.2/8.2	Bouwgrondexploitatie	13.421	10.859	4.815	5.821
3.2/8.3	verrekening bouwgrondexploitatie	9.359	22.067	320	7.297
3.2	Centrum ontwikkelings programma	166	239	382	475
3.2	Programma de Run	72	90	131	235
8.1	Projecten derden niet BGE	747	761	773	785
0.9	VPB	692	0	0	938
0.10	Grondverkoop	0	2.851	0	0
0.10	Vormen reserve Citycentrum	6.000	0	0	0
0.10	Reserve verbetering fysieke leefomgeving	5.060	2.713	1.971	2.263
0.10	Reserves BGE	1.425	507	341	4.300
	Totaal incidentele lasten	36.943	40.088	8.732	22.113
	BATEN:				
3.2/8.2	Bouwgrondexploitatie	23.396	30.540	1.316	12.700
3.2/8.2	verrekening bouwgrondexploitatie	809	2.893	4.159	4.718
3.0	Grondverkoop	0	2.851	0	0
8.1	Projecten derden niet BGE	6.173	3.826	3.083	3.375
0.10	Reserve VPB	653	0	0	897
0.10	Vormen reserve Citycentrum	6.000	0	0	0
	Totaal incidentele baten	37.031	40.109	8.559	21.690
	Saldo (-/- = nadeel)	88	21	-173	-423

Toelichting

Bouwgrondexploitatie/verrekening bouwgrondexploitatie/reserve BGE

De baten en lasten van de bouwgrondexploitaties zijn incidenteel. Deze bedragen worden verrekend met de balans. Bij winst of verlies vindt verrekening plaats met de algemene vrije reserve.

Centrum ontwikkelings programma

Deze incidentele last heeft betrekking op de begeleiding van de invoering van het Centrum ontwikkelings programma

Programma de Run

Deze incidentele last heeft betrekking op de begeleiding van de invoering van het programma De Run.

Projecten derden niet BGE

De baten en lasten van projecten van derden die geen onderdeel zijn van een bouwgrondexploitatie zijn incidenteel van aard.

Vennootschapsbelasting/reserve VPB

Het deel van de vennootschapsbelasting dat gaat over de winst van de bouwgrondexploitatie is incidenteel van aard. De winst per individuele bouwgrondexploitatie komt namelijk maar één keer voor en zo ook de daaruit voortvloeiende vennootschapsbelasting. De hier opgenomen lasten worden verrekend met de algemene vrije reserve.

Vormen reserve Citycentrum

In 2027 vormen we vanuit de algemene reserve een bestemmingsreserve van € 6 miljoen voor het Citycentrum. Met deze reserve kunnen we eventuele eenmalige financiële tegenvallers opvangen, zoals een verlies op een grondexploitatie of een afwaardering van bezittingen. Als de gemeente in een later stadium zelf grond gaat ontwikkelen, leggen we een voorstel voor het openen van een grondexploitatie aan de gemeenteraad voor.

Reserve verbetering fysieke leefomgeving

Inkomsten verbetering fysieke leefomgeving (projecten derden niet BGE) worden gestort in de reserve. Deze storting zijn incidenteel van aard.

Overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat het effect op het exploitatiesaldo is van de structurele stortingen en onttrekkingen reserves.

Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
	2027	2028	2029	2030
Vervangingsreserve openbare verlichting	342	350	350	350
Vervangingsreserve openbaar groen	296	290	290	290
Vervangingsreserve bomen	220	225	225	225
Vervangingsreserve speelvoorzieningen	69	71	71	71
Vervangingsreserve VRI	72	72	72	72
Totaal structurele toevoegingen reserves	999	1.007	1.007	1.007
Dekkingsreserve urban sportvoorzieningen	6	6	6	6
Vervangingsreserve openbare verlichting	244	293	345	346
Vervangingsreserve openbaar groen	197	248	269	338
Vervangingsreserve bomen	59	91	100	122
Vervangingsreserve speelvoorzieningen	58	80	91	104
Vervangingsreserve VRI	90	92	188	200
Dekkingsreserve primair onderwijs	425	417	407	401
Dekkingsreserve bevordering energielabel	52	52	52	52
Dekkingsreserve Kempen Campus	117	99	80	80
Dekkingsreserve tijdelijke huisvestingslocaties	13	13	13	13
Totaal structurele onttrekkingen reserves	1.262	1.391	1.551	1.664
Saldo (-/- = nadeel)	263	384	544	657

Structureel begrotingssaldo

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in het structurele begrotingssaldo.

	Bedragen (x € 1.000) Omschrijving	Begroting			
		2027	2028	2029	2030
3.2.8	Resultaat	-3.720	-1.043	596	2.373
3.2.9	Incidentele baten en lasten	88	21	-173	-423
	Strutureel saldo (-/- = nadeel)	-3.808	-1.065	769	2.796

Uiteenzetting financiële positie

Inleiding

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de financiële positie van de gemeente Veldhoven. Eerst lichten we het meerjarige exploitatiesaldo toe. Daarbij maken we onderscheid tussen bestaand beleid en nieuw beleid.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geven we daarnaast inzicht in de jaarlijks terugkerende personeelskosten en de investeringen.

Ook de omvang van de reserves en voorzieningen zegt veel over de financiële positie van de gemeente. Voor een nadere toelichting op de reserves verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Daarnaast bevat dit hoofdstuk een overzicht van de voorzieningen.

Tot slot presenteren we het EMU-saldo en een geprognosticeerde begin- en eindbalans.

Raming van de financiële gevolgen van bestaand en nieuw beleid

De begroting bestaat uit bestaand beleid en nieuw beleid. De financiële gevolgen van nieuw beleid en wijzigingen in bestaand beleid zijn per programma zichtbaar. Onderstaand overzicht laat de totale baten en lasten zien, uitgesplitst naar bestaand en nieuw beleid. Zo wordt duidelijk welk deel van de begroting voortkomt uit eerder vastgesteld beleid en welk deel betrekking heeft op nieuwe keuzes en ontwikkelingen.

Bedragen (x € 1.000) (-/- = nadeel)	Begroting			
	2027	2028	2029	2030
1 Lasten bestaand beleid	198.355	204.150	180.542	198.467 -/-
2 Baten bestaand beleid	195.086	202.459	181.148	200.782 +
<i>Saldo bestaand beleid</i>	<i>-3.269</i>	<i>-1.691</i>	<i>606</i>	<i>2.315</i>
3 Lasten nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid	10.998	7.625	6.947	10.050
4 Baten nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid	9.128	4.903	616	3.524 +
<i>Saldo nieuw beleid/bijstelling bestaand beleid (-/- = nadeel)</i>	<i>-1.870</i>	<i>-2.722</i>	<i>-6.331</i>	<i>-6.526</i>
5 Lasten ombuigingsmaatregelen	31	2.362	-3.484	-3.684 -/-
6 Baten ombuigingsmaatregelen	1.450	5.732	2.837	2.900 +
<i>Saldo ombuigingsmaatregelen (-/- = nadeel)</i>	<i>1.419</i>	<i>3.370</i>	<i>6.321</i>	<i>6.584</i>
Totaal	-3.720	-1.043	596	2.373

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In onderstaand overzicht staan de arbeidskosten van het eigen personeel. Het gaat hierbij om de loonkosten en sociale lasten. Voor een nadere toelichting op de personeelskosten en andere kosten van de bedrijfsvoering verwijzen we naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
				2027	2028	2029	2030
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten		33.652	39.354	40.659	41.944	41.928	42.234
Totaal		33.652	39.354	40.659	41.944	41.928	42.234

Investerings

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal Lasten
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten			
Immateriële vaste activa																	
3	3.1	Voorbereiding Citycentrum onderzoek/ontwikkeling	889	-	1.385	-	559	-	-	-	-	-	-	-	-	42	
3	3.2	Voorbereiding de Run onderzoek	1.707	-	2.533	-	2.450	-	-	-	-	-	-	-	-	100	
2	2.1	Robuuste aansluiting heerseweg	29	-	1.371	700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
4	0.4	Voorbereidingskrediet gemeentewerf	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
4	0.3	Voorbereiding circulaire hub	-	-	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
2	7.3	Voorbereiding toekomstbestendige milieustraat	-	-	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
		Totaal	2.626	-	5.525	700	3.009	-	-	-	-	-	-	-	-	157	
Materiële vaste activa met economisch nut																	
4	0.4	LED Verlichting plus W-Installatie Gemeentehuis	85	-	311	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	
4	0.4	Switches	1	-	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	
4	0.4	Videoconferencesystemen	127	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	
4	0.4	Datawarehouse	-	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
4	0.4	aanschaf stoelen gemeentehuis	-	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
4	0.4	Aanschaf laptops hybride werken	-	-	784	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199	
2	2.1	Gladheidsbestrijding	-	-	138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	
2	2.1	Vervangingsinvestering voertuigen wijkonderhoud 2021	-	-	-	-	-	-	225	-	-	-	-	-	-	31	
2	2.2	Actualisatie parkeren maaiveld	0	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	
1	5.3	DUMAVA klimaat muziekschool	-	-	-	-	569	232	-	-	-	-	-	-	-	27	
1	4.2	St. Jan Baptist renovatie	0	-	0	-	196	-	411	-	420	-	9.389	-	-	15	
1	4.2	Zilverackers nieuwbouw onderwijs	92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	508	
1	5.2	Riolering kantine honk en softbalver all-in	-	-	-	-	85	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
1	4.2	Nieuwbouw Zeelsterhof	57	-	1.592	-	7.852	-	4.138	697	-	-	-	-	-	513	
1	4.2	Meerveldhoven (meerhoef)	199	23	3.050	23	33	202	-	-	-	-	-	-	-	163	
1	4.2	Renovatie aan het Heike	145	8	4.596	267	-	-	-	-	-	-	-	-	-	239	
1	4.2	Nieuwbouw deel Meerhoef	16	-	-	-	1.507	-	-	-	-	-	-	-	-	60	
1	4.2	Brandweeroepstelplaats st baptist	84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
1	4.2	Basisschool de run	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	333	-	-	-	
1	5.2	Upgrade gymzaal van vroonhovenlaan	-	-	-	-	976	-	108	-	-	-	-	-	-	59	
1	5.2	Upgrade gymzaal Bisschopstraat	-	-	-	-	920	-	102	-	-	-	-	-	-	56	
1	5.2	Upgrade gymzaal de Messenmaker	-	-	-	-	922	-	102	-	-	-	-	-	-	56	
1	5.2	Upgrade gymzaal de Norenberg	-	-	-	-	922	-	102	-	-	-	-	-	-	56	
1	5.2	Nieuwe sporthal	-	-	-	-	-	-	-	759	-	6.827	-	-	-	11	
1	5.2	Software digitale binnensport	-	-	-	-	57	-	57	-	-	-	-	-	-	24	
1	5.2	extra kunstgrasveld	-	-	700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66	
1	5.2	Kunstgrasveld Rood Wit	-	-	-	-	103	-	929	-	-	-	-	-	-	100	
1	5.2	Kunstgras voetbal (sectie voetbal)	-	-	-	-	-	-	-	103	-	929	-	-	-	2	
1	5.2	Kwaliteit sportgrasvelden verbeteren	-	-	-	-	23	-	209	-	-	-	-	-	-	23	
1	5.2	Verlichting honk/softbal	-	-	-	-	310	-	-	-	-	-	-	-	-	30	
1	5.2	Biodiversiteit sportparken	-	-	-	-	-	-	21	-	176	-	10	-	-	3	
1	5.2	Inrichten open sportparken 2027	-	-	-	-	103	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
1	5.2	Inrichten open sportparken 2028	-	-	-	-	-	-	206	-	-	-	-	-	-	13	
1	5.2	Inrichten open sportparken 2029	-	-	-	-	-	-	-	103	-	-	-	-	-	7	
1	5.2	Inrichten open sportparken 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	-	-	-	-	
1	5.2	Herinrichting sportpark Heikant voetbal/korfbal	-	-	-	-	413	-	-	-	-	-	-	-	-	22	
1	5.2	Tennisbanen-padel	-	-	-	-	21	-	175	-	10	-	-	-	-	29	
1	5.2	Uitbreiding kunstgras SDO/onderlaag	22	3	244	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
1	5.2	Uitbreiding kunstgras SDO/toplaag	100	13	33	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	
1	5.2	Omvormen BIO	22	3	179	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
1	5.2	Koeling gym-/turnhal kempen Campus	-	-	194	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	
1	4.2	Energievoorziening school Zilverackers	-	-	427	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57	
2	2.1	Pilot smart mobility WEGEN	-	-	-	-	113	56	113	56	-	-	-	-	-	4	
2	2.1	pilot smart mobility VRI	-	-	-	-	38	19	38	19	-	-	-	-	-	3	
2	7.3	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	129	-	-	-	
2	7.2	Vervaning riolering 2030 70 jaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.619	1.309	-	-	
2	7.2	Vervaning riolering 2030 45 jaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	887	443	-	-	
1	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2024	27	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	
1	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2025	116	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
1	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2026	-	-	428	81	-	-	-	-	-	-	63	63	-	22	
1	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2027	-	-	-	-	205	36	-	-	-	-	-	-	-	11	
1	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2028	-	-	-	-	-	-	224	-	-	-	-	-	-	14	
1	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2029	-	-	-	-	-	-	-	174	-	-	-	-	-	11	
1	5.2	Vervangingsinvestering binnensport 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	272	-	-	-	-	
1	5.2	UNA omvormen naar natuurgas 1	35	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x C 1.000)		Rekening		Begroting		2027		2028		2029		2030		Structu- rele Kapitaal
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
1	5.2	UNA omvormen naar natuurgas 2	0	0	78	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
1	5.2	Investeren sportvelden 2025	137	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
1	5.2	Investeren sportvelden 2026	132	17	341	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
1	5.2	Investeren sportvelden 2027	-	-	-	-	202	34	-	-	-	-	-	-	-	-	8
1	5.2	Kunstgras Marville 2024	265	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25
2	2.1	Vervangingsinvesteringen voertuigen wijk onderhoud	-	-	-	-	-	-	-	-	-	460	-	-	-	-	64
2	2.1	Vervangingsinvestering voertuigen wijkonderhoud 2031	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	418	-	-	-
1	5.2	2e kunstgrasveld van Marville	641	82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52
1	5.2	Vervangen top laag padelbanen bij TPC Metzpoint (inve	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
1	5.2	Investeren speelvelden 2025	89	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
1	5.2	Investeren speelvelden 2026	-	-	94	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
2	7.3	Hogedrukreinigingsunit op aanhang (zwerfvuil)	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
1	5.2	Investeren speelvelden 2027	-	-	-	-	81	14	-	-	-	-	-	-	-	-	4
1	5.6	klimaat installatie meiveld 2 gebouwenbeheer	125	50	82	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
2	5.7	Omvorming hondenroutes tot regulier groen	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
2	5.7	Vervanging voertuigen groen-/klusploeg	-	-	311	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47
2	5.7	Groenploeg/klussenploeg 3x bus	166	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25
2	7.2	Vervanging riool Julianastraat	754	754	146	146	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	7.2	KRW-maatregelen 2017-2020	-	-	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35
2	7.2	Verblifgebied Look riool fase 3 en 4	1	1	1.657	1.657	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0-
2	7.2	Vervanging riool Gebied 12 A:	0	0	575	575	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	7.2	Vervanging riool Gebied 12 B:	-	-	575	575	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	7.2	Vervanging riool gebied Dreef	460	-	1.097	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46
2	7.2	Vervanging riool St.Janstraat	-	-	100	-	2.926	-	1.000	-	-	-	-	-	-	-	117
2	7.2	Overkluizing ASML OLV langs tuincentrum	7	-	523	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
2	7.2	Stamriool noord incl overstortput	-	-	757	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
2	7.2	Groen Blauwe Zone Heerbaan en Rundgraaf	47	-	221	291	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34
2	7.2	Riolering slowlane	-	1.181	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
2	7.2	Omvormingsactie van steen naar groen	6	-	89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
2	7.2	Aanpassen bergersvolume Meerhovendreef	19	-	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
2	7.2	Vervanging riolering 2025	278	277	722	723	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0-
2	7.2	Vervanging riolering 2026	-	-	1.000	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
2	7.2	Vervanging riolering 2027	-	-	-	-	1.000	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	7.2	Klimaat robuust maken de Gender	105	11	611	112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
2	7.2	hagendorese weg mariaplein	-	-	200	-	4.402	-	8.602	1.000	3.000	-	-	-	-	-	445
2	7.2	Sondervick 30 Riool	-	-	50	-	2.210	-	2.210	-	-	-	-	-	-	-	130
2	7.2	Vervanging riolering 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	2.619	1.309	-	-	-	-	38
2	7.2	Riolering hofjes europalaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.000	-	-
2	7.2	Riolering kapelstraat noord e.o	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.500	-	-
2	7.2	Riolering merefeltstraat v vronhovenlaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.500	-	-
2	7.2	Riolering oranjeblauw	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.000	-	-
2	7.3	Vervangingsinvestering Ondergrondse containers	158	-	308	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37
2	7.3	Ondergrondse containers	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	7.3	Ombouwen ondergrondse afvalcontainer	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
2	7.3	Invoering GFT hoogbouw	210	-	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
2	7.3	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2028	-	-	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-	-	16
2	7.3	Vervangingsinvestering ondergrondse containers 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	90	-	-	-	-	-	7
2	7.5	Asbestbestemmingen De Hoge Boght	384	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
1	4.2	PWA renovatie	4	-	200	-	3.966	-	-	-	-	-	-	-	-	-	224
1	4.2	PWA grondkosten	-	-	-	-	217	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
1	4.2	Zuiderbos renovatie	-	-	152	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
1	5.2	Urban Sportvoorzieningen	-	-	180	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
1	5.2	LED Verlichting Kneppelseweg 40	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
1	5.2	LED Verlichting Kneppelseweg 50	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
1	5.4	Gasloos maken Hemelrijken 6	21	-	496	157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
1	6.1	Vervangen installatie de Ligt 157	74	-	49	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
2	7.2	Langenmees EO	517	517	1.070	1.071	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	7.2	Banstraat 2	406	406	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
2	7.2	De Run 4400	-	-	284	-	8.284	-	-	-	-	-	-	-	-	-	247
2	7.2	De run 5200	-	-	1.954	1.954	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	7.2	zandorleseseweg	-	-	50	-	4.566	-	-	-	1.000	-	-	-	-	-	164
2	7.2	Schaatsmaker	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	4.2	MFA Midden renovatie	0	-	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
1	4.2	St. Jan Baptist tijdelijke huisvesting (73)	316	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64
Totaal			6.834	3.593	26.944	7.793	43.154	1.593	19.171	1.772	8.913	1.309	36.852	1.690	4.733		

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2025		2026		2027		2028		2029		2030		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut																	
2	2.1	Reconstr. Kempenbaan A2 (BNR)	19	2.010-	4-	49-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	238	
2	2.1	Inprikker Slowlane (fiets)	32	1.187-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	
2	2.1	Nazorgbudget groen Zilverbaan	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
2	2.1	Verblifgsgebied 't Look fase 4	42	-	1.709	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	
2	2.1	aanleg parkeerplaatsen magisterstraat	-	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
2	2.1	Voetpad Sondervick	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	Voorbereidingskrediet herinrichting rotonde dom heerb	-	-	-	-	50	-	50	-	-	-	-	-	-	21	
2	2.1	Maatregelen randweg A2/fietspad F67	110	71	475	308	6.403	4.177	1.422	928	-	-	-	-	-	117	
2	2.1	HOV4	1.743	1.020	9.190	7.451	6.227	5.105	37.806	29.113	43.812	31.949	17.011	11.814	-	370	
2	2.1	F67 Steensel -N69	-	-	-	-	438	219	109	55	-	-	-	-	-	11	
2	2.1	F67 N69 Veldhoven-locht	-	-	-	-	390	195	98	49	-	-	-	-	-	10	
2	2.1	F67 Kempenbaan	-	-	-	-	1.066	533	267	133	-	-	-	-	-	26	
2	2.1	kruispunt onze lieve vrouwedijk MMC	-	-	-	-	2.518	1.956	2.518	1.956	-	-	-	-	-	44	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2025	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2026	-	-	1.798	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen masten 2027	-	-	-	-	479	-	-	-	-	-	-	-	-	18	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2025	249	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2026	-	-	1.755	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	
2	2.1	Vervangingsinvesteringen armaturen 2027	-	-	-	-	498	-	-	-	-	-	-	-	-	29	
2	2.1	Vervangingsinvestering armaturen 2028	-	-	-	-	-	-	551	-	-	-	-	-	-	33	
2	2.1	OV-armaturen Meester Rijkenstraat	0	-	146	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
2	2.1	OV-armaturen Hagendoreseweg/Mariaplein	-	-	-	-	98	-	98	-	-	-	-	-	-	12	
2	2.1	OV-armaturen Dreef eo	0	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	OV-armaturen Lange Mees	1	-	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	OV-armaturen Banstraat 2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
2	2.1	OV-armaturen De Run 4400	-	-	56	-	56	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
2	2.1	OV-armaturen De Run 5200	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	OV-armaturen Sint Janstraat	-	-	-	-	52	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	OV-armaturen Zandoerleseweg	-	-	-	-	73	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
2	5.7	Bomen Hagendoreseweg/Mariaplein	-	-	-	-	-	-	420	-	420	-	-	-	-	27	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2025	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2026	-	-	1.294	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	
2	2.1	Vervanging investeringen VRI 2027	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	Vervangingsinvestering VRI 2028	-	-	-	-	-	-	1.739	-	-	-	-	-	-	121	
2	2.1	Vervangingsinvestering masten 2028	-	-	-	-	-	-	530	-	-	-	-	-	-	20	
2	2.1	OV-masten Meester Rijkenstraat	33	-	107	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
2	2.1	OV-masten Hagendoreseweg/Mariaplein	-	-	-	-	94	-	95	-	-	-	-	-	-	7	
2	2.1	OV-masten Dreef eo	2	-	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	OV-masten Lange Mees	1	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	OV-masten Banstraat 2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
2	2.1	OV-masten De Run 4400	-	-	53	-	53	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
2	2.1	OV-masten De Run 5200	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
2	2.1	OV-masten Sint Janstraat	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	OV-masten Zandoerleseweg	-	-	-	-	70	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	Vervanging wegen: gebied 12-B	3	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
2	2.1	Vervanging wegen: gebied Dreef	-	-	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	
2	2.1	Verv.wegen: Kerkweg/Pastoor Verhoevenstr	9	-	-	-	129	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
2	2.1	Vervanging wegen: Banstraat	169	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	
2	2.1	Aansluiting Peter zuidlaan Julianastraat	3.120	1.544	395	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	112	
2	2.1	Invoeren 30-km zone Zeelst	-	-	1.800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	
2	2.1	Sondervick 30 wegen	-	-	50	-	776	-	776	-	-	-	-	-	-	63	
2	2.1	Wegen 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.957	-	-	
2	2.1	wegen hofjes europalaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.600	-	-	
2	2.1	wegen kapelstraat noord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.000	-	-	
2	2.1	wegen merefelstr vronhoven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.000	-	-	
2	2.1	wegen oranjebuurt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.500	-	-	
2	2.1	herinrichting rotonde dom heerbaan	-	-	-	-	-	-	-	-	5.000	-	-	10.450	-	75	
2	2.1	kwalitei infrastructuur fietsers en voetgangers	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	100	-	2	
2	2.1	Fietstructuur west-Veldhoven	182	-	2.465	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	105	
2	2.1	Vervangingsinvestering masten 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	0	
2	2.1	Sondervick OV masten	-	-	-	-	-	-	53	-	-	-	-	-	-	2	
2	2.1	Vervangingsinvestering masten 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	242	-	-	-	
2	2.1	Vervangingsinvestering armaturen 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	1	
2	2.1	Sondervick OV armaturen	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-	1	
2	2.1	Vervangingsinvestering armaturen 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	252	-	-	-	
2	5.7	vervangingsinvestering bomen 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	534	-	-	
2	2.1	Vervangingsinvestering VRI 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	-	-	-	
2	2.2	Investering fietsenstalling	0	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
2	5.7	Buitenruimte Huysackers	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	
2	5.7	Gebiedsimpuls grenscorridor	16	-	1.375	793	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	
2	5.7	groenvoorziening hofjes europalaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	-	-	
2	5.7	groenvoorziening kapelstraat nood	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	250	-	-	

Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
					2025		2026		2027		2028		2029		2030		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
2	5.7	groenvoorziening merelstr v vronhovenlaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	250	-
2	5.7	groenvoorziening oranjebuurt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-
2	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2025	253	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
2	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2026	-	-	-	282	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
2	5.7	Vervangingsinvesteringen bomen 2027	-	-	-	-	-	268	-	-	-	-	-	-	-	-	8
2	5.7	Sondervick 30 Bomen	-	-	-	-	-	-	-	267	-	-	-	-	-	-	8
2	5.7	Vervangingsinvestering speeltoestellen 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128	-
2	5.7	Sondervick 30 Groen	-	-	-	-	-	-	-	267	-	-	-	-	-	-	13
2	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	609	-
2	5.7	Vervangingsinvestering gras 2024	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
2	5.7	Vervangingsinvestering meubilair 2025	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
2	5.7	Vervangingsinv. speeltoestellen 2025	281	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
2	5.7	Vervangingsinv. speeltoestellen 2026	-	-	-	553	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38
2	5.7	Vervangingsinv. speeltoestellen 2027	-	-	-	-	-	384	-	-	-	-	-	-	-	-	26
2	2.1	Nazorgbudget archeologie Kempenbaan West	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
2	2.1	Rotonde Run 1000 (Peter Zuidlaan)	51	-	-	49	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2.1	Wegen Meester Rijkenstraat	31	-	-	1.214	-	14.000	-	-	-	-	-	-	-	-	598
2	2.1	Wegen Hagendorensseweg/Mariaplein	-	-	-	-	-	1.678	-	2.678	-	1.000	-	-	-	-	214
2	2.1	Wegen Provincialeweg	43	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
2	2.1	Wegen Dreef eo	465	-	-	800	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49
2	2.1	Wegen Lange Mees eo	98	-	-	1.342	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56
2	2.1	Wegen Banstraat 2	152	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
2	2.1	Wegen De Run 4400	133	-	-	126	-	2.759	-	-	-	-	-	-	-	-	118
2	2.1	Wegen De Run 5200	-	-	-	688	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27
2	2.1	Wegen Sint Janstraat	-	-	-	-	-	918	-	500	-	-	-	-	-	-	56
2	2.1	Wegen Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	1.478	-	500	-	-	-	-	-	-	78
2	2.1	Fietzers en voetgangers 2025	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
2	2.1	Fietzers en voetgangers 2026	-	-	-	152	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
2	2.1	Fietzers en voetgangers 2027	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	4
2	2.1	Fietzers en voetgangers 2028	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	4
2	2.1	Aanpassingen De Run 2000	1	-	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
2	2.1	Kempenbaan West: afrondende werkzaamheden	168	47	-	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
2	2.1	Vervangingsinvestering VRI 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216	-	-	-	-	15
2	5.7	vervangingsinvestering bomen 2028	-	-	-	-	-	-	-	274	-	-	-	-	-	-	9
2	5.7	vervangingsinvestering bomen 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	522	-	-	-	-	17
2	5.7	Bomen Meester Rijkenstraat	4	-	-	119	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-	19
2	5.7	Bomen Dreef eo	0	-	-	198	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
2	5.7	Bomen Lange Mees eo	8	-	-	218	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
2	5.7	Bomen Banstraat 2	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
2	5.7	Bomen De Run 4400	-	-	-	237	-	237	-	-	-	-	-	-	-	-	15
2	5.7	Bomen De Run 5200	-	-	-	108	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
2	5.7	Bomen Sint Janstraat	-	-	-	-	-	222	-	-	-	-	-	-	-	-	7
2	5.7	Bomen Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	310	-	-	-	-	-	-	-	-	10
2	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2025	462	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21
2	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2026	-	-	-	328	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
2	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2027	-	-	-	-	-	344	-	-	-	-	-	-	-	-	16
2	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2028	-	-	-	-	-	-	-	358	-	-	-	-	-	-	17
2	5.7	Vervangingsinvestering beplanting 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	595	-	-	-	-	29
2	5.7	Groenvoorziening Meester Rijkenstraat	0	-	-	0	-	673	-	-	-	-	-	-	-	-	32
2	5.7	Groenvoorziening Hagendorensseweg/Mariaplein	-	-	-	-	-	-	-	454	-	454	-	-	-	-	44
2	5.7	Groenvoorziening Dreef eo	0	-	-	214	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
2	5.7	Groenvoorziening Lange Mees eo	0	-	-	244	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
2	5.7	Groenvoorziening Banstraat 2	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
2	5.7	Groenvoorziening De Run 4400	-	-	-	256	-	256	-	-	-	-	-	-	-	-	24
2	5.7	Groenvoorziening De Run 5200	-	-	-	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
2	5.7	Groenvoorziening Sint Janstraat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240	-	-	-	-	12
2	5.7	Groenvoorziening Zandoerleseweg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	335	-	-	-	-	16
2	5.7	Vervangingsinvestering speeltoestellen 2029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	245	-	-	-	-	17
2	5.7	Vervangingsinvestering speeltoestellen 2028	-	-	-	-	-	-	-	198	-	-	-	-	-	-	14
		Totaal			8.450	435	30.863	8.677	43.685	12.186	52.141	32.235	52.963	31.949	44.638	11.814	3.904
Prog	Taak- veld	Investering	Bedragen (x € 1.000)		Rekening		Begroting		Begroting								Structu- rele Kapitaal
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten			
Financiële vaste activa																	
4	0.5	Startersleningen	-	37	-	15	-	15	-	15	-	15	-	15	-	15	
4	0.5	Starterslening 1e woning aankopen	16	406	-	98	-	114	-	104	-	81	-	75	-	75	
4	0.5	Stimulerlening aanpass.koopwoningen	-	136	140	129	-	123	140	124	39	126	-	122	-	122	
4	0.5	Stimulerlening aanpass.koopwoningen	1.700	20	1.500	-	1.200	16	1.200	80	411	172	-	250	-	250	
4	0.5	Lening LED-verlichting sportpark VLTC	-	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4	0.5	Lening LED-verlichting sportpark Zeelst	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Totaal	1.716	605	1.640	249	1.340	268	1.340	323	449	393	-	462	-	-	
		Totaal generaal	19.625	3.763	64.971	17.419	91.188	14.046	72.652	34.330	62.325	33.652	81.490	13.966	8.794		
		Totaal Afschrijvingslasten vaste activa	5.610		6.204		7.807		8.798		10.009		10.614				
		Totaal Rentelasten vaste activa	1.864		1.786		3.278		4.302		4.730		5.009				

Stand en verloop van de reserves

Naam reserve	1-1-2026			1-1-2027			1-1-2028			1-1-2029			1-1-2030			1-1-2031
	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo
Algemene reserve																
Saldo rekening	7.123	-	11.307	4.184	-	3.720	7.903	-	1.043	8.947	596	-	8.351	2.373	-	5.978
Risicoreserve, deel benoemde risico's	3.492	-	1.343	2.149	-	-	2.149	-	-	2.149	-	-	2.149	-	-	2.149
Risicoreserve, deel onbenoemde risico's	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000
Vrije reserve	57.059	18.471	1.435	74.094	1.425	8.024	67.496	3.358	-	70.853	341	-	71.194	4.300	897	74.597
Totaal algemene reserve	77.673	18.471	14.085	82.059	1.425	11.744	71.741	3.358	1.043	74.055	936	-	74.991	6.673	897	80.768
Bestemmingsreserve																
<i>Dekkingsreserves</i>																
Dekkingsreserve urban sportvoorzieningen	90	-	-	90	-	6	84	-	6	78	-	6	72	-	6	66
Dekkingsreserve primair onderwijs	6.665	-	437	6.228	-	425	5.803	-	417	5.385	-	407	4.979	-	401	4.578
Dekkingsres. kap.lasten fietsstructuur F67	-	-	-	-	-	-	-	390	-	390	-	-	390	-	-	390
Dekkingsreserve kapitaallasten HOV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.285	-	2.285
Dekkingsreserve bevordering energielabel	393	-	52	341	-	52	289	-	52	236	-	52	184	-	52	131
Dekkingsreserve Kempen Campus	1.510	-	117	1.393	-	117	1.275	-	99	1.176	-	80	1.096	-	80	1.016
<i>Reserve voor vervangingsinvesteringen</i>																
Vervangingsreserve openbare verlichting	4.875	335	107	5.103	342	244	5.201	350	293	5.257	350	345	5.262	350	346	5.266
Vervangingsreserve openbaar groen	4.098	290	167	4.221	296	197	4.320	290	248	4.362	290	269	4.382	290	338	4.334
Vervangingsreserve bomen	1.202	215	46	1.371	220	59	1.531	225	91	1.665	225	100	1.790	225	122	1.892

	1-1-2026			1-1-2027			1-1-2028			1-1-2029			1-1-2030			1-1-2031
Vervangingsreserve speelvoorzieningen	1.148	68	27	1.188	69	58	1.199	71	80	1.191	71	91	1.171	71	104	1.138
Vervangingsreserve VRI	1.427	70	18	1.479	72	90	1.461	72	92	1.441	72	188	1.324	72	200	1.195
<i>Doelreserves nieuw beleid/investeringen</i>																
Stimuleringsfonds Brainport	66	-	10	56	-	-	56	-	-	56	-	-	56	-	-	56
Doelreserve gebiedsontwikkeling Citycentrum	-	-	-	-	6.000	-	6.000	-	-	6.000	-	-	6.000	-	-	6.000
Doelreserve woningbouwstimulans	-	1.183	-	1.183	-	-	1.183	-	-	1.183	-	-	1.183	-	-	1.183
Doelreserve verbetering fysieke leefomgeving	-	-	-	-	5.060	-	5.060	2.713	390	7.383	1.971	-	9.354	2.263	2.285	9.332
Dekk.res.tijdelijke huisvestingslocaties	297	-	13	284	-	13	270	-	13	257	-	13	244	-	13	231
Doelres. energietransitie gebouwde omgev.2023-2026	1.660	-	400	1.260	-	600	660	-	-	660	-	-	660	-	-	660
Totaal bestemmingsreserves	23.430	2.160	1.395	24.195	12.059	1.862	34.392	4.110	1.782	36.720	2.978	1.551	38.147	5.555	3.949	39.753
TOTAAL RESERVES	101.103	20.631	15.480	106.254	13.485	13.606	106.132	7.468	2.825	110.776	3.914	1.551	113.138	12.228	4.845	120.521

Stand en verloop van de voorzieningen

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2026			1-1-2027			1-1-2028			1-1-2029			1-1-2030			1-1-2031
Naam voorziening	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo
Onderhoud eigendommen (incl. sport)	1.340		1.957	1.345			1.632			1.261			1.210			1.157
		1.962			1.962	1.674		1.962	2.333		1.962	2.013		1.962	2.015	
Onderhoud wegen	3.136		1.787	2.912			1.896			1.588			1.280			972
		1.562			1.562	2.578		1.562	1.870		1.562	1.870		1.562	1.870	
<i>Overige</i>																
Vervangingsreserve riolen	10.331		7.201	4.880			5.625			6.398			6.889			6.967
		1.751			1.745	1.000		1.773	1.000		1.801	1.309		1.830	1.753	
Egalisatievoorziening rioolheffing	1.095	595	349	1.341	63	476	928	62	448	543	62	368	237	62	300	-
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	681	44	76	650	-	182	468	-	172	296	-	169	128	-	128	0-
Voorziening wethouderspansioenen	5.435	-	81	5.353	-	82	5.271	-	84	5.187	-	84	5.104	-	85	5.019
Voorziening verlofsparen	444	70	-	514	70	-	584	70	-	654	70	-	724	70	-	794
Voorziening verlofsaldi	805	-	-	805	-	-	805	-	-	805	-	-	805	-	-	805
Voorziening RVU (Regeling Vervroegde Uittreding)	215	2	-	217	-	-	217	-	-	217	-	-	217	-	-	217
TOTAAL VOORZIENINGEN	23.483	5.985	11.451	18.016	5.402	5.993	17.426	5.429	5.906	16.949	5.458	5.812	16.594	5.486	6.150	15.930

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft samen met de geprognosticeerde balans inzicht in de verwachte ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente.

Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van een jaar. Daarbij tellen alleen de daadwerkelijke geldstromen mee. Boekhoudkundige posten, zoals afschrijvingen en waardemutaties, blijven buiten beschouwing. Het EMU-saldo laat daarmee zien of de gemeente in een jaar meer geld uitgeeft dan er binnenkomt, of juist geld overhoudt.

Het EMU-saldo geeft een beeld van de ontwikkeling van de liquiditeitspositie, het eigen vermogen en de schulden van de gemeente. Daarom is het een belangrijk aanvullend financieel kengetal.

Het EMU-saldo speelt ook een rol bij de Europese afspraken over gezonde overheidsfinanciën. Om gemeenten inzicht te geven in hun aandeel in deze afspraken, publiceert het ministerie van BZK jaarlijks individuele EMU-referentiewaarden in de septembercirculaire. Deze referentiewaarde is geen norm, maar een richtbedrag dat aangeeft welk aandeel een gemeente heeft in de gezamenlijke tekortnorm van alle gemeenten en provincies.

Volgens de septembercirculaire 2025 bedraagt de individuele EMU-referentiewaarde voor de gemeente Veldhoven in 2026 € 8.886.

Omschrijving (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Volgens rekening	Volgens meerjarenraming in begroting	Volgens meerjarenraming in begroting	Volgens meerjarenraming in begroting	Volgens meerjarenraming in begroting	Volgens meerjarenraming in begroting
1 Exploitatiesaldo o vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	10.638	5.151	-121	4.643	2.362	7.384
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	9.141	39.958	68.262	28.507	18.608	57.372
3 Mutatie voorzieningen	2.961	-5.467	-591	-477	-355	-664
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-16.570	18.462	-8.571	-19.434	3.609	-2.680
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	21.028	-58.735	-60.403	-4.907	-20.209	-47.972

Geprognosticeerde balans

Onderstaand overzicht toont de geprognosticeerde balans van de begroting en meerjarenraming. Hiermee krijgen we inzicht in de verwachte ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. De balans laat onder meer zien hoe investeringen,

reserves, voorzieningen, schulden en de financieringsbehoefte zich in de komende jaren ontwikkelen.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2025	Begr. 2026	Begroting			
			2027	2028	2029	2030
Activa						
Immateriele vaste activa	2.908	7.033	10.014	9.985	9.957	9.929
Materiele vaste activa	175.490	211.322	276.604	305.140	323.775	381.176
Leningen woningcorporaties	0	0	0	0	0	0
Leningen aan overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Overige uitzettingen	8	8	8	8	8	8
Overige langlopende leningen	4.972	6.363	7.435	8.452	8.508	8.046
Overige financiële vaste activa	175	175	175	175	175	175
Financiële vaste activa	5.155	6.546	7.619	8.636	8.691	8.229
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>183.553</i>	<i>224.902</i>	<i>294.236</i>	<i>323.761</i>	<i>342.424</i>	<i>399.334</i>
Overige grond- en hulpstoffen	228	228	228	228	228	228
Onderhanden werk waaronder gronden in exploitatie	28.732	47.194	38.623	19.189	22.798	20.118
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	72.088	5.049	0	0	0	0
Liquide middelen	539	200	200	200	200	200
Overlopende activa	19.221	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>120.808</i>	<i>62.671</i>	<i>49.051</i>	<i>29.617</i>	<i>33.226</i>	<i>30.546</i>
Totaal activa	304.361	287.573	343.287	353.378	375.650	429.880
Passiva						
Eigen vermogen	101.103	106.254	106.132	110.775	113.138	120.521
Voorzieningen	23.483	18.016	17.426	16.949	16.594	15.930
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	129.275	114.495	149.714	188.286	200.107	246.429
<i>Totaal vaste passiva</i>	<i>253.861</i>	<i>238.766</i>	<i>273.272</i>	<i>316.010</i>	<i>329.839</i>	<i>382.881</i>
<i>Totaal vlottende passiva</i>	<i>50.500</i>	<i>48.807</i>	<i>70.015</i>	<i>37.368</i>	<i>45.810</i>	<i>46.999</i>
Totaal passiva	304.361	287.573	343.287	353.378	375.650	429.880

Baten en lasten per taakveld

Baten en lasten begroting 2027-2030

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2027			Meerjarenbegroting 2028			Meerjarenbegroting 2029			Meerjarenbegroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1. Bestuur	3.282	541	-2.741	3.343	556	-2.787	3.277	569	-2.708	3.372	583	-2.789
0.10. Mutaties reserves	13.485	9.886	-3.598	7.468	1.782	-5.686	3.318	1.551	-1.767	9.855	4.845	-5.009
0.11. Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	3.720	3.720	0	1.043	1.043	596	0	-596	2.373	0	-2.373
0.2. Burgerzaken	2.202	1.297	-905	2.235	1.297	-938	2.261	1.297	-964	2.291	1.297	-994
0.3. Beheer overige gebouwen en gronden	1.110	215	-895	1.178	3.067	1.889	1.102	215	-887	1.110	218	-892
0.4. Overhead	21.720	100	-21.620	20.772	101	-20.670	20.648	102	-20.546	20.930	103	-20.827
0.5. Treasury	26	195	169	986	224	-763	1.291	283	-1.008	2.435	332	-2.103
0.61. OZB woningen	598	10.396	9.798	610	10.869	10.259	605	11.272	10.667	610	11.769	11.159
0.62. OZB niet-woningen	478	9.701	9.224	488	11.819	11.331	484	12.410	11.926	488	12.829	12.341
0.63. Parkeerbelasting	2	498	496	2	498	496	2	498	496	2	498	496
0.64. Belastingen overig	31	435	404	32	453	422	32	465	433	33	488	455
0.7. Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	7	100.776	100.769	7	101.121	101.114	8	102.325	102.317	8	107.243	107.235
0.8. Overige baten en lasten	364	55	-309	376	56	-319	384	58	-326	391	59	-331
0.9. Vennootschapsbelasting (VpB)	692	0	-692	0	0	0	0	0	0	938	0	-938
1.1. Crisisbeheersing en brandweer	3.835	72	-3.762	3.980	73	-3.908	4.063	73	-3.991	4.155	74	-4.081
1.2. Openbare orde en veiligheid	1.714	108	-1.606	1.727	108	-1.618	1.755	108	-1.647	1.752	109	-1.644
2.1. Verkeer en vervoer	10.595	632	-9.962	10.300	649	-9.651	11.409	594	-10.815	11.932	611	-11.321
2.2. Parkeren	1.062	0	-1.062	1.074	0	-1.074	1.084	0	-1.084	1.064	0	-1.064
2.5. Openbaar vervoer	35	0	-35	36	0	-36	37	0	-37	38	0	-38
3.1. Economische ontwikkeling	1.512	0	-1.512	1.548	0	-1.548	1.571	0	-1.571	1.602	0	-1.602
3.2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.726	4.102	376	3.293	2.872	-421	2.881	2.174	-707	9.630	12.700	3.069
3.3. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	250	20	-230	253	20	-233	254	20	-234	264	20	-244
3.4. Economische promotie	141	480	339	143	493	349	145	504	359	142	516	374
4.1. Openbaar basisonderwijs	9	0	-9	9	0	-9	9	0	-9	8	0	-8

Exploitatie	Begroting 2027			Meerjarenbegroting 2028			Meerjarenbegroting 2029			Meerjarenbegroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
4.2. Onderwijshuisvesting	5.132	755	-4.377	5.313	761	-4.551	5.700	763	-4.937	5.679	782	-4.897
4.3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.186	458	-1.728	2.268	458	-1.810	2.307	458	-1.849	2.341	459	-1.883
5.1. Sportbeleid en activering	617	286	-332	627	287	-340	635	288	-347	648	290	-358
5.2. Sportaccommodaties	4.139	1.114	-3.025	4.314	1.118	-3.197	4.568	1.117	-3.451	4.707	1.140	-3.566
5.3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.058	428	-2.631	3.150	428	-2.722	3.147	468	-2.679	3.113	479	-2.634
5.4. Musea	378	71	-306	378	71	-307	385	71	-314	388	73	-315
5.5. Cultureel erfgoed	270	0	-270	276	0	-276	272	0	-272	184	0	-184
5.6. Media	1.633	92	-1.541	1.667	92	-1.575	1.701	92	-1.609	1.732	94	-1.638
5.7. Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.008	119	-5.889	6.344	122	-6.223	6.580	125	-6.455	6.943	128	-6.815
6.1. Samenkracht en burgerparticipatie	8.720	1.682	-7.038	8.802	1.982	-6.821	9.086	1.981	-7.105	9.275	2.010	-7.265
6.21. Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	2.945	22	-2.924	2.971	22	-2.949	2.976	22	-2.954	3.020	23	-2.998
6.23. Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	3.473	0	-3.473	3.480	0	-3.480	3.530	0	-3.530	3.586	0	-3.586
6.3. Inkomensregelingen	18.566	13.213	-5.353	18.989	13.535	-5.454	19.537	13.881	-5.657	19.974	13.916	-6.058
6.4. WSW en beschut werk	3.766	0	-3.766	3.670	0	-3.670	3.548	0	-3.548	3.528	0	-3.528
6.5. Arbeidsparticipatie	2.166	0	-2.166	2.148	0	-2.148	2.083	0	-2.083	2.252	0	-2.252
6.60. Hulpmiddelen en diensten (WMO)	2.408	524	-1.884	2.472	537	-1.935	2.526	547	-1.979	2.588	561	-2.027
6.711. Huishoudelijke hulp (WMO)	6.252	0	-6.252	5.393	0	-5.393	2.864	0	-2.864	2.966	0	-2.966
6.712. Begeleiding (WMO)	5.453	0	-5.453	4.347	0	-4.347	4.472	0	-4.472	4.685	0	-4.685
6.713. Dagbesteding (WMO)	196	0	-196	201	0	-201	206	0	-206	208	0	-208
6.714. Overige maatwerkarrangementen (WMO)	2	18	15	2	18	15	2	18	15	3	18	15
6.751. Jeugdhulp ambulant lokaal	17	9	-8	17	9	-8	17	9	-8	17	10	-7
6.752. Jeugdhulp ambulant regionaal	11.608	0	-11.608	11.603	0	-11.603	11.742	0	-11.742	11.879	0	-11.879
6.761. Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.762. Jeugdhulp met verblijf regionaal	4.840	0	-4.840	4.882	0	-4.882	4.967	0	-4.967	5.120	0	-5.120

Exploitatie	Begroting 2027			Meerjarenbegroting 2028			Meerjarenbegroting 2029			Meerjarenbegroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.792. PGB Jeugd	445	0	-445	446	0	-446	456	0	-456	467	0	-467
6.821. Jeugdbescherming	698	0	-698	699	0	-699	715	0	-715	733	0	-733
6.822. Jeugdreclassering	175	0	-175	176	0	-176	180	0	-180	184	0	-184
7.1. Volksgezondheid	2.629	255	-2.374	2.688	255	-2.433	2.729	255	-2.474	2.777	256	-2.520
7.2. Riolerings	5.065	6.291	1.226	5.538	6.778	1.240	5.907	7.195	1.289	6.388	7.765	1.377
7.3. Afval	8.678	10.529	1.851	9.042	10.943	1.901	9.241	11.182	1.941	9.640	11.658	2.018
7.4. Milieubeheer	4.644	0	-4.644	4.123	0	-4.123	4.193	0	-4.193	4.277	0	-4.277
7.5. Begraafplaatsen en crematoria	235	142	-93	239	142	-97	245	142	-103	253	142	-111
8.1. Ruimte en leefomgeving	3.306	7.895	4.590	4.367	6.715	2.348	4.448	6.037	1.589	4.428	6.403	1.975
8.2. Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	19.807	20.082	275	30.448	30.540	92	3.259	3.279	21	4.706	4.706	0
8.3. Wonen en bouwen	2.995	2.170	-825	3.197	2.224	-973	3.163	2.153	-1.010	3.094	1.999	-1.094
Gerealiseerd resultaat	209.385	209.385	0	214.137	214.137	0	184.602	184.602	0	207.204	207.204	0

BBV beleidsindicatoren

Inleiding

Omschrijving (toelichting)

Gemeenten zijn op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht om in de begroting en jaarstukken een aantal beleidsindicatoren op te nemen. Deze indicatoren geven inzicht in de maatschappelijke effecten van het gemeentelijk beleid en maken vergelijkingen tussen gemeenten mogelijk.

De verplichte indicatoren zijn vastgelegd in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten. De gegevens in onderstaande overzichten zijn grotendeels afkomstig van Waarstaatjegemeente.nl. Voor de indicatoren op het gebied van bedrijfsvoering zijn de gegevens aangevuld met informatie van de gemeente zelf.

Als gegevens niet beschikbaar zijn, vermelden we 'gnb' (gegevens niet beschikbaar), conform de BBV-voorschriften.

Met de invoering van de nieuwe programma-indeling is in deze begroting prioriteit gegeven aan de verdere ontwikkeling van de programma's, doelstellingen en activiteiten. Voor de meetindicatoren is uitgegaan van de verplichte BBV-indicatoren, aangevuld met programma-specifieke indicatoren waar deze van toegevoegde waarde zijn. De komende jaren wordt gewerkt aan de verdere doorontwikkeling van de indicatorenset, waaronder het uitbreiden van streefwaarden en het versterken van de relatie tussen doelstellingen, activiteiten, indicatoren en maatschappelijke effecten. De raad wordt betrokken bij deze doorontwikkeling.

Excel-tabel

Programma 1

Verwijzingen Halt

Gemeente

2023

2024

2025

per 1.000 inwoners	Veldhoven	9,1	12,2	10,5
	Barendrecht	3,3	4,3	5,2
	Dronten	7,5	7,2	4,6
	Houten	7,8	5,1	5,4
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	1,1	0,8	0,8
	Barendrecht	0,7	0,8	1,0
	Dronten	2,3	2,8	1,9
	Houten	1,7	1,4	2,0
Gewelds- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	2,9	3,0	2,8
	Barendrecht	3,1	3,2	3,1
	Dronten	3,9	3,9	3,9
	Houten	1,9	2,1	3,2
Diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	1,7	1,5	2,1
	Barendrecht	1,4	1,0	1,2
	Dronten	1,3	1,9	1,2
	Houten	2,0	1,6	0,8
Vernielingen en beschadigingen (in openbare ruimte) per 1.000 inwoners	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	3,6	2,5	2,1
	Barendrecht	3,1	3,9	3,9
	Dronten	3,5	3,6	2,6
	Houten	2,2	2,2	2,4
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen per schooljaar	Gemeente	2022-2023	2023-2024	2024-2025
	Veldhoven	7,0	10,6	17,9
	Barendrecht	1,8	0,9	7,0
	Dronten	4,0	7,1	7,4
	Houten	1,1	4,2	3,8
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen per schooljaar	Gemeente	2022-2023	2023-2024	2024-2025
	Veldhoven	8,8	11,3	14,5
	Barendrecht	20,3	21,2	22,6
	Dronten	23,2	28,5	43,2
	Houten	15,1	17,8	18,2
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Gemeente	2022-2023	2023-2024	2024-2025
	Veldhoven	1,8%	2,1%	gnb
	Barendrecht	1,5%	1,5%	gnb
	Dronten	2,4%	3,0%	gnb
	Houten	1,8%	1,5%	gnb
Voldoet aan beweegrichtlijn percentage	Gemeente	2020	2022	2024
	Veldhoven	48,3%	42,7%	49,2%
	Barendrecht	41,4%	40,3%	40,2%
	Dronten	46,1%	43,9%	50,4%
	Houten	50,4%	55,9%	
Banen werkgelegenheid per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	1.425,4	1.519,8	gnb

	Barendrecht	957,1	1.021,3	gnb
	Dronten	668,5	675,5	gnb
	Houten	861,1	880,8	gnb
Jongeren met een delict voor de rechter % 12 t/m 21 jarigen	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	1,0%	gnb	gnb
	Barendrecht	1,0%	gnb	gnb
	Dronten	1,0%	gnb	gnb
	Houten	1,0%	gnb	gnb
Kinderen in uitkeringsgezin % kinderen tot 18 jaar	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	3,0%	3,0%	gnb
	Barendrecht	3,0%	4,0%	gnb
	Dronten	4,0%	4,0%	gnb
	Houten	2,0%	3,0%	gnb
Netto arbeidsparticipatie % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	74,4%	75,5%	75,4%
	Barendrecht	75,4%	75,3%	75,0%
	Dronten	74,6%	74,7%	75,5%
	Houten	76,0%	76,5%	76,4%
Werkloze jongeren % 16 t/m 22 jarigen	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	1,0%	1,0%	gnb
	Barendrecht	1,0%	1,0%	gnb
	Dronten	1,0%	1,0%	gnb
	Houten	1,0%	1,0%	gnb
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	143,2	141,0	149,1
	Barendrecht	161,9	168,1	171,0
	Dronten	171,7	169,4	167,2
	Houten	138,9	138,9	141,3
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	192,9	188,3	gnb
	Barendrecht	112,1	141,6	gnb
	Dronten	151,2	134,6	gnb
	Houten	171,5	153,7	gnb
Jongeren met jeugdhulp % van alle jongeren tot 18 jaar	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	14,6%	15,6%	15,1%
	Barendrecht	11,1%	12,0%	12,9%
	Dronten	12,6%	12,8%	12,0%
	Houten	13,4%	14,8%	14,5%
Jongeren met jeugdbescherming % van alle jongeren tot 18 jaar	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	0,7%	0,8%	0,9%
	Barendrecht	0,5%	0,7%	0,7%
	Dronten	1,5%	1,6%	1,3%
	Houten	0,8%	0,9%	0,8%
Jongeren met jeugdreclassering % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	0,3%	0,5%	0,5%
	Barendrecht	0,2%	0,2%	0,2%

Dronten	0,2%	0,3%	0,4%
Houten	0,1%	0,1%	-

**Clënten met een maatwerkarrangement Wmo
per 10.000 inwoners**

Gemeente	2023	2024	2025
Veldhoven	7,45	7,65	7,85
Barendrecht	5,50	5,65	5,75
Dronten	5,15	5,40	5,40
Houten	3,35	3,35	3,55

**Omvang huishoudelijk restafval
aantal kg per inwoner**

Gemeente	2023	2024	2025
Veldhoven	109,0	111,8	gnb
Barendrecht	191,2	192,7	gnb
Dronten	126,5	131,2	gnb
Houten	127,6	128,6	gnb

**Hernieuwbare elektriciteit
percentage bekende hernieuwbare energie**

Gemeente	2023	2024	2025
Veldhoven	9,0%	10%	gnb
Barendrecht	8,9%	11%	gnb
Dronten	183,9%	281%	gnb
Houten	15,6%	gnb	gnb

Excel-tabel

Programma 2

**Gemiddelde WOZ-waarde
x € 1.000,-**

Gemeente	2023	2024	2025
Veldhoven	441	459	480
Barendrecht	420	436	447
Dronten	337	354	371
Houten	499	500	526

**Percentage nieuw gebouwde woningen (nieuwbouw/woningvoorraad)
per 1.000 woningen**

Gemeente	2023	2024	2025
Veldhoven	1,9%	1,6%	
Barendrecht	0,1%	0,2%	
Dronten	0,9%	1,1%	
Houten	0,5%	1,0%	

**Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden
x € 1.000,-**

Gemeente	2023	2024	2025
Veldhoven	834	878	998
Barendrecht	692	735	793
Dronten	891	943	1.012
Houten	756	808	810

**Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden
x € 1.000,-**

Gemeente	2023	2024	2025
Veldhoven	923	972	1.096
Barendrecht	999	1.067	1.181
Dronten	964	1.000	1.110
Houten	950	1.023	1.026

Excel-tabel

Programma 3

Functiemenging percentage	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	67,0%	68,1%	
	Barendrecht	60,2%	61,7%	
	Dronten	50,9%	51,4%	
	Houten	57,0%	57,3%	

Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	163,7	157,8	
	Barendrecht	177,0	165,9	
	Dronten	187,1	187,1	
	Houten	193,1	185,3	

Excel-tabel

Programma 4

Formatie in fte per 1.000 inwoners	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	7,4	7,6	7,8
	Barendrecht	7,1	6,1	6,2
	Dronten	10,0	11,0	
	Houten	6,1	6,1	6,7

Bezetting in fte per 1.000 inwoners	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	7,2	7,3	7,5
	Barendrecht	6,7	5,1	6,0
	Dronten	9,1	9,9	
	Houten	5,6	5,6	6,2

Apparaatskosten in € per inwoner	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	871,3	983,1	986,8
	Barendrecht	783,0	575,0	587,0
	Dronten	1.011,0	1.113,0	
	Houten	694,0	716,0	803,0

Externe inhuur kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Gemeente	2023	2024	2025
	Veldhoven	22,6%	23,4%	18,6%
	Barendrecht			
	Dronten	22,0%	20,0%	
	Houten	15,4%	14,3%	17,6%